

VERGADERING VAN 26 SEPTEMBER 2012

Voorzitter: de heer J.P. Rehwinkel, mevrouw A. Postma

Aanwezig: de dames C.E. Bloemhoff (PvdA), E. van Lente (PvdA), S.A. Koebrugge (VVD), L.I. van der Vegt (GroenLinks), A. Postma (GroenLinks), G.E.J. Copini-van der Meulen (D66), A.M.J. Riemersma (Stadspartij), N.G.J. Temmink (SP) (*vanaf agendapunt 2c*), L.R. van Gijlswijk (SP), A.K. Kuik (CDA), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), en de heren A. de Rooij (PvdA), J. Spakman (PvdA), R.O. Martens (PvdA), R. van der Schaaf (PvdA), B. Baldew (PvdA), W. Moes (PvdA), A. Rutte (VVD) (*t/m agendapunt 2a*), J. Evenhuis (VVD), D. Jager (VVD), J.M. van Keulen (VVD), M.D. Blom (VVD), J.H. Sipma (*vanaf agendapunt 2b*), W.B. Leemhuis (GroenLinks), M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), K.S.N. van der Veen (GroenLinks), A. Sijbolts (Stadspartij), J. Bolhuis (Stadspartij), R.P. Prummel (Stadspartij), E. Eikenaar (SP), J.P. Dijk (SP), J.H. Luhoff (D66), P.S. de Rook (D66), H.J.M. Akkermans (D66), B.N. Benjamins (D66), J. Seton (CDA), M. Verhoef (ChristenUnie), J.P.A. van Rooij (Student en Stad) en G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Griffier: de heer A.G.M. Dashorst

Secretaris: de heer M.A. Ruys

Wethouders: de dames C.T. Dekker (GroenLinks) (*vanaf 20.00 uur*) E.M. Pastoor-Meulman (PvdA) en de heren J.A. Visscher, F. de Vries (PvdA) en T. Schroor (D66)

Afwezig m.k.: mw. H. Rademaker (SP), wethouder C.T. Dekker (GroenLinks) (*tot 20.00 uur*)

1. Opening

De VOORZITTER: Ik open deze vergadering van de gemeenteraad van 26 september 2012.

1.a: Mededelingen en vaststellen agenda

De VOORZITTER: Leden van de raad, ik wil eerst stilstaan bij het volgende. Oud-CDA-politicus Alfons Dölle is dinsdag 18 september overleden, zoals u zult weten. Hij kreeg de zaterdag daarvoor tijdens een fietstocht een hartstilstand en is aan de gevolgen daarvan overleden.

Alfons Dölle was hoogleraar Staatsrecht aan de rijksuniversiteit, zat namens het CDA twaalf jaar in de Eerste Kamer en zestien jaar in deze gemeenteraad, namelijk van 4 september 1978 tot 30 maart 1994. Hij was prominent aanwezig op zijn vakgebied. Zijn naam is ook vandaag door ons hoofd gegaan. Hij speelde nog steeds een rol in de politiek als adviseur en deskundige en voor sommigen in onze kring was hij ook in de hoofdfunctie collega en zelfs goede vriend.

Het verlies van Alfons Dölle is dan ook voor velen in Groningen groot. Hij heeft slechts 65 jaar mogen worden. Ik denk dat het ook heel mooi is gezegd op de kaart, waarbij al gedankt werd voor medeleven: Alfons Dölle was vooral een goede dienaar.

Ik wens zijn nabestaanden heel veel sterkte, en wij doen dit allen, met dit verlies. Ik stel voor dat wij een kort moment van stilte hebben.

De VOORZITTER: Dan gaan wij verder met de vaststelling van de agenda. Er is een interpellatieverzoek ingediend naar aanleiding van de politieke situatie van dit moment. Dat interpellatieverzoek is inmiddels in het presidium omgezet in een gewoon debat, waarbij het de bedoeling is om dat debat om acht uur vanavond te beginnen, te streven naar een eindtijd van elf uur vanavond, uiterlijk. Het debat zal beginnen met een verklaring die ik als voorzitter van het college zal afleggen en daarna zullen de oorspronkelijke interpellanten als eerste vanuit de raad het woord voeren. De bedoeling is, zo is het ook in het presidium afgesproken, ook vanwege de afwezigheid nog op dit moment van wethouder Dekker vanwege een sterfgeval, om nu eerst de agenda voor het overige te behandelen en dan beginnen wij zeker en precies, hoe ver wij ook met die agenda zijn, om acht uur met dat debat over de actuele politieke situatie. Zijn er nog mensen die het woord over de voorgestelde agenda willen voeren? Dat is niet het geval.

Dan zijn wij nu bij de agendapunten b en c.

1.b: Vaststelling verslag van 27 juni 2012

1.c: Vaststelling verslag van 18 juli 2012

De VOORZITTER: Ik heb begrepen dat deze verslagen ongewijzigd kunnen worden vastgesteld. Aldus besloten.

2. Benoemingen

2.a: Afscheid van de heer A. Rutte (VVD)

De VOORZITTER: Dan zij wij bij het afscheid van Arno Rutte.

Arno, geachte heer Rutte moet ik dan eigenlijk zeggen, beste Arno, je vertrekt te snel, al na twee jaar als lid van deze raad. Je bent lid van de Tweede Kamer geworden. We blijven er via je blog van op de hoogte dat je een aantal zeer enerverende dagen achter de rug hebt. Het duizelt je, begrijpen we. Je twittert zelfs dat je je pakken vergeten bent, nou dat is gelukkig nu niet het geval. Dit is het noodpak, nou, zelfs dat ziet er nog heel goed uit. Je staat aan het begin van een hectische periode, maar vast ook een boeiende periode, kan ik ook met enige eigen ervaring melden. Je neemt helaas dus alweer afscheid van ons als gemeenteraad. Je neemt afscheid als raadslid.

Je bent actief geweest in een tweetal raadscommissies, Werk en Inkomen en Ruimte en Wonen. Je bent daarnaast tot op heden, het eindigt als jouw opvolger wordt beëdigd, lid van de onderzoekscommissie Verzelfstandiging Openbaar Onderwijs. Voor de leden van die commissie was het tot op de dag van de verkiezingen de vraag: gaat hij nu wel of niet meedoen aan de openbare verhoren? Helaas voor de commissie, maar goed voor jouw partij, je werd rechtstreeks gekozen in de Kamer en deed dus niet mee aan de openbare verhoren.

Je hebt je als raadslid met een aantal dossiers beziggehouden in die toch korte tijd. Ik noem er een paar: het Forum, het infocentrum op de Grote Markt, Meerstad, armoedebeleid, structuurvisie Wonen, nieuw lokaal akkoord. Wij hebben elkaar, tot grote vreugde van mijn kant en vast en zeker ook wel van jouw kant, mogen ontmoeten op het onderwerp van de Occupybeweging.

Wij wensen jou vooral heel veel succes toe in het ambt van kamerlid, waar de waan en hectiek van de dag vaak heerst, heb ik hier nu staan, maar dat wil hier ook nog weleens het geval zijn. Dus je bent gepokt en gemazeld, zou ik denken, en ik denk, wij denken vooral dat je tijd voor reflectie en ontspanning zult houden. We wachten nog wel op een uitnodiging voor een optreden van de rock-'n-rollband Harige Harry en de Ladyshavers. Dat houden we tegoed, daar gaan we van uit.

Bedankt voor de inzet die je als raadslid voor Groningen hebt gehad en veel succes gewenst.

(Applaus)

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Evenhuis, als nestor van de raad.

De heer EVENHUIS (namens de raad): Voorzitter, dank u wel.

Welkom ook de familie van Arno, de schoonouders, ik heb net even kennismemaakt, Imke, Arno's vrouw, Rosa en Amber. Als ik daar kijk zie ik ook al een collega van Arno staan uit de Tweede Kamer, Betty de Boer. Dus Arno, je hebt in zes dagen daar al een vriendin gemaakt.

Arno, jij kunt later altijd zeggen: in deze zaal is mijn politieke carrière begonnen. En een politieke carrière zul je gaan maken, dat zal bijna iedereen hier voorspellen. Mensen in jouw omgeving zien veel in jou. In 2009 werd je nog onverkiesbaar gesteld voor deze raadzaal. Ook geen wonder, zelfs de burgemeester, de heer Rehwinkel, dacht bij de installatie dat je nog jong en onervaren was. Student en jongste raadslid, heb ik me laten vertellen. Hij knikt. Dat was niet zo. Je bent op 24 april 1972 geboren en je bent dus al 40. Het VVD-bestuur zag het aanvankelijk in jou dus niet zitten. Andere mensen in de VVD liften jou vervolgens in de raad. Nu had je geen ambities om kamerlid te worden. Anderen belden jou of je toch niet op de lijst wilde gaan staan en zo gebeurde het. En nu zit je al in de Tweede Kamer, door anderen.

Je hebt als politicus een aantal zeer sterke wapens. Je analyseert goed, bent doortastend, contactueel ingesteld, helder, zeer helder mag ik wel zeggen en je spreekt goed. Je mond is je wapen. Een vervaarlijk wapen. Je woordvoeringen zitten zeer goed in elkaar. Je bent duidelijk en soms overduidelijk. De mensen

die in jouw omgeving leven weten dat wel. Dit wapenen van je mond heb jij altijd ingezet, over het Forum, over Occupy, maar ook op de middelbare school en ook in de studentenwereld.

Verenigingsbesturen die fouten maakten bestrafte jij hard met je woorden en je mond. Zo hard, dat soms het hele bestuur in tranen uitbarstte, heb ik mij laten vertellen.

Arno, je bent geboren in Hengelo. Als baby kwam je al snel in Haaksbergen terecht. Je vader was accountant, je moeder was ook accountant. Daarnaast werd je vader raadslid en die bewonderde je eigenlijk, want dat was een politiek dier. Je moeder werd naast accountant ook raadslid. Beiden trouwens voor de VVD en ze werden ook wethouder, ook voor de VVD. Dat kon ook, want jij kon jezelf aardig goed redden zonder je moeder en je vader. Je was een keurige oppassende jongen, je deed gemakkelijk vwo en je zat op hockey. Dat wist je niet, hè Joost? Op je achttiende ging je naar Groningen. Je werd lid van Cleopatra. Daar ontmoette je ook je vrouw Imke, ze zit daar op de tribune, die later promoveerde tot doctor in de geneeskundige wetenschappen. Je leven liep op rolletjes. Tot 2005. Dan overlijdt je vader, dan overlijdt ook je enige broer Nico, 37 jaar, in de bloei van zijn leven, vrij plotseling. Zijn romantische bestaan in Ierland bewonderde je. Dat is plotseling voorbij en tot overmaat van ramp raak jij ook nog je uitstekende baan kwijt als manager Strafrecht bij het Openbaar Ministerie. Je bent een echte comeback kid. Je krijgt weer een prachtige baan bij verzekeraar Menzis. Je adviseert de organisatie van laag tot hoog, van dames achter de balie tot Rogier van Boxtel. Wat zoek jij in de politiek? Wat opvalt is: kansen geven aan het individu. Organisaties hebben een grote invloed op het individu, soms een te grote. De beelden van Kafka staan jou scherp voor ogen; de onmachtige mens tegenover de machtige overheid. Een burger in Vinkhuizen, hier in Groningen, mocht geen erker op zijn dak bouwen, terwijl gelijke huizen in dezelfde buurt wel een erker hadden. Jij sprong in de bres en ik moet zeggen, wat ook verwacht werd, je won.

We gaan nu nog even een kleine inkijkje nemen in het leven van Arno en dat doe ik vanaf die plaats, want dan kijk ik met jullie mee.

Vandaag nemen we dus afscheid van Arno Rutten, na tweeëneenhalf jaar raadslidmaatschap: markant en dus overduidelijk. Arno, jij vervolgt je politieke carrière in Den Haag. Inspiratie deed jij op bij ervaren raadsleden in deze raad, zoals Rosita.

Arno, je bent een man van vele kwaliteiten. Je bent dierenliefhebber. Jouw mooie gezin is het centrum van jouw leven, je kinderen Rosa en Amber en je vrouw Imke.

Arno, je kunt na je drukke werkzaamheden altijd intensief genieten van je vakantie, zoals hier in Porto Ercole, waar de koningin ook vaak vertoeft.

Je bent naast raadslid, Arno, ook een rasartiest. Je bent leider geweest van verschillende bands en orkesten. Als zanger leg je hele zalen plat, dat is voor jou geen kunst. Hebt u, dames en heren, een groot feest te organiseren? Arno met zijn band kun je boeken, ook straks. Succes verzekerd. Daar zit hij, in het wit. Voor een zacht prijsje van een paar honderd euro krijg je een toegift: Elvis, ongeëvenaard.

Je bent van vele markten thuis, dat is wel duidelijk. De natuur boeit jou. Deze is ook hard, jij beseft dat en deinst er niet voor terug ook als valkenier op jacht te gaan.

Arno, zullen wij zien jou terug in Den Haag, jagend, muziekmakend en teksten uitsprekend. Degenen in Den Haag die het nog niet weten, die weten het vanaf nu wel: harde teksten zul jij spreken.

Ik dank u wel. Dan gaat Inge, collega-raadslid, onze cadeautjes aanbieden en dat zijn een boekenbon en een boeket. Dank u wel.

Mevrouw JONGMAN overhandigt de heer Rutte een boeket en boekenbon.

De VOORZITTER: Het woord is aan Arno Rutte.

De heer RUTTE: Ja, daar sta je dan ineens voor het laatst. Dat voelt heel raar. Ik ben ongeveer tweeënhalf jaar raadslid geweest en ja, het is echt nog maar tweeënhalf jaar geleden dat ik als een kind zo blij hier geïnstalleerd werd als een lid van de gemeenteraad van Groningen. Ik kan mij de emoties van die dag echt nog heel goed voor de geest halen. Ik vond het enorm bijzonder en het is ook heel bijzonder, ik denk dat bijna iedereen in dit huis dat ook beseft, om door Stadgers te worden gekozen om hun belangen te mogen behartigen.

Als gemeenteraadslid, Jan zei het al, trad ik in de voetsporen van mijn ouders. Mijn vader was gemeenteraadslid in Haaksbergen, de prachtige Twentse plaats waar ik getogen ben en mijn moeder is dat nog steeds, inmiddels al ruim twintig jaar. Je zou haar de Haaksbergse Jan Evenhuis kunnen noemen.

Op de dag van de installatie in de raad had ik nooit kunnen bevroeden dat ik tweeënhalf jaar later alweer afscheid zou nemen. Toch gebeurt het. Gelukkig niet verbitterd of gefrustreerd, maar vanwege het

heuglijke feit dat ik gekozen ben tot lid van de Tweede Kamer. Een verkiezing die voor mij, en dat weten jullie volgens mij allemaal, behoorlijk onverwacht kwam.

Wat heb ik nou met tweeënhalf jaar lidmaatschap van de gemeenteraad daadwerkelijk bereikt? Dat heb ik eens even op mij laten inwerken, daar moest ik nog wel even over nadenken. Want ja, het wordt mij ook regelmatig gevraagd en het valt namelijk echt niet mee om vanuit de oppositie, hoe gloedvol en passioneel die oppositie vaak ook gevoerd wordt, concrete resultaten te bereiken. Oppositie voeren is vaak, wellicht te vaak, het incasseren van nederlagen, keer op keer, op keer. Zeker in Groningen, waar wethouders toch meer het beleid bepalen dan de raad. Wellicht is dat vandaag wat anders, maar over het algemeen is dat toch wel het geval. En zo heb ik het Groninger Forum niet kunnen tegenhouden en kwam er wel degelijk een tijdelijk informatiecentrum op de Grote Markt. Zo kwamen de risico's van Meerstad toch volledig voor rekening van de stad Groningen en zitten er nog steeds twee Occupy'ers zich dagelijks stierlijk te vervelen in een parkje in de Westervhaven, weliswaar voorzien van genoeglijke gratis gemeentelijke elektriciteit.

Toch kijk ik niet teleurgesteld op mijn raadsperiode terug, integendeel. In de eerste plaats heb ik twee zaken concreet kunnen regelen. Hoera. Een ervan werd door Jan al genoemd: er staat een dakkapel op een huis in Selwerd, na een splend conflict van vijf jaar, dankzij mij. Ja, er moet nog een bordje bij: de Arno Rutte dakkapel. En, jawel: er komt ook een schitterende invalidelift naar het balkon van het tijdelijk informatiecentrum op de Grote Markt. Zowaar. In de tweede plaats heb ik in Groningen op een uitermate prettige manier politiek mogen bedrijven en dat mag echt wel even aandacht hebben. Met collega-raadsleden en ook hier met het college. We bestrijden elkaar hard op inhoud, soms heel hard, maar na die tijd schudden we elkaar de hand, drinken een biertje en blijft de relatie uitstekend. Dat vind ik onvoorstelbaar waardevol en daar zouden heel wat politieke gremia een voorbeeld aan kunnen nemen, zoals het hier gaat in Groningen. Ik ben ervan overtuigd dat het vanavond ook hard zal zijn, maar dat nog steeds diezelfde regel zal blijven gelden. Maar bovenal heb ik als deel van de mij zo geliefde VVD-fractie keer op keer het liberale verhaal voor de stad Groningen mogen vertellen. Het verhaal over een overheid die er voor de burgers is en niet andersom. Het verhaal van een toekomst waarin ontwikkeling van de stad niet wordt bepaald door ambtelijke wensen of door subsidiestromen, maar waar de focus ligt op het laten ontluiken van de kracht van mensen en ondernemingen. Het verhaal van een stad die investeert in de kleine zaken die dicht bij de mensen zelf liggen, zoals sportverenigingen en een kleine cultuur. Een stad waarin de VVD en de sterke rol kan vervullen en ik denk ook gaat vervullen, omdat de VVD als geen ander gelooft in de kracht van mensen. Wie investeert in die kracht gaat een prachtige toekomst tegemoet. En dus denk ik dat de mooiste jaren van Groningen nog in het verschiep liggen en ik zal ze als Stadje en als lid van de Tweede Kamer meemaken. Ik zie ernaar uit. Dank u wel.

(Applaus)

De VOORZITTER: Dank je wel Arno, het ga je goed.

2.b: Installatie van de heer J.H. Sipma tot raadslid van de gemeente Groningen (vacature Rutte).

2.c: Installatie van mevrouw N.G.J. Temmink tot tijdelijk raadslid van de gemeente Groningen (vervanger van mevrouw Rademaker, SP).

De VOORZITTER: Dan, dames en heren, door het vertrek als een raadslid van Arno Rutte, hebben wij een vacature. Maar wij hebben er nog een, omdat ons raadslid Rademaker, Ria Rademaker van de SP, tijdelijk zal worden vervangen.

Voor de installatie van twee nieuwe raadsleden heeft een onderzoekscmissie de geloofsbrieven onderzocht van een tweetal personen: de heer Sipma en mevrouw Temmink. Dat is voorafgaande aan deze raadsvergadering gebeurd door een commissie, bestaande uit de heer De Rook, als voorzitter, mevrouw Postma en de heer Baldew. Ik zou de heer De Rook willen vragen om de resultaten mee te delen van het onderzoek van de geloofsbrieven. Het woord is aan de heer De Rook.

De heer De ROOK (namens de commissie geloofsbrieven): Voorzitter, dank u wel. De commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven, bestaande uit mevrouw Postma, de heer Baldew en mijzelf heeft de geloofsbrieven van zowel de heer Sipma als mevrouw Temmink onderzocht en in orde bevonden. Wij stellen voor beiden toe te laten als lid van deze raad. Dank u wel.

De VOORZITTER: Nu de commissie dit voorstelt, zou ik u suggereren om dit voorstel te volgen en de heer Sipma mevrouw Temmink te benoemen tot leden van de gemeenteraad van Groningen. Ik heb begrepen dat u daarmee in kunt stemmen. Dan is aldus besloten en dan verzoek ik de bode om de heer Sipma en mevrouw Temmink naar voren te geleiden voor hun installatie en het afleggen, in beide gevallen, van de belofte. Ik verzoek u tevens om te gaan staan.

Meneer Sipma en mevrouw Temmink, u wilt allebei de belofte afleggen. Ik zal de tekst daarvan voorlezen en ik verzoek u om daarna alleen uit te spreken: 'dat verklaar en beloof ik'. Ik zal daarbij als eerste dat van de heer Sipma vragen en dan van mevrouw Temmink. De tekst is dan als volgt: Ik verklaar dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen. Het woord is als eerste aan de heer Sipma.

De heer SIPMA (VVD): Dat verklaar en beloof ik.

De VOORZITTER: Mevrouw Temmink.

Mevrouw TEMMINK (SP): Dat verklaar en beloof ik.

De VOORZITTER: Dan feliciteer ik nu allebei van harte met uw raadslidmaatschap. Neemt u het mij niet kwalijk als ik zeg dat we ook weer hopen dat het in uw geval tijdelijk zal zijn, want dat zou betekenen dat we ons mede-raadslid snel weer in ons midden kunnen verwelkomen, maar allebei van harte gefeliciteerd en dat u hier een goede tijd mag hebben.

(Applaus)

De VOORZITTER: Ik zou u als mede-leden willen vragen om uw felicitaties te bewaren tot de schorsing straks in de vorm van een avondpauze en diezelfde gelegenheid is er dan ook voor de mensen op de publieke tribune.

2.d: Benoeming van drs. W.R. Zuurbier tot voorzitter Rekenkamercommissie (bij acclamatie).

DE VOORZITTER: Ik heb begrepen dat, en dat verifieer ik, u akkoord kunt gaan met deze benoeming. Dan is aldus besloten en is als voorzitter van de Rekenkamercommissie benoemd: de heer doctorandus W.R. Zuurbier en ook voor hem heb ik een bloemetje.

(Drs. Zuurbier ontvangt een boekje)

De VOORZITTER: De vergadering is kort geschorst.

(Schorsing 17.02 uur – 17.12)

3. Mondelinge vragen en interpellaties (n.v.t)

4. Initiatiefvoorstellen (n.v.t.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Aan de orde is agendapunt 4, dat eigenlijk ook niet aan de orde is, want er zijn geen initiatiefvoorstellen.

5. Ingekomen stukken

De VOORZITTER: Dan zijn aan de orde de ingekomen stukken, zowel de lijst van ingekomen collegebrieven als de lijst van overige ingekomen stukken.

5.a: Lijst met ingekomen collegebrieven

**LIJST VAN ONTVANGEN COLLEGE BRIEVEN VOOR DE RAAD VAN
26 september 2012**

Nr.	Onderwerp	Ontvangen d.d.	Advies/afhandeling
1.	Begrotingswijziging bij de bestemming van het rekeningresultaat 2011	19 juli	via cie. F&V
2.	Herinrichting Rabenhauptstraat en Geulstraat.	19 juli	via cie. R&W
3.	Ontwikkeling Zernike, brief stuurgroep juni 2012	19 juli	via cie. R&W
4.	<i>Vertrouwelijke brief</i>	19 juli	via cie. R&W
5.	Start (voor-) verkenningen tweede fase RegioTram	19 juli	via cie. B&V
6.	Verzoek Grontmij, vestiging Kranenburg	20 juli	via cie. R&W
7.	Hoofdlijnen en tarieven Dienstregeling 2013	20 juli	via cie. B&V
8.	Dekking lift informatiecentrum Grote Markt	20 juli	via cie. R&W
9.	Informatie vervolgstappen vonnis Damsterdiepgarage	20 juli	via cie. R&W
10.	Experiment terrassen	20 juli	via cie. B&V
11.	Projectofferte Gebiedsvisie Groningen West	20 juli	via cie. R&W
12.	Overzichtslijst snelheidsdisplays	20 juli	via cie. B&V
13.	Informatie over afbouw gesubsidieerde arbeid	20 juli	via cie. W&I
14.	Routekaart Oosterhamrikzone	20 juli	via cie. R&W
15.	Stand van zaken aanbesteding RegioTram	20 juli	via cie. B&V
16.	Afhandeling moties voorjaarsdebat 2012	20 juli	via alle commissies
17.	Parkweg, herinrichting	27 juli	via cie. R&W
18.	Verkiezing leden Tweede Kamer op 12 september 2012	27 juli	via cie. F&V
19.	Ouderbetrokkenheid Beijum	27 juli	via cie. O&W
20.	Wijziging artikel 4 reglement Nadere Regels	27 juli	via cie. B&V
21.	Beantwoording vragen collectieve zorgverzekering minima	9 augustus	via cie. O&W
22.	Beantwoording van vragen over leeftijddifferentiatie schuldhelpverlening	9 augustus	via cie. W&I
23.	Ontwikkeling kastanjeziekte (vervolg)	10 augustus	via cie. B&V
24.	Evaluatie Koninginnedag 2012	15 augustus	via cie. B&V
25.	Ondertekening convenant 'Aanpak laaggeletterdheid in de samenleving en het bedrijfsleven 2013-2015'	16 augustus	via cie. W&I
26.	Voortgangsrapportage Handhavingsprogramma Stadstoezicht	16 augustus	via cie. F&V
27.	Financiële jaarstukken Veiligheids- en Gezondheidsregio Groningen	16 augustus	via cie. F&V

28.	Gunning nieuwbouw studentensociëteit Vindicat	23 augustus	via cie. R&W
29.	Voorontwerpbestemmingsplan Sontweggebied-Damsterdiep	23 augustus	via cie. R&W
30.	Informatie over de actualisatie van het standplaatsenbeleid	23 augustus	via cie. B&V
31.	Evaluatie project 'Saneren van afvalwaterlozingen woonschepen'	23 augustus	via cie. B&V
32.	Ter informatie Evaluatie Kinderkermis Ossenmarkt-Guyotplein	23 augustus	via cie. B&V
33.	Bestemmingsplan Sontwegtracé	23 augustus	via cie. R&W
34.	Inzet AWARE-systeem	31 augustus	via cie. O&W
35.	Voorontwerpbestemmingsplan 'Kranenburg-Stadspark'	6 september	via cie. R&W
36.	Ontsnipperingsproject	6 september	via cie. B&V
37.	Trendmonitor, jaarverslag, jaarrekening 2011 en begroting 2013 OV Bureau	6 september	via cie. B&V
38.	Plan van aanpak versterken control	6 september	via cie. F&V
39.	Informatie ontwerpbestemmingsplan Pleiadenlaan - Oost 2	7 september	via cie. R&W
40.	Voortgang en proces 'Bewegen voor kinderen: slim, fit en gezond'.	7 september	via cie. O&W
41.	Voortgang project Veilige schoolomgeving	7 september	via cie. B&V
42.	Onderzoek implementatie DaFinci	10 september	via cie. F&V
43.	Ontwerpbestemmingsplan Friesestraatweg-Hoogeweg	10 september	via cie. R&W
44.	Vrijwilligersonderzoek 2011	13 september	via cie. O&W
45.	Voortgang stichting OTP	13 september	via cie. W&I
46.	Voortgang fusie Muziekschool en Kunstencentrum	13 september	via cie. O&W
47.	Bestemmingsplan Pop Dijkemaweg	13 september	via cie. R&W
48.	Gemeentelijke bijdrage Cultuurkaart	14 september	via cie. O&W
49.	Verdere procedure en besluitvorming over de RegioTram	16 september	via cie. B&V
50.	Ontheffingsverzoek parkeernorm Zaagmuldersweg 530	20 september	via cie. B&V
51.	Aanwijzingsbesluit pilot Loslooproute honden	20 september	via cie. B&V
52.	Stand van zaken Wonen boven Winkels	20 september	via cie. R&W
53.	Jaarstukken 2012 Regio Groningen - Assen	20 september	via cie. F&V
54.	Groningen Onderwijsstad informatie aanpak, wensen en bedenkingen	20 september	via cie. O&W
55.	Kleine verkeersmaatregelen + Informatie	25 september	via cie. B&V

5.b: Lijst met overige ingekomen stukken**LIJST VAN ONTVANGEN OVERIGE INGEKOMEN STUKKEN VOOR DE RAAD
VAN 26 SEPTEMBER 2012**

Nr.	Afzender	Ontvangen d.d.	Advies/afhandeling
1	College, afschrift brieven aan staatssecretaris van Onderwijs en aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Cultuur en Wetenschap m.b.t. motie 'Geen cultuurwoestijn in het noorden'	13 juli	Tkn
2	GCC en mkb, Brief aan college en raad betreffende extra toelichting op citybussen.	17 juli	Tkn
3	Ouderenraad Groningen, Conceptcultuurnota gemeente Groningen 2013-2016.	18 juli	Tkn
4	A. Salverda, kopiebrief aan college met suggesties m.b.t. de moties 17 en 24 bij de voorjaarsbrief 2012.	18 juli	Tkn
5	Wijkraad Paddepoel, kopiebrief aan college, betreft nieuwbouwplannen in het centrum van Paddepoel	23 juli	via cie. R&W
6	Gemeentelijke ombudsman, Eindrapport over klachtenonderzoek B en W m.b.t. Folkingestraat.	25 juli	Tkn
7	Brandweer, verantwoording hoog water	26 juli	Tkn
8	Oiko Credit, jaarlijkse interim-dividendbrief	2 augustus	Tkn
9	Bewonersorganisatie Binnenstad Oost, betreft voorontwerpbestemmingsplan Binnenstad Oost	7 augustus	via. cie. R&W
10	Inspectie Leefomgeving en Transport, kopiebrief aan college m.b.t. Onderzoek 'Gemeentelijk toezicht op de brandveiligheid van zorginstellingen'	16 augustus	Tkn
11	Peelo 12, misbruik algemene verklaring van geen bedenkingen (kamerverhuurpand Koolstraat 2)	24 augustus	via. cie. R&W
12	Fietsersbond inzake reactie op eerste inzichten vervanging Herewegviaduct	30 augustus	via cie. B&V
13	Gemeentelijke ombudsman, rapportage werkzaamheden eerste helft 2012	30 augustus	Tkn
14	Gemeentelijke ombudsman, afschrift rapport over klachtenonderzoek Milieudienst	11 september	Tkn
15	Dhr. M. Wiers, afschrift brief aan college, voorstel: Bloeiende Stad	11 september	Tkn
16	Gemeentelijke ombudsman, afschrift rapport SOZAWA	12 september	Tkn
17	Fietsersbond, bezuiniging op bemensing fietsenstallingen	13 september	via cie. B&V
18	Nysingh advocaten-notarissen, Grontmij op Kranenburg en herziening bestemmingsplan Kranenburg	20 september	N.a.v. collegebrief van 20 juli, verzoek Grontmij, vestiging Kranenburg
19	Tramcommissie V.v.E. Zonnelaan,	21 september	Tkn

	Geluidontheffingen RegioTram-tracédelen I en II.		
--	--	--	--

DE VOORZITTER: Ik heb begrepen dat de fracties van Stadspartij en ChristenUnie behoefte hebben om brief nummer 18 van de lijst met overige ingekomen stukken, naar de commissie R&W te geleiden. Dat is de brief van Nysingh advocaten, voor alle duidelijkheid.

Dan gaan wij naar de conformstukken.

6. Conformstukken

6.a: Besluit op bezwaar 201206525 (raadsbesluit 30 mei 2012: wijziging artikel 2.54 APVG, verontreiniging honden).

De VOORZITTER: Ik heb begrepen dat u daarmee kunt instemmen. Aldus besloten.

6.b: Kredietaanvraag nieuwbouw SOZawe

De VOORZITTER: Ik heb begrepen dat u kunt instemmen met wat is voorgelegd.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Een stemverklaring, toch nog.

De VOORZITTER: De heer Prummel?

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Een stemverklaring, mag dat?

De VOORZITTER: Die had u niet aangemeld, maar u bent daartoe in de gelegenheid. Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Dank u wel. We gaan akkoord met het voorstel, met de aantekening dat het erg jammer is dat op ons voorstel niet is ingegaan om de inrichting van de toekomstige witte doos te versoberen, want hieruit had wellicht een groot deel van het tekort op het participatiebudget gefinancierd kunnen worden. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Kunt u als leden van de raad instemmen met wat is voorgelegd? Dat is het geval. Aldus besloten.

6.c: Aanleg vierde kinderwerktuin

De VOORZITTER: Ik heb begrepen dat er behoefte is bij de heer Van der Schaaf om een stemverklaring vooraf af te leggen. Het woord is aan de heer Van der Schaaf.

De heer VAN DER SCHAAF (PvdA): Ja, dank u, voorzitter. Arno Rutten had het net in zijn afscheidsspeech al over het belang van kleinere dingen in tegenstelling tot alle grote projecten waar we het ook vaak over hebben. De vierde kinderwerktuin is zo'n project waar we ons als PvdA samen met anderen de afgelopen jaren heel hard voor hebben gemaakt. Daarom alle complimenten voor dit voorstel en wij zullen er dus ook met enthousiasme mee instemmen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Kunt instemmen met het overige, met inachtneming van deze verklaring? Dat is het geval. Dan is aldus besloten.

6.d: Nacalculatie nieuwbouw school Reitdiep

De VOORZITTER: Aldus besloten.

6.e: Nacalculatie herbouw school Gravenburg

De VOORZITTER: U kunt instemmen? Aldus besloten.

6.f: Nacalculatie Watergang

De VOORZITTER: Aldus besloten.

6.g: Wijziging Verordening op de bekendmaking 2012

De VOORZITTER: U kunt instemmen met wat is voorgelegd? Dat is het geval. Aldus besloten.

7. 1-minuutinterventies**7.a:** Besluitvorming Spoorlijn Groningen-Heerenveen

De VOORZITTER: Wie kan ik daarover het woord geven? Dat is de heer Prummel en daarna de heer Evenhuis. Het woord is aan de heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de besluitvorming op dit moment over de spoorlijn Groningen-Heerenveen is een unieke kans om een snelle verbinding met het westen in de toekomst alsnog te realiseren. Het zou een verkeerd signaal zijn naar Den Haag om op dit moment hier al mee te stoppen. We moeten als gemeenteraad van Groningen ook optrekken met de Staten van Groningen, die de hoop ook nog niet hebben opgegeven dat deze spoorlijn, een belangrijke verbinding voor de stad, Friesland en in de toekomst misschien voor ons land, alsnog kan worden gerealiseerd.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Evenhuis, VVD.

De heer EVENHUIS (VVD): Voorzitter, wij als VVD waren sterk voor de Zuiderzeespoorlijn. Wij zijn ook voor de spoorlijn Groningen-Heerenveen. Op dit moment is er geen eenduidigheid om deze lijn te laten vervallen, noch in de provincie Friesland, noch in de provincie Groningen. De discussies lopen nog. Op dit moment, voorzitter, kunnen wij deze spoorlijn dus nog niet afblazen. De heer Menger, hier aanwezig op de tribune, toonde in de raadscommissie een mooie kaart van een spoor tussen Amsterdam, Groningen en Hamburg. Deze lijn loopt overal langs de zee, behalve tussen Lelystad en Groningen, daar wordt hij afgebroken. Deze ontbrekende schakel moet worden aangevuld, voorzitter. De lijn Groningen-Heerenveen is daarvoor voor ons een startpunt. Dank u wel.

De VOORZITTER: Wie nog verder? De heer De Rooij, PvdA-fractie.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, mijn fractie zou het heel mooi gevonden hebben als de lijn Groningen-Heerenveen of Heerenveen-Groningen, dat hangt er een beetje van af waar je instapt, door had kunnen gaan, maar de financiën nopen toch ook wel tot enige realiteitszin. Een groot tekort bij de aanleg en een exploitatietekort dat er niet om liegt: wij kunnen de stuurgroep wel volgen als zij zeggen: wij leggen hem niet aan, wij blazen hem af. Wat overblijft is een beste bak subsidiegeld. Wij zouden er op aan willen dringen om spoedig te kijken hoe die subsidiegelden vanuit Den Haag goed besteed kunnen worden en wij zouden erop aan willen dringen om dat te doen in samenspraak met alle betrokkenen, dat wil zeggen de regio, de provincies, om te kijken hoe we voor het openbaar vervoer en voor de infrastructuur dit geld zo nuttig mogelijk kunnen besteden. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Seton, CDA.

De heer SETON (CDA): Ja voorzitter, dank u wel. Als we kijken naar wat er hier voorligt, is dat een advies van onze gemeenteraad aan Provinciale Staten. Nog even los van de inhoud en wat besproken is in Provinciale Staten: die vergadering heeft al plaatsgevonden, dus de timing van dit advies is sowieso wat apart. Ik zou daar wel een reactie van het college op willen.

Ten tweede is in Provinciale Staten besloten om dit onderwerp van de agenda af te voeren, voorlopig, omdat er onduidelijkheid bestaat over die subsidiebak waarover ook de heer De Rooij het had en dat heeft te maken met onzekerheid over de tram. Ik kan die gedachtegang volgen, dus ik ben nu niet zover om af te zien van de spoorlijn. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer De Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Als de zaken gegaan waren zoals ze gepland waren, hadden wij advies moeten geven aan de Provinciale Staten op het moment dat de Provinciale Staten het besluit al genomen hadden. Is nu adviseren voordat ze het besluit hadden genomen niet veel logischer?

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Ik stel vast dat de volgorde die we nu hanteren niet echt goed werkt, omdat Provinciale Staten al besloten hebben. Dat is toch zo?

De heer DE ROOIJ (PvdA): Maar dat geeft ons de kans om ons advies voor het besluit te geven, in plaats van achteraf. Dat is toch veel handiger?

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Nee. Mij gaat het erom: het besluit dat nu wordt gevraagd is adviseren, kijkt u maar in de besluitpunten. Adviseren aan Provinciale Staten gebeurt nu niet, omdat Provinciale Staten dat punt hebben uitgesteld. Die verdaging kan ik volgen, dus ik heb ook nu geen behoefte om harde uitspraken te gaan doen.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Ik kan kort zijn. Ik kan mij volledig aansluiten bij de woordvoering van de heer De Rooij van de PvdA. Ik wil er nog wel een ding aan toevoegen en dat is dat wat ons betreft de middelen die hiermee worden vrijgespeeld, gebruikt worden voor een hernieuwde agenda voor de regio op het gebied van bereikbaarheid. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen nog? Mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ook wij betreuren het besluit. Het had het begin kunnen zijn van een mooie en snelle verbinding richting het westen, maar het is eenvoudigweg niet op te brengen. Het zij zo voor dit moment, maar wellicht voor de toekomst? Ik sluit mij aan bij de opmerkingen over het vinden van nieuwe bestedingen voor deze gelden.

De VOORZITTER: De heer Kelder, PvdD.

De heer KELDER (PvdD): Ten gunste van welke projecten is deze lijn nu van de baan? VNO-NCW en mkb zijn grote voorstanders van deze spoorlijn en wij begrijpen niet zo goed waarom het college deze wens van de noordelijke werkgeversorganisaties zo makkelijk naast zich neer heeft gelegd. De meerwaarde van de RegioTram ligt voor ons uitsluitend in het regiostadsverkeer en als de RegioTram eventueel niet doorgaat, zou er volgens Provinciale Staten misschien geld over zijn voor dit traject. Wij willen ons graag hierbij aansluiten. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen, GroenLinks.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, dit is een project dat deel uitmaakt van het hele pakket voor bereikbaarheid in deze regio en dat was ook een van de openbaarvervoersprojecten die daar in zaten. Dat had wat ons betreft nog wel meer mogen zijn, dus daarom lag dit project ons na aan het hart. Maar, ik heb ook in de commissie aangegeven, je moet ook kunnen optellen. Er is een tekort, niet alleen bij de investering, maar ook de jaarlijkse exploitatiekosten zijn hoog. Dan moet je je op een gegeven moment realiseren dat het gewoon praktisch niet uitvoerbaar is. De vraag is wel: wat doe je dan met het geld dat overblijft? Wat dat betreft sluit ik me aan bij de opmerkingen van de PvdA, dat we dat in gezamenlijkheid moeten bezien en mijn fractie hecht er grote waarde aan dat dat geld wordt besteed aan het openbaar vervoer. Ik merkte daar ook steun voor in de raadscommissie, dus daar ben ik blij mee. Dank u wel.

De VOORZITTER: Nog andere raadsleden? De heer Van Rooij, Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Ik kan mij kort aansluiten bij de woordvoering van het CDA.

De VOORZITTER: Heb ik dan iedereen gehad? Dat is het geval. Dan is het woord aan wethouder De Vries.

Wethouder DE VRIES: Voorzitter, dank u wel. Ik geloof dat we het met veel fracties wel eens zijn dat het mooi zou zijn geweest als in de eerste plaats die Zuiderzeelijn er was gekomen. Dat is niet zo. We hebben vervolgens in het kader van de afspraken met het Rijk gekeken naar onder andere deze spoorlijn Groningen-Heerenveen. Ik geloof werkelijk niet dat er iemand is, in ieder geval in ons college niet, die nu staat te trappelen bij dit besluit, maar wij hebben eerder gezegd ook wel te bekijken of er een sluitende business case is. Zoals u heeft kunnen lezen is dat niet het geval. Dan kun je twee dingen doen: je kunt zeggen: ik houd hem toch in de lucht, of je kunt de consequentie daarvan trekken. Dat laatste zou onze gedachte zijn.

De heer Seton sprak over timing. Ik weet niet wat hij daarmee bedoelt, maar volgens mij nemen de Staten, als ik het goed heb, op 7 november een besluit, dus dan is het inderdaad wel handig om dit advies daarin mee te nemen en dan ligt uw advies ook voor en kunnen de Staten daar hun voordeel mee doen. In de tussentijd blijft er wel een wat zorgwekkend beeld over in zijn totaliteit over de manier waarop we invulling geven aan de afspraak met het Rijk in het kader van de Zuiderzeelijn. U praat later deze avond, ik zal daar niet op vooruitlopen, ook over de RegioTram. Ik zou ook kunnen voorstellen, dit is een kleine suggestie, om het advies dat hier ligt ten aanzien van de besteding van de vrijgekomen middelen ook in dat perspectief te plaatsen. Een ding weten ze zeker: de afspraak met het Rijk is dat deze middelen voor verkeersinfra, in het bijzonder openbaarvervoersinfra, beschikbaar blijven. Dus u heeft eigenlijk een unieke kans om twee dingen bij elkaar op te tellen en daar later op terug te komen. Tot slot: één ding kunnen we ook tegelijkertijd oplossen als we dit project niet doen en dat is dan ook weer een voordeel. Dat is in ieder geval dat de overcommitting, althans aan provinciale zijde, hiermee afgedekt kan worden. Dat is vooral een voordeel dat de provincie heeft. Ik neem maar even aan dat er een soort meerderheid is om dit te doen. U legt uw advies neer bij de Staten en zoals het hoort, denk ik, over het hele RSP-pakket, komen wij te praten met de partners in de regio.

De VOORZITTER: Kunnen wij tot besluitvorming overgaan bij deze 1-minuutinterventie? Dat is het geval. Dan gaan wij nu besluiten over wat u is voorgelegd onder de cijfers I tot en met III.

Wie is daar voor? Wie stemt voor wat is voorgelegd onder I tot en met III?

Dat zijn GroenLinks, PvdA ChristenUnie, SP en D66, waarmee de voorstellen zijn aanvaard.

7.b: Ingekomen brief van Vereniging Wijkopbouw Hoogkerk: Verkeersmaatregelen Eemsgolaan.

De VOORZITTER: Wie kan ik daarover het woord geven? Mevrouw Koebrugge? Het woord is aan mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel, voorzitter. In de commissievergadering hebben wij er al het nodige over gezegd. Daarin hebben wij als VVD ook aangegeven dat wij het niet bepaald chic vonden dat er in het kader van de burgerparticipatie en het verwachtingsmanagement op deze wijze is gehandeld naar de burgers toe, die anderhalf jaar in overleg zijn geweest met de gemeente en de buurtcommissie, regiopolitie en bedrijven Groningen-West en dat er uiteindelijk uit is gekomen dat er niets ging gebeuren aan de Eemsgolaan. De wethouder heeft uiteindelijk nog wel een overzicht gestuurd met wat er zou moeten gaan gebeuren in 2013, qua begroting zou het dit jaar niet meer kunnen. Wat daarop stond, daar viel ook de Eemsgolaan al onder, dat kwam nu met de Eemsgolaan erbij op 135.000 euro. De Eemsgolaan zou in dat voorstel 55.000 euro kosten, terwijl er ook een mogelijkheid is om een deel van het gewenste maatregelenpakket uit te voeren als dat nu nog niet helemaal in het budget past. Daarom hebben de ChristenUnie en de VVD de motie om toch in de begroting 2013 geld te reserveren voor de verkeersmaatregelen aan de Eemsgolaan. Dank u wel.

Motie (1): Verkeersveiligheid Eemsgolaan (VVD, ChristenUnie)

“De gemeenteraad van Groningen in vergadering bijeen op woensdag 26 september 2012, besprekende de ingekomen brief van de vereniging Wijkopbouw Hoogkerk ‘verkeersmaatregelen Eemsgolaan’,

Constaterende dat:

- het college in de eerste instantie niet bereid was om naar (extra) verkeersmaatregelen te kijken;
- na bezwaar van een van de bewoners toch gesprekken zijn aangegaan;

- vervolgens na anderhalf jaar overleg tussen de gemeente, bewoners, buurtcommissie Buitenhof, regiopolitie Groningen en vereniging Bedrijven Groningen-West, de gemeente heeft besloten geen geld beschikbaar te stellen voor de gewenste verkeersmaatregelen;
- aan en in de omgeving van de Eemsgolaan veel gezinnen met (jonge) kinderen wonen;
- er veel (vracht-)verkeer de Eemsgolaan passeert.

Overwegende dat:

- met het oog op burgerparticipatie en verwachtingsmanagement dit geen chique wijze van handelen is;
- de gemeente vanaf het begin af aan wist wat het budget was en dus geen valse verwachtingen had hoeven te wekken;
- het belangrijk is om de verkeersveiligheid te waarborgen.

Verzoekt het college:

- voor de begroting van 2013 geld te reserveren voor verkeersmaatregelen aan de Eemsgolaan.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Dank u wel. De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dank u wel. Zoals mevrouw Koebrugge inderdaad ook aangaf hebben we lang gesproken met de buurt en in plaats van aan het begin van het liedje te zeggen: ‘er is geen geld’, was het aan het eind van het liedje. Dat is toch een beetje een vreemde manier, als je zegt dat je burgerparticipatie hoog in het vaandel hebt. De hele straat was dan ook vertegenwoordigd op de tribune. Dat gaf ook het belang aan om in ieder geval iets te doen. Wat, daar doen we nu geen uitspraak over, maar wel de ruimte om in ieder geval die anderhalf jaar participatie in iets concreets te laten uitmonden. De motie onderstreept onze politieke wens, waarbij ik stel dat we kennis hebben genomen van de hedenochtend verzonden collegebrief, waarin een heel overzicht geboden wordt waar de Eemsgolaan ook deel van uitmaakt, maar wij vinden dat die participatie er niet voor niets is geweest. Dan had het college beter eerder kunnen communiceren dat er geen geld was.

We hadden ook nog even wat verbazing over de vervanging van stil asfalt in diezelfde wijk. Die kwam ook ineens zomaar boven water. Daar wil ik graag met mijn commissieleden nog eens een debat over, want ik heb begrepen dat stil asfalt best duur is om te vervangen en een veel kortere levensduur heeft. Daar kun je over discussiëren, maar we vroegen ons ook af of men intern niet even gekeken had: misschien kan dat asfalt nog even een half jaartje wachten, dan hadden we nu misschien een deel van het budget daaruit kunnen halen en hadden we een heel mooie oplossing met elkaar gehad. Ik neem aan dat mensen ook intern met elkaar communiceren.

Voor het overige staat onze mening verwoord in de motie en ik kan haar van harte aanbevelen bij mijn collega's.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Van Rooij, Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Geachte voorzitter, het debat over de Eemsgolaan gaat natuurlijk over meer dan alleen verkeersproblematiek. Het gaat ook over het contact met de burgers, burgerparticipatie, en het is duidelijk dat dat niet goed is gegaan. Ik denk dat de manier waarop de raad beslist over de inzet van het budget kleine verkeersmaatregelen bij tijd en wijle erg ad hoc is. Het is moeilijk om in het licht van andere problematiek en beperkte middelen te besluiten in het voordeel van het een of het andere project en ik denk daarom dat een bepaalde vorm van prioritering mogelijk is. Daartoe dien ik een motie in.

Motie (2): Prioritering budget kleine verkeersmaatregelen (Student en Stad, Stadspartij)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 26 september 2012, besprekende de ingekomen brief van vereniging wijkopbouw Hoogkerk verkeersmaatregelen Eemsgolaan,

Constaterende dat:

- het budget voor kleine verkeersmaatregelen te klein is om alle gevaarlijke situaties aan te kunnen pakken;

- in de huidige begroting geen ruimte is gevonden voor extra middelen;
- de aanpak van verkeersproblematiek nu deels afhankelijk is van signalering en activering door burgers.

Van mening dat:

- hoewel we de inbreng van burgers waarderen, het niet wenselijk is dat de aanpak van deze problematiek afhankelijk is van de lobbykracht van burgers;
- het moeilijk is een specifiek geval te beoordelen in het licht van beperkte middelen en vele andere onveilige verkeerssituaties;
- daarom een prioritering noodzakelijk is voor de inzet van het budget kleine verkeersmaatregelen.

Verzoekt het college:

- een systematiek te onderzoeken waarmee een prioritering kan worden gemaakt voor maatregelen binnen het budget kleine verkeersmaatregelen.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Dank u wel. De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. De heer Moes dacht ik te hebben gezien. Het woord is aan de heer Moes, PvdA.

De heer MOES (PvdA): Dank u wel, voorzitter. We hebben in de commissie de vraag gesteld of er naar het oordeel van het college sprake is van een reëel probleem. Volgens het college was dat het geval en was het probleem inderdaad het budget. Dat budget voor kleine verkeersmaatregelen, daar hebben we een overzicht van gekregen. De vraag is inderdaad, ik ken de motie van de ChristenUnie en de VVD niet, maar de vraag drong zich bij ons op of dat budget voldoende hoog is. Dat is in ieder geval een vraag aan het college, hoe het college dat ziet. In ieder geval lezen wij de brief zo dat er voor 2013 wel mogelijkheden lijken te zijn. Er is 175.000 euro beschikbaar en als we de maatregelen op de Eemsgolaan ook zouden doen, dan zou er nog een overschot zijn van 40.000 euro. Ik sluit me verder ook aan bij de woorden van de heer Van Rooij, en dat is ook even aanhakend bij de brief, welke maatregelen het meeste rendement opleveren op het gebied van verkeersveiligheid. Rendement kun je op verschillende manieren zien. Wij zien het zo: preventief, vervolgens objectieve verkeersveiligheid, dan denken wij aan verkeersongevallenstatistieken, en op de derde plaats de beleefde verkeersveiligheid. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen, GroenLinks.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ja, voorzitter, dit was een beetje een bijzondere kwestie, omdat er toch verwachtingen waren gewekt bij bewoners en anderhalf jaar is gesproken over mogelijke oplossingen. Als je verwachtingen wekt, moet je die op een gegeven moment ook na gaan komen. Aan de andere kant vind ik dat we ons budget voor verkeersmaatregelen echt moeten afstemmen op waar de behoefte is en waar er een verkeersveiligheidsprobleem is. Dus dat stelt mij voor een beetje een lastig dilemma op dit moment. Als ik kijk naar het plaatje voor 2013, dat zal niet een uitpuittend plaatje zijn, er kan natuurlijk van alles nog opborrelen, daar moet ook ruimte voor zijn, maar dan zie ik in dat rijtje in elk geval wel aanleiding om de Eemsgolaan wat naar voren te halen. Dus mijn vraag zou eigenlijk aan het college zijn: als u constateert dat daar een verkeersveiligheidsprobleem is, en u constateert dat u anderhalf jaar met bewoners hebt gesproken, kunt u dan niet een toezegging doen dat wij dat in 2013 gaan organiseren? Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Luhoff, D66.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Dit proces is niet goed gegaan, dat is wel duidelijk. Er is te lang gepraat, terwijl er geen zicht was op een oplossing en er geen middelen waren om een oplossing te kunnen betalen. Althans, er kon geen prioriteit aan worden gegeven. Dat is wel verklaarbaar als je kijkt naar welke maatregelen er moesten worden genomen in relatie tot de onveiligheid, of de beleefde onveiligheid en de overige knelpunten in deze stad. Maar dat neemt niet weg dat dit proces niet goed is gegaan en mijn vraag aan het college is dan ook: hoe gaat u ervoor zorgen dat u dat weer een beetje goedmaakt met die mensen? Het tweede punt is, en dat is dezelfde vraag die de heer Gijsbertsen heeft gesteld, als we zo naar die lijst kijken, is het dan niet mogelijk om daar toch nog iets mee te doen? Dat zou de eerste vraag overbodig maken natuurlijk, want daarmee kan een hoop worden goedgemaakt. Maar wellicht is daar ook een andere manier voor. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Dijk, SP.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Ik kan mij volledig aansluiten bij de woorden van de heer Luhoff. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Seton, CDA fractie.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, dank u wel. Het is ook bij deze vorm van burgerparticipatie niet: u vraagt, wij draaien, maar wel: u vraagt: wij geven van tevoren duidelijkheid of er überhaupt financiële ruimte is of niet. Nou, dat is hier niet goed gegaan. Niet chic. Hier staat ook: geen valse verwachtingen wekken. In ieder geval is de buurt op het verkeerde been gezet en daardoor is er ook voor mijn fractie wel aanleiding om toch in te gaan op hun verzoek om in financiële zin redelijk beperkte maatregelen te nemen. Sowieso vind ik dat je ook breder moet kijken naar burgerparticipatie en wat wij daaraan zouden kunnen doen om te voorkomen dat burgers in een vergelijkbare setting op het verkeerde been worden gezet. Verder ben ik wel positief geïntrigeerd door het initiatief van Student en Stad om eens te kijken naar mogelijkheden om de keuzes die wij uiteindelijk maken meer te baseren op inhoudelijke grondslagen en niet alleen op de mate waarin in een buurt in staat is om ook een lobby aan te gaan. Dat is trouwens hier heel goed gegaan, daarvoor complimenten. Wij zullen de motie dus ook steunen.

De VOORZITTER: De heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, Eemsgolaan en Buitenhof verdienen inderdaad beter. De stadspartij geeft prioriteit aan de veiligheid in woonwijken. Daar hoort dan ook een budget voor te zijn. Groningen is immers niet de veiligste stad voor verkeersdeelnemers. Groningen streeft op een heel groot aantal gebieden na om de beste van Nederland te zijn, maar wanneer het gaat om verkeersveiligheid zijn we dat niet. Dat zouden we wel moeten zijn. En ja, voorzitter, wie inhoudelijk overlegt over verkeersmaatregelen, wekt bij de bewoners van deze stad de verwachting dat er ook middelen ter beschikking zijn voor diezelfde maatregelen. Dan kun je dezelfde burgers met wie je in gesprek bent geweest niet in de kou laten staan. Daarom zal de raad geld ter beschikking moeten stellen voor minder verkeerslawaaï en meer veiligheid bij Eemsgolaan en Buitenhof.

De VOORZITTER: De heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Om niet in herhaling te vallen sluit ik mij gemakshalve aan bij de woorden van de heer Luhoff. Dank u wel.

De VOORZITTER: Heb ik iedereen gehad? Dat is het geval. Dan is het woord aan wethouder De Vries.

Wethouder DE VRIES: Voorzitter, dank u wel. Ik geloof niet dat we van mening verschillen, ook niet met de buurt en de VWH over het nut en misschien ook wel de noodzaak van het realiseren van deze verkeersveiligheidsmaatregelen. Daar ging het proces ook niet over. Wij hebben wel, en sommigen van u zeggen: ja, dat had aan de voorkant beter moeten, misschien eerder moeten zeggen dat het niet betekent dat er automatisch ook het budget voor is. Maar dat daar iets te verbeteren valt aan verkeersveiligheid, dat hebben wij ook aangegeven, daar ging het discussiepunt niet over. Of dan deze maatregel er uiteindelijk toe leidt dat je de prijs wint voor de verkeersveiligste gemeente, dat laat ik even in het midden, maar er is best aanleiding om ernaar te kijken.

Nu zegt uw raad twee dingen. Aan de ene kant spreekt u zich uit, althans sommige fracties doen dat, over het participatieproces. Nou, ik denk dat we daar gelijk ook wel naar kijken, dat hadden we misschien een beetje beter aan de voorkant moeten sturen. Aan de andere kant, sommigen van u zeggen: doe deze maatregel maar wel en de heer Van Rooij heeft gezegd: laten we nou die dingen voorkomen door een soort afwegingslijstje te maken waarlangs we die voorstellen kunnen toetsen. Dat laatste is natuurlijk interessant. Dat gaan we sowieso doen als u die motie aanneemt, maar dat staat weer iets op gespannen voet met de concrete bestelling om nu deze wel te doen. Dat geeft op zich niet, u benadert dat een beetje, althans sommige fracties, vanuit: dan hebben we hier in ieder geval schoon schip gemaakt. Wat ons betreft is er, dat hebben we u ook laten zien in onze toelichtende brief, ook ruimte in het budget voor 2013 en u heeft mazzel: de begroting is nog niet vastgesteld. Dus als u die vandaag aanneemt, nemen wij

dat uiteraard mee en dan zult u dat aantreffen, zo simpel is het, in de stukken die u conform afspraak, van de week zult ontvangen. Ik laat het oordeel over deze beide moties aan de raad.

De VOORZITTER: Dank u wel.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter?

De VOORZITTER: Dit is een 1-minuut interventie, maar heel kort nog, de heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, de woordvoering van het college was erg kort, maar ik had nog wel graag een antwoord gekregen op mijn vraag: hoe gaat u dat nou goedmaken met de buurt? U heeft zelf ook erkend dat het niet goed is gegaan, dat het beter moet. Hoe gaat u het goedmaken met de buurt?

De VOORZITTER: De heer Seton nog.

De heer SETON (CDA): Ja, mijn vraag lijkt erop. De beste manier om aan de buurt tegemoet te komen, lijkt misschien om te geven wat ze willen. Maar een slagje dieper: die burgerparticipatie is daar niet goed gegaan, wat gaat het college eraan doen om te voorkomen dat dit nog een keer gebeurt?

Wethouder DE VRIES: Ik denk inderdaad dat inwilliging van de eis helpt, maar dat zei u zelf ook al. Tegelijkertijd praten wij met de regelmaat met de initiatiefnemers en VWH. Als ik het uit mijn hoofd doe, zit het college zeer binnenkort ook als college in VWH, dan heb ik zelf een afspraak met VWH over de gebiedsvisie. Ik zeg u toe dat wij deze kwestie ook wel met de indieners zelf nog eens even zullen beetpakken om gezamenlijk terug te blikken. En als daar wat uit voortvloeit in de zin van: dat gaan we anders en beter doen, dan zal ik u dat laten weten. Dus wij praten met VWH en komen daar nog even op terug, specifiek op deze zaak, in het overleg met de buurtvereniging.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge, en mag dat het dan ook echt zijn?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ja, dank u wel, voorzitter. De wethouder geeft aan dat er ook gesproken is met de buurtbewoners en dat er in die overleggen gewoon gekeken is of die verkeersveiligheid wel of niet er moest zijn, maar dat het vooral een budgetprobleem was. Maar er is uiteindelijk ook wel echt gekeken naar een maatregelenpakket, zoals een middengeleider en verbreding van parkeervakken en dergelijke, die met de gemeente samen zijn opgesteld. Ik denk dat het ook goed is om, ook in lijn van de motie, te kijken naar andere mogelijkheden die in dat pakket zitten, maar niet het volledige pakket. Dus om bijvoorbeeld ook snelheidsdisplays die ook in dat overzicht genoemd worden daar in te zetten. Daar wordt toch al geld voor gereserveerd zichtbaar. Zet die daarin. Dat zijn allemaal mogelijkheden en ik hoop wel dat daar in ieder geval naar gekeken kan worden bij het vaststellen van de begroting voor 2013.

De VOORZITTER: De wethouder.

Wethouder DE VRIES: Wij zullen uw suggestie op een creatieve manier meenemen en vormgeven in de begroting. Akkoord?

De VOORZITTER: Goed. Dan gaan wij nu stemmen over de ingediende moties. Voor het overige is er sprake van een collegebrief, dus wij hoeven niet over voorstellen te stemmen.

Dan is er eerst aan de orde, de motie die onder stuk m, of m1 is verstrekt. Is iedereen duidelijk waarover we gaan stemmen? Wie ziet de motie ook geprojecteerd? De heer Van Rooij, een stemverklaring vooraf.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Hoewel ik vind dat het niet chic is gegaan, betekent dat niet dat ik in kan stemmen met deze motie. In mijn optiek kunnen wij het nog steeds niet zien in het licht van andere verkeersproblemen en in het licht van de beschikbare middelen en daarom zou ik het juist graag zien in de vorm van een prioritering, waar dit probleem zeker op plek een zou kunnen komen, maar dat is dan niet aan mij.

De VOORZITTER: Dank u wel. Verder nog behoefte? De heer Gijsbertsen, stemverklaring vooraf.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, naar het lijstje kijkend dat het college heeft aangegeven voor 2013 en kijkend naar de formulering in de motie, lijkt het me goed om in 2013 in elk geval iets te doen aan de verkeersmaatregelen aan de Eemsgolaan en dat niet helemaal over te slaan. Daar zie ik geen zwaarwegende argumenten voor, dus wij zullen voor deze motie stemmen.

De VOORZITTER: De heer Moes.

De heer MOES (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Nou, we gaan niet mieren over allerlei woordjes die precies wel of niet onze smaak zijn, het gaat even om de grote lijnen en een aantal verzoekpunten. Dan volgen wij de uitleg van het college.

De VOORZITTER: De heer Luhoff, stemverklaring vooraf.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, mijn fractie vindt het belangrijk dat dit proces op een of andere manier wordt goedge maakt met de buurt. Dat zou kunnen zijn door deze motie uit te voeren, maar wellicht ook op een andere manier. Dat zullen we toetsen en daarom hebben we op dit moment geen behoefte aan deze motie.

De VOORZITTER: Anderen niet meer? Dan gaan wij stemmen. Wie steunt de motie op stuk m1? Dat is de raad min D66 en min Student en Stad. Dan heb ik iedereen genoemd. De motie is aangenomen. Dan gaan we naar de motie op stuk m2. Mevrouw Koebrugge, ik neem aan voor het afleggen van een stemverklaring vooraf?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel, voorzitter. Wij zullen deze motie niet steunen, omdat wij als volksvertegenwoordigers toch de ruimte willen hebben om ook in te kunnen springen als burgers daarom verzoeken en willen wij dat het niet volledig bij een verkeersdeskundige komt te liggen. Daarom steunen wij de motie niet. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen, stemverklaring vooraf.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ja, voorzitter, wij zullen deze motie ook niet steunen, omdat ik ook erg aarzel bij het weer vastleggen van een al zo klein budget, dat juist bedoeld is om spontane problemen op te lossen. Dus ik zou het nu niet verder willen reguleren. Wij hebben nu een geval gehad waar burgerparticipatie een rol bij speelde, maar in het algemeen wil ik dat toch een beetje losser kunnen bezien. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, ik sluit me aan bij de stemverklaring van GroenLinks. Ik blijf het een sympathieke motie vinden, maar of het echt de oplossing is vraag ik mij af.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, of dit echt de oplossing is vragen wij ons ook af. Ik denk dat het wel goed is om ernaar te kijken. We zullen de motie dan ook steunen en zien uit naar de uitkomst van het onderzoek.

De VOORZITTER: Goed, dan kunnen gaan stemmen over deze motie op stuk m2. Wie steunt de motie op stuk nummer 2? Dat is de raad min de ChristenUnie, min de VVD, min GroenLinks, min de PvdD, waarmee de motie is aangenomen.

Dan gaan we naar agendapunt 7c.

7.c: Uitbreiding betaald en vergunningparkeren 1ste fase Oranjobuurt, Noorderplantsoenbuurt, Helperplein en Corpus den Hoorn-Zuid.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Prummel van de PvdA. Sorry, nou ga ik ze helemaal door elkaar klutsen. Nee, dat moet ik u allemaal misschien wel niet aandoen. Het woord is aan de heer Prummel van de Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Dank u wel. Voorzitter, de fout lag voor de hand, want ik werk vaak heel hard. Voorzitter, ik zal mijn verhaal vervolgen.

U bracht mij wat in verwarring, maar als je een motie wilt indienen, dan moet je hier gaan staan, heb ik geleerd.

Voorzitter, de problemen op het Helperplein kunnen heel goed opgelost worden met een sympathiek, goedkoop en eenvoudig middel, namelijk een blauwe schijf. Dan kun je daar niet zo lang staan. Daarom wil de Stadspartij voorstellen om die in te voeren op die plek. Nu hoorden wij dat het ministerie van Justitie niet zo van die blauwe schijven houdt. Nou, dat is jammer voor het ministerie van Justitie, maar wij zijn zelf als gemeenteraad de baas over het parkeerbeleid van deze stad. Laten wij nu de bezoekers aan het Helperplein eens een plezier doen: als zij er hun auto neerzetten en er een blauwe schijf op doen en de tijd goed instellen, hoeven zij niet te betalen. Mensen kunnen daar niet urenlang hun auto laten staan zonder dat ze daar winkelen en alle problemen zijn dan opgelost. Je krijgt ook geen verschuiving, geen inktvlekeffect in andere straten. Daarom, voorzitter, een motie en die heet motie Blauwe zone op het Helperplein. Het is jammer dat mevrouw Dekker er nog niet is, anders had ik haar wat vragen kunnen stellen, maar misschien kan ik dat aan het college als geheel doen.

De VOORZITTER: Ja, het college spreekt altijd met een mond, en dat zal dit keer door de heer De Vries gebeuren, wethouder De Vries.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Het komt mij voor dat wij niet echt nauwkeurig zijn ingelicht over de mening van de ondernemers op het Helperplein. De krant gaf een heel andere indruk dan het college heeft gegeven in de commissievergadering. Hoe is dat mogelijk?

De VOORZITTER: De heer Seton om de heer Prummel te interrumperen. Misschien wilt u dan nog even terug naar het spreekgestoelte?

Motie (3): Blauwe zone op Helperplein (Stadspartij)

“De raad van Groningen op 26 september 2012 in vergadering bijeen, besprekende het voornemen van het college om betaald parkeren in te voeren op het Helperplein,

Stelt bij motie het onderstaande vast:

- de raad acht het invoeren van een blauwe zone op het Helperplein een passende en bezoekersvriendelijke wijze om het probleem van te lang parkerende auto's op die plek aan te pakken.

Verzoekt het college om een blauwe zone in te voeren,

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Het woord is aan de heer Seton.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, dank u wel. Ik begreep de laatste opmerking van de heer Prummel in de richting van het college wel, over de informatie die ons is gegeven, want er staat dat het voorstel van het college kan bogen op draagvlak. Maar dezelfde vraag heb ik bij de blauwe zone. Weet u, hebt u gevraagd of er onder de mensen die het betreft draagvlak is voor zo'n blauwe zone of niet?

De heer PRUMMEL (PvdA): Ja, voorzitter, dat heb ik gedaan. En degenen die ik sprak, ik weet niet of dat representatief was, maar degenen die ik sprak zagen daar wel iets in, want het is, zoals ik al zei, precies de oplossing op maat voor die plek.

De VOORZITTER: Wie wil? De heer Dijk, SP.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. In dit voorstel wordt eigenlijk een krediet gevraagd om een nieuwe ontsluitingsweg aan te leggen en daar staan wij volledig achter. De discussie ging inderdaad meer

over het betaald parkeren en over het draagvlak in de wijk ervoor. Ik heb in de commissie aangegeven dat wij ons daar ook zorgen over maakten, omdat wij van verschillende bewoners en ook inderdaad in de krant ook meerdere malen konden vernemen dat men een ander signaal afgaf dan het college. Maar in de commissie gaf het college ook aan dat het in november met een voorstel komt over hoe hiermee om te gaan en dat het daarna nog de inspraak ingaat en dat wij er dan nog als raad wat van mogen vinden. Het lijkt me daarom een goed idee om pas dan een conclusie te gaan trekken en dat niet nu allemaal al te gaan doen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge, VVD-fractie.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel, voorzitter. De heer Dijk refereerde er ook al aan dat het uiteindelijk hier gaat om de voorbereiding, aankoop en aanleg van een nieuwe ontsluitingsweg tussen het Helperplein en de Van Imhoffstraat. Naar het idee van de VVD gaat het een beetje in de verkeerde volgorde, omdat ook het raadsvoorstel iets anders doet geloven qua titel: uitbreiding betaald parkeren en vergunningparkeren in diverse wijken. Ook in de nota die in 2010 is vastgesteld, Parkeren in de stad - duurzaam bereikbaar, staat aangegeven dat als er voldoende draagvlak is er gekeken kan worden naar betaald parkeren en vergunningparkeren, maar daar staat ook dat de raad uiteindelijk beslist of dat ingevoerd gaat worden. De wethouder heeft bij de commissievergaderingen aangegeven dat het in principe een collegebevoegdheid is, dat zij nog met een brief zou komen van de ombudsvrouw die dat ook aangeeft. Volgens mij is het zo dat als wij in de nota vaststellen dat de raad beslist, de raad dan ook beslist.

Daarnaast heb ik net als de heer Prummel ook wat mensen gesproken, zowel de ondernemers, de ondernemersverenigingen als bewoners. En ook uit de enquête van het wijkcomité blijkt dat er ook al in 2010 weinig draagvlak was onder de bewoners. Daarnaast geven de ondernemers ook aan dat het daar meer gaat, zeker als het gaat om de Verlengde Hereweg, om het handhaven van het laad- en losbord dat er staat. Op dit moment zetten dus mensen daar de hele dag hun auto neer, terwijl het eigenlijk alleen maar voor laden en lossen bedoeld is. Als dat gehandhaafd zou worden, los je al een heleboel van het probleem op. Ik vraag me dan ook meteen af: als dat al niet gehandhaafd kan worden, hoe kun je dan het betaald parkeren überhaupt handhaven? Wij zouden er erg voor zijn om meer te kijken naar de alternatieven, dus ook bijvoorbeeld het invoeren van een blauwe zone. Dat zou een goed alternatief zijn wat ons betreft. We hebben daar nog te weinig over gehoord. De wethouder heeft daar naar ons idee ook te weinig antwoord op gegeven. Waarom dat niet zou kunnen? Daarom hebben wij ook een motie die verzoekt om met de belanghebbenden nogmaals in gesprek te gaan om tot een alternatief te komen.

Wij steunen dus het raadsvoorstel niet, omdat het ervan uitgaat dat er betaald parkeren wordt ingevoerd en dat hebben wij nog niet besloten als raad. Dus dan kun je daar ook nog niet zo van uitgaan met betrekking tot financiering. Dank u wel.

Motie (4): Een straatje verder (VVD)

“De gemeenteraad van Groningen in vergadering bijeen op woensdag 26 september 2012, besprekende het raadsvoorstel ‘Uitbreiding betaald en vergunningparkeren eerste fase Oranjebuurt, Noorderplantsoenbuurt, Helperplein en Corpus den Hoorn-Zuid’,

Constaterende dat:

- dit raadsvoorstel, anders dan de titel doet vermoeden, betrekking heeft op de financiering van de voorbereiding, aankoop en aanleg van een nieuwe ontsluitingsweg tussen het Helperplein en de Van Imhoffstraat;
- dit voorstel veronderstelt dat er betaald parkeren en vergunningparkeren wordt ingevoerd aan onder andere het Helperplein'.

Voorts constaterende dat:

- de raad hier nog geen beslissing over heeft genomen;
- in de op 27 januari 2010 vastgestelde parkeernota ‘Parkeren in de stad, duurzaam bereikbaar’ op pagina 13 staat dat uiteindelijk de raad beslist over de invoering van betaald parkeren en vergunningparkeren;
- uit een in 2010 door de wijkvereniging afgenomen enquête blijkt dat slechts 16% van de respondenten (totaal 418) voor betaald parkeren is, mits volgens een groot deel daarvan het parkeren voor de bewoners gratis blijft;
- er bij de ondernemers ook nauwelijks draagvlak is voor de invoering van betaald parkeren.

Overwegende dat:

- invoering van betaald parkeren en vergunningparkeren onwenselijk is wanneer daar onvoldoende draagvlak voor is;
- er alternatieven zijn die bekeken kunnen worden, zoals het invoeren van een blauwe zone, het voor forenzen stimuleren van het gebruik van het parkeerterrein van het voormalig Diaconessen Ziekenhuis en/of van de Papiermolen, het handhaven van de huidige regelgeving.

Verzoekt het college:

- met de belanghebbenden in gesprek te gaan om tot een alternatief te komen.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Dank u wel. Anderen nog? De heer Seton. Maar ik moet nog even naar de motie. De motie is ingediend door de VVD en maakt deel uit van de beraadslagingen. Het woord is aan de heer Seton.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, dank u wel. Net als de VVD worden wij wat in verwarring gebracht door de titel van dit raadsvoorstel ten opzichte van de besluitpunten, dus ik zou graag van het college daar nog een reactie op willen. Zoals mevrouw Koebrugge ook zegt, wordt in het stuk indirect de relatie gelegd tussen de revitaliseringsplannen en het invoeren van betaald parkeren. Als het zou betekenen dat als wij dit goedkeuren, daarbij ook het betaald parkeren inclusief besloten is, dan kunnen wij daar niet mee instemmen. Over de blauwe zone heb ik meer gevoel bij de aanliegroute van de VVD dan die van de Stadspartij. Ik ben nog niet zover dat ik zeg: we gaan die blauwe zone invoeren, maar ik wil er wel naar kijken, want ik houd het ook voor mogelijk dat het een oplossing is voor de problemen die daar zijn. Dus laten we daar eerst nakijken en ik wacht nog even de reactie op mijn vraag van het college af.

De VOORZITTER: Het woord is aan mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja dank u wel, voorzitter. Ondanks een artikel in het Dagblad van het Noorden zijn we ook zelf nog op onderzoek uitgegaan. Er is helemaal geen woede bij de ondernemers, er is een probleem dat al heel lang speelt. Eigenlijk zeggen de ondernemers die ik dan weer gesproken heb: er is eigenlijk geen andere keus dan te kiezen voor betaald parkeren, en of dat nou een blauwe zone is of betaald parkeren, daar heb ik het niet over gehad, maar wel het feit dat er iets moet gebeuren. Er staan mensen de hele dag voor winkels en de mensen die dan even kort iets komen halen, brengen, wat dan ook, die worden gehinderd door de plekken die bezet zijn door mensen die langer ergens anders verblijven, want tussen elf en vijf uur is daar alles vol. Dus de ondernemers zeggen: liever betaald parkeren c.q. blauwe zone, dat mag u wat mij betreft nog overleggen met de betrokkenen, dat hebben ze liever dan geen ruimte voor de deur.

Het voorstel gaat over de weg, nou, daar kunnen wij mee instemmen en we zouden het college willen oproepen om in goed overleg te kiezen voor de juiste vorm van het reguleren van het parkeren ter plaatse.

De VOORZITTER: U wilt mevrouw Jongman nog interrumpen?

De heer SETON (CDA): Ja, mag dat?

De VOORZITTER: Sorry dat ik twee seconden te laat was. In het stuk staat: er ligt een directe relatie tussen de revitaliseringsplannen en het invoeren van betaald parkeren. U knipt dat nu. Denkt u dat dat kan?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, volgens mij denk ik dat dat kan.

De heer SETON (CDA): Waar baseert u dat dan op? Er staat gewoon keihard: er ligt een directe relatie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Nou, ik heb sowieso gezegd: er moet iets gebeuren en de vorm waarin, daar kunnen we het nog over hebben, maar dat er wat gaat gebeuren, er moet sowieso iets gebeuren en dat er dus een relatie legt, dat hoeft het een en ander niet in de weg te liggen, letterlijk.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, volgens mij wel, want er staat: er ligt een directe relatie tussen de plannen en het invoeren van betaald parkeren en niet: het zoeken van een oplossing.

De VOORZITTER: En ook de laatste keer mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dan verstaat u mij verkeerd. Ik zeg dat er iets moet gebeuren. De vorm waarin, daar mag het college het nog over hebben. Maar ik zeg: er moet iets gebeuren. Daar is die weg dus ook voor nodig.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Luhoff, D66.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Deze titel van het raadsvoorstel heeft ook wel een voordeel. We zitten nu lekker aan de voorkant als raad, en we hebben het al vroegtijdig over het wel of niet invoeren van betaald parkeren in Helpman en kunnen daarin wat kaders en opmerkingen en vragen meegeven. Maar laat ik het eerst hebben over het daadwerkelijke voorstel dat hier voorligt, het besluit dat we moeten nemen. En dat is: het aanleggen van een nieuwe ontsluitingsweg. Volgens ons is dat in dat gebied geen overbodige luxe en of we dan daarna nog betaald parkeren gaan invoeren of niet, of iets anders, dat maakt in principe niks uit. We kunnen daarom ook instemmen met dit voorstel.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel, voorzitter. Heeft de heer Luhoff gezien dat de financiering van de ontsluitingsweg, de kapitaallasten, gedekt worden uit de inkomsten die het betaald parkeren aan het Helperplein op moeten gaan brengen? De directe relatie dus tussen de ontsluitingsweg en het betaald parkeren invoeren.

De heer LUHOFF (D66): Ik zie dat de kapitaallasten worden gedekt uit het parkeerbedrijf. Dat is een parkeerbedrijf dat heel veel aan parkeren doet hier in de stad. Een definitieve dekking, daar wordt naar gekeken bij de begroting 2013.

Dan, voorzitter, het al of niet invoeren van betaald parkeren. Wij vinden dat betaald parkeren op sommige plekken, op veel plekken een heel goede manier is om het parkeren te reguleren. Dat zou ook hier het geval kunnen zijn. We geven dan ook graag het college mee om dat te onderzoeken. Maar voor ons blijft draagvlak altijd een belangrijk criterium voor het al of niet invoeren daarvan. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Voorzitter, mag ik de heer Luhoff daar een vraag over stellen? Hoe komt D66 erbij dat er draagvlak zou zijn? Als D66 hecht aan draagvlak, dan kan het toch niet zonder meer zeggen dat het deze maatregel goedkeurt?

De heer LUHOFF (D66): Ik hoor verschillende geluiden, zojuist al in dit debat. Ik heb het collegevoorstel zelf gelezen waarin wordt gesproken over draagvlak. Ik denk dat het heel goed is om dat te betrekken bij de definitieve plannen als die er komen en dan zullen wij dat daarop toetsen.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Moes, PvdA.

De heer MOES (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ja, ik weet niet of het bij alle agendapunten vandaag zo zal gaan, maar ik wou graag volledig aansluiten bij de woorden van de heer Dijk van de SP.

De VOORZITTER: Anderen nog? Dat is niet het geval. Dan is het woord aan de wethouder. Wethouder De Vries.

Wethouder DE VRIES: Voorzitter, dank u wel. Ik geloof inderdaad dat de heer Dijk wel de spijker op zijn kop sloeg toen hij wees op het traject dat we nu nog moeten gaan lopen. Er zit de vaststelling van het parkeerplan in van onze kant, het vrijgeven van inspraak, de inspraakperiode, u wordt nog in de gelegenheid gesteld in 2012 om uw wensen en bedenkingen te geven en pas dan gaat iets in. **Daarom zou je dit debat, zoals de heer Luhoff zijn, lekker aan de voorkant kunnen noemen.** Maar goed, u krijgt het dus nog allemaal terug. Ik geloof eerlijk gezegd dat het met het draagvlak meevalt. **Niet in die zin dat iedereen aan de voorkant gezegd:** dit is het beste wat ons kan overkomen, maar veel ondernemers en ook mensen in de omgeving zien wel in dat er, zoals mevrouw Jongman zei, wel iets moet gebeuren. Stilzitten

is dus niet echt een optie. Nou, hoe dat dan precies eruitziet, heb ik u net gezegd, daar komen wij nader op terug. Het is denk ik ook goed om daar met de buurt over te praten, maar dat er iets in deze sfeer van betaald parkeren zou moeten gebeuren, dat is denk ik evident.

Het kan zijn dat in die gesprekken iets naar voren komt waar wij niet over hebben nagedacht. De heer Prummel doet een suggestie over de blauwe schijf. Ik kan me niet herinneren eerlijk gezegd dat we in de stad dergelijke zones hebben. Dat zal ook wel niet voor niks zijn. Maar laten we maar even kijken wat ze met deze suggestie zouden kunnen doen.

Ik denk wel dat het goed is om de gedachte aan het betaald parkeren even vast te houden. Daar komen we dan bij u op terug. Ik denk ook, en dat was de heer Prummel geloof ik ook en de heer Seton, die vroegen: hoe zit het nou met die krantenberichten? Wij denken, en dat is denk ik ook door collega Dekker toegelicht in de commissie, dat vanaf december 2011, dat is bijna een jaar geleden, we heel goed gesproken hebben met alle betrokkenen in de omgeving en dat iedereen wist waar het een beetje naartoe zou gaan. Dat is nog een ander vraagstuk dan dat iedereen het daarmee eens was, maar de verrassing die als het ware in de media werd gepresenteerd, die was er in onze ogen niet.

Wij komen nog even op die dekking terug, voorzitter. Daar hebben sommigen over gesproken. Het lijkt verstandig om dit type dekking te organiseren, dat is een kwestie van logica vanuit het parkeerbedrijf. Een allerlaatste opmerking: de titel van het stuk, die was ook voor het college, laten we zeggen, aan de verwarrende kant, maar u weet nou waar het over gaat, volgens mij.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ik hoor nu een heel redelijk verhaal van de wethouder, maar de wethouder die ons toesprak in de raadscommissie was in een nogal caesarische stemming en stelde dat het collegebevoegdheid was om betaald parkeren in te voeren en de toon was eigenlijk een beetje: dat bepalen wij als college. Nu wordt toegezegd dat de raad hierbij betrokken wordt. Welke wethouder spreekt nu namens het college?

Wethouder DE VRIES: Wij zijn één en ondeelbaar. Ik laat het maar even aan u over om zich daar een voorstelling van te maken. U krijgt, zoals ik al zei, het parkeerplan dat de inspraak is ingegaan. Dat krijgt u als raad om, zoals dat hoort, uw wensen en bedenkingen in onze richting aan te geven. Na die discussie stellen wij als college, conform de bevoegdheid die wij hebben, dat vast. Maar we doen dat pas als u aan de beurt bent geweest.

De VOORZITTER: Oké. Dank u wel. Ik stel voor dat wij de beraadslagingen nu gaan sluiten. We stemmen over een tweetal moties en over een aantal aan u voorgelegde voorstellen.

We stemmen allereerst over de motie m3, het verzoek om een blauwe zone in te voeren. Iedereen is duidelijk waarover we stemmen? Mevrouw Koebrugge, voor een stemverklaring vooraf.

Mevrouw KOEBRUGGE (D66): Dank u wel, voorzitter. Hoewel ik heb aangegeven in mijn woordvoering dat wij de optie van een blauwe zone als positief zien, en dat graag onderzocht zouden willen zien, vinden wij dit iets te direct, om nu al te zeggen te zeggen dat dat ook ingevoerd moet worden. Wij willen dat er naar de alternatieven gekeken wordt en dat zou een blauwe zone kunnen zijn. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen nog? Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk m3? Dat is de Stadspartij, anderen niet. De motie is verworpen.

Dan gaan we naar de motie op stuk m4, met het verzoek aan het college om met de belanghebbenden in gesprek te gaan om tot een alternatief te komen. De heer Luhoff, een stemverklaring vooraf.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat het heel goed is dat er in gesprek gegaan wordt met de belanghebbenden. Het hoeft niet per se een alternatief te zijn. Misschien komen ze er ook uit om het voorstel in te voeren. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Anderen nog? Niet? Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk m4? Dat is het CDA, dat is de VVD en dat is de Stadspartij, waarmee de motie is verworpen.

Dan gaan we stemmen over de voorstellen I tot en met III. Een stemverklaring vooraf, de heer Seton.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, dank u wel. Ik wil niet tegen de aanleg van die weg stemmen, maar ik wil wel aangetekend hebben dat ik ervan uitga dat nu niet wordt gedacht dat ik ook direct maar voor betaald parkeren ben, ook al staat er een directe relatie in dat stuk. De toezegging van de wethouder was op zich duidelijk, dus ik ga meedenken en meepraten over welke oplossing op het gebied van parkeren er moet komen. Nu steun ik het voorstel met die aantekening.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Prummel, Stadspartij. Een stemverklaring vooraf.

De heer PRUMMEL (STADSPARTIJ): Voorzitter, de dekking van het voorstel bevalt ons helemaal niet en daarom zullen wij er niet voor stemmen.

De VOORZITTER: Anderen? Dan gaan we stemmen over de voorstellen zoals die zijn voorgelegd onder I tot en met III. Wie steunt de voorstellen zoals voorgelegd? Dat is de raad, min de VVD, min de Stadspartij, waarmee de voorstellen zijn aanvaard.

Ik schors de vergadering voor één minuut.

(Schorsing 18.03 uur – 18.05 uur)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Wij hebben nog een 1-minuutinterventie en nog een tweetal discussiestukken. Ik ga ervan uit dat ook u er rekening mee houdt dat wij dit om zeven uur hopelijk hebben afgerond, zodat er een uur dinerpauze kan zijn en wij inderdaad om acht uur, dat doen wij sowieso, met het debat kunnen beginnen. U weet waar ik het over heb.

7.d: Oplossing risico tekort participatiebudget 2012. Raadsvoorstel - Oplossing risico tekort participatiebudget 2012

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? De heer Van Keulen, VVD-fractie.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, dank u wel. Allereerst een woord van excuus aan enkele collega's die mij bij de voorbereiding van dit debat wat moeilijk bereikbaar hebben gevonden. Er was wat hectiek her en der, dat was niet ideaal.

Bij de commissievergadering hebben wij een interessant debat gehad met de wethouder over de sociale dienst en over het participatiebudget. We zien ons geconfronteerd met een tekort dat is ontstaan in wat de wethouder toen omschreef als een 'oude situatie'. Inmiddels is de situatie bij de sociale dienst enorm verbeterd: het gaat efficiënter, het werkt beter. Wij vinden het in essentie buitengewoon jammer dat een goed werkende organisatie nu nog wordt gestraft voor fouten die ze in het verleden maakten.

Ik heb daarom een motie opgesteld die ervoor moet zorgen dat niet het participatiebudget over 2013 wordt belast met fouten die in 2010 zijn gemaakt. Het voorstel is om dat uit de AER te halen, voor zover dat nog mogelijk is, want er zit niet heel veel meer in de AER.

De VOORZITTER: De heer Luhoff, D66.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, ik heb een vraag aan de heer Van Keulen. Hoeveel zit er nou eigenlijk in die AER, hebt u daar een beeld van? U vraagt zomaar om daar dit uit te halen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Nou, ik heb daarom het dictum van de motie aangepast om het 'voor zover mogelijk' te dekken uit de AER. De AER is er een algemene egaliseringsreserve die is bedoeld voor verkeerde inschattingen en het afdekken van risico's en fouten. Hoeveel er op dit moment in de AER zit, kon mij niet direct verteld worden, maar de schattingen lopen uiteen van enkele tonnen tot 1 miljoen euro. Beantwoord ik zo uw vraag?

De VOORZITTER: De heer Dijk ook voor een interruptie?

De heer DIJK (SP): Ja, ik hoor de heer Van Keulen in de commissie ook steeds zeggen dat het gaat over fouten die per se in het verleden zijn gebeurd, maar er staat hier toch gewoon duidelijk dat er in 2011 verkeerde aannames zijn gemaakt, waardoor er in 2012 extra kosten zijn. Dus ik vraag me een beetje af waarom hij het daar de hele tijd over heeft. Ik ben het eens dat we het tekort moeten dekken en de risico's moeten dekken, **maar waarom heeft u het steeds niet over die kosten?**

De heer VAN KEULEN (VVD): Nou, de wethouder heeft verteld, in de commissie, dat er tussen 2011 en nu heel veel veranderd is bij de dienst. Vandaar dat ik zeg: fouten in het verleden. Een dienst die minder goed functioneerde in het verleden, ik vind dat zonde om een goed functionerende dienst op dit moment daarmee te belasten. Dat is een beetje de hoofdlijn van het betoog. Voorzitter, dank u wel, tot zover.

Motie (5): Financiering tekort participatiebudget (VVD, ChristenUnie)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 26 september 2012, besprekende het raadsvoorstel inzake oplossing risico tekort participatiebudget,

Constateerend dat:

- de raad in het verleden meermalen is geconfronteerd met financiële tegenvallers en een dienst die niet ‘in control’ leek, waarop diverse verbeteracties zijn ingezet;
- de situatie bij SOZAWE op het gebied van efficiency en financiële controle de afgelopen periode verbeterd is;
- de ontstane tekorten het gevolg zijn van verkeerde aannames, gebaseerd op de oude situatie en dat deze tekorten nu een bedreiging vormen voor de inzet van het participatiebudget in de komende jaren;
- het college voorstelt om het tekort van 1,84 miljoen te dekken uit de middelen van 2013 en later.

Overwegende dat:

- na de forse bezuiniging van vorig jaar en de inzet van het plan ‘Actief in goede banen’ het niet verstandig is nu 1,84 miljoen euro uit volgende jaren naar voren te halen;
- de werkloosheid eerder nog zal oplopen dan afnemen;
- goed gedrag beloond en niet bestraft moet worden;
- dat met 1,84 miljoen euro een efficiënte organisatie veel meer kan doen dan een inefficiënte organisatie.

Verzoekt het college:

- het tekort over 2012 voor zover mogelijk te dekken uit de algemene egaliseringsreserve, waar deze voor bedoeld is.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. De heer Verhoef, ChristenUnie.

De heer VERHOEF (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Er zijn inderdaad in de afgelopen jaren nogal eens wat we zorgen geweest over de informatievoorziening en de financiering vanuit de Dienst SOZAWE. Er is toen een aantal verbeteracties in de nota SOZAWE Vooruit! gemaakt en die hebben ook echt geleid tot concrete verbeteringen. En in die lijn valt het de dienst en het college ook te prijzen dat er nu een voorstel ligt om in eerste instantie de ontstane tekorten binnen het eigen participatiebudget op te lossen en dat er niet bij voorbaat van wordt uitgegaan dat men alsnog de hand ophoudt.

Groningen heeft echter ook de ambitie om een sociale stad te zijn, met een ambitie om mensen zonder baan weer gericht aan het werk te krijgen. Die ambitie is de afgelopen jaren flink onder druk komen te staan, eerst door de flinke bezuinigingen op het participatiebudget vorig jaar en nu door het ontstane tekort deels op te gaan lossen door te snijden in de interne en externe trajecten. Dat kan volgens ons niet zonder gevolgen blijven voor de cliënten die daardoor geholpen kunnen worden. Wat mijn fractie betreft moet er ook ruimte blijven om de ambitie van die sociale stad inhoud te geven en uit te voeren. De werkloosheid zal ongetwijfeld nog toenemen en we weten ook niet welke maatregelen een nieuw kabinet zal nemen. Dus daarom vindt mijn fractie het niet verstandig om nu middelen van de komende jaren al naar voren te halen en zullen wij deze motie samen met de VVD gaan indienen. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Dijk, SP.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Ik ga het heel erg kort houden. Ik ben denk ik in de commissie niet helemaal tot de kern van mijn betoog gekomen. Ik was een beetje aan het hikkelen toen. Maar ik heb eigenlijk maar een concrete vraag: betekent dit dat als wij die maatregelen moeten gaan nemen om dit tekort op te vangen, er staat: ‘een aantal maatregelen ingevoerd’, dat wij dan minder

mensen aan het werk kunnen helpen? Dat is namelijk waar het ons om gaat en daar wil ik het graag bij laten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan mevrouw Riemersma, Stadspartij.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Het naar voren halen van het budget voor 2013 vinden wij geen goed idee van het college. Boekhoudkundig is het niet juist en politiek is het ook erg gevaarlijk. Je gaat gaten dichten met onzekere inkomen in de toekomst. Daarom zullen wij de motie die ingediend wordt door de VVD en ik begrijp dat de ChristenUnie daar ook onder staat, wel steunen. Waar dat geld ook vandaan moet komen, u zult het ergens vandaan moeten halen en niet uit het budget voor de doelgroep waarvoor het bedoeld is, want die is nu al erg geplaagd, nu er ook al honderden subsidiebanen zijn geschrapd. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Ja, voorzitter, ik vind het toch wel bijzonder dat er nu een motie wordt ingediend om uit de AER een tekort of een risico te dekken, terwijl de indieners en degenen die ze willen steunen eigenlijk niet eens weten hoeveel er in zit.

De VOORZITTER: Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Moet ik antwoorden voor de indieners van de motie? Ik vind het prima.

De heer DIJK (SP): U geeft aan dat u haar ook steunt.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Ja, ik ga de motie steunen. Ik zei ook: AER, ik heb ook wel goed geluisterd, waar het geld ook vandaan moet komen, het moet ergens vandaan komen. Als het maar niet uit de pot voor de participatiebanen komt.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ik wil ook heel graag dat het ergens vandaan komt, maar als ik van plan ben om een motie te gaan steunen, dan zoeken we uit of dat überhaupt wel kan en hoeveel er dan overblijft en dergelijke. Ik heb het idee dat dat helemaal niet gebeurt in dit geval.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Nu ja, goed, er zal toch wel iets van een reserve bestaan en anders zeg ik: het mag niet uit het geld dat bestemd is voor deze doelgroep. Daar mag het niet vandaan gehaald worden, het moet ergens anders vandaan gehaald worden. Misschien dat er aan het eind van de avond ontzettend veel geld loskomt. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan mevrouw Kuik, CDA.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, dank u, voorzitter. Het college stelt voor 1,84 miljoen euro weg te halen van het participatiebudget 2013. Wij vinden het onverstandig om een lening op de toekomst te nemen, met name op dit budget, dat zo cruciaal is om mensen weer aan het werk te krijgen. Wij vragen ons dan ook af of het verstandig is om dit te beslissen en wij vragen de wethouder in te gaan op de motie en ook te kijken hoeveel er nog in de AER zit en of we dat daarmee kunnen dekken. Dank u.

De VOORZITTER: Dan de heer Luhoff, D66.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Het college schrijft in zijn voorstel dat het mogelijk is om efficiënter te werken zonder dat de dienstverlening daar onder te lijden heeft en er dus geld te besparen valt in de toekomst. Wij kunnen daarom ook wel instemmen met het voorstel om alvast wat naar voren te schuiven. Maar, voorzitter, wij gaan er wel van uit dat het college de dienstverlening goed in de gaten houdt en wanneer er gevolgen zullen zijn, dat wij daar terstond over worden ingelicht. Dank u wel.

De VOORZITTER: Wie kan ik verder nog het woord geven? Mevrouw Bloemhoff, PvdA-fractie.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Dank u, voorzitter. Hoewel wij het eens zijn met de aardige woorden van de heer Van Keulen over de voortgang van de sociale dienst, zullen wij de motie uiteindelijk niet steunen en dat heeft drie redenen. Wij hebben in de commissie al gehoord dat het niet ten koste van de mensen gaat. De tweede reden is dat de algemene egaliseringsreserve naar onze informatie bijna leeg is. En ja, pluk hem dan niet helemaal leeg.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, ik heb een vraag voor mevrouw Bloemhoff. U zegt: dit geld is niet bedoeld voor de mensen. Dus u zegt feitelijk: die 1,84 miljoen euro die we uit 2013 nu naar 2012 gaan halen, die is niet bedoeld voor mensen in participatiebanen? Begrijp ik dat nou goed?

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Nee, dat begrijpt u niet goed. Wij hebben van de wethouder gehoord dat er geen tekort ontstaat op plekken voor mensen. De dienst werkt efficiënter. Daarnaast wil ik als derde punt daar nog aan toevoegen dat we op dit moment dus geen verlies hebben, omdat het geld naar voren wordt gehaald. Op het moment dat we volgend jaar daadwerkelijk verlies zouden krijgen, waardoor we mensen niet aan de slag zouden krijgen, dan willen we dat tekort graag dekken. Dus liever volgend jaar volledig dekken op het moment dat het tekort zeer daadwerkelijk voordoet, dan nu deels uit de AER te halen.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, dank u wel. Dat laatste vind ik een redelijk valide argument, maar daarvoor gaat het fout, volgens mij. U zegt: we hebben dus een efficiënter werkende dienst, die we nu 1,84 miljoen euro afpakken en dan beweert u dat het niet ten koste gaat van de mensen. Moet u zich voorstellen wat we met die 1,84 miljoen euro hadden kunnen doen op het moment dat wij het tekort niet hadden. Dan hadden we veel meer mensen kunnen helpen. Dat is volgens mij vrij logisch. Maar misschien denkt u daar anders over.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Volgens mij is dat een andere discussie. We halen nu het geld naar dit jaar, op het moment dat wij volgend jaar door zouden krijgen dat er minder mensen op trajecten kunnen komen doordat er minder geld is, dan moet daar geld bij. Dan mag je mijn partij daaraan houden, maar dat doen we dan op het moment dat het tekort zich voordoet.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Postma, GroenLinks.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Ja dank u wel, voorzitter. Ik heb ook niet zo heel veel toe te voegen aan wat ik in de commissie al heb gezegd. Er is een fout gemaakt. Dat had niet mogen gebeuren, maar hij is snel ontdekt door het college en er is ook al een grote stap gemaakt met de correctie daarvan. Er blijft nog een bedrag over. Bij het participatiebudget horen speciale regelingen. Je mag geld meenemen naar een volgend jaar, je mag ook geld uit de toekomst alvast nu gebruiken. Het bedrag is zodanig op het totaalbedrag dat ik het idee heb dat het verwerkt moet worden, zeker als het college ook nog aangeeft dat het over twee jaar verspreid kan worden. Als het toch, en dan sluit ik mij aan bij de heer Luhoff, echt tot problemen in de uitvoering leidt, dan horen wij het graag en dan kunnen we er alsnog iets aan doen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan hebben we volgens mij iedereen van de kant van de raad gehad. Dat is het geval en dan is het woord aan wethouder Pastoor.

Wethouder PASTOOR: Voorzitter, dank u wel. Het is volstrekt duidelijk dat een thema als het participatiebudget een budget is dat complex is, aan veel veranderingen onderhevig, en juist daarom hebben wij vanuit het Rijk toestemming om zowel bij tekorten als bij overschotten de meeneemregeling toe te passen. Dat betekent dat je 25% te kort op je budget of te veel, dus dat wat je overhoudt, mee mag nemen naar een volgend jaar. Wat het college voorstelt is om een bedrag van 1,84 miljoen euro mee te nemen naar het volgende jaar en volgend jaar kom ik opnieuw bij u om te vragen of de helft daarvan opnieuw naar het jaar daarna doorgeschoven mag worden. Wij verdelen de pijn, voor zover je kunt spreken van pijn, dus over twee jaar. Daarbij moet ik zeggen dat we u al eerder hebben gemeld dat wij denken dat de cliënten van de dienst SOZAWA hier amper iets van zullen merken, zeker omdat de dienst

de laatste tijd efficiënter is gaan werken, het klantenmanagement op orde heeft en wij denken dat we daarmee een enorme slag hebben geslagen.

U hebt nog niet zo lang geleden ook de revisie gekregen: zicht op werk. Daarin wordt ook al verteld dat wij bezig zijn om een omslag in het dienstverleningsaanbod te regelen. Ik denk dan ook dat, gevoegd dat daarbij, wij in staat zijn om de cliënten datgene te geven waar zij recht op hebben.

Ik stel u dan ook voor om gebruik te maken van de meeneemregeling. Wij hebben een huishoudboekje. In dat huishoudboekje klopten een paar cijfers niet. Wij hebben dat op orde gebracht door direct in het begin de verbeteringen aan te brengen en met dat huishoudboekje wil ik graag weer verder de komende tijd.

De VOORZITTER: Goed. Ik wil het hier wel zoveel mogelijk toe beperken. Het is nog steeds een 1-minuutinterventie, dus kort. Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, kort nog even de vraag of er genoeg in de AER zit om dit te dekken.

De VOORZITTER: Anderen niet meer? Dan is het woord nog eenmaal aan de wethouder. Wethouder Pastoor.

Wethouder PASTOOR: Ik heb net een bedrag doorgekregen. Dat is een bedrag van 800.000 euro.

De VOORZITTER: Dan stel ik u voor dat wij gaan stemmen over de motie zoals die voorligt en daarna over de voorstellen zoals ingediend. De motie kunt u hopelijk nu zien. Kunnen we gaan stemmen? Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Een stemverklaring graag. Ja, goed, er zit zoveel in de AER, dat willen we meepakken, we willen dus dat het bedrag van 1,84 miljoen euro niet helemaal op het participatiebudget 2013 wordt verhaald, maar min het gedeelte dat in de AER zit. Dan kunnen wij daarmee instemmen.

De VOORZITTER: Dan zou ik u een amendement in overweging willen geven.

Mevrouw KUIK (CDA): We stemmen in met de motie. Volgens mij klopt het dan.

De VOORZITTER: Oké. U handhaaft deze motie, begrijp ik?

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja hoor.

De VOORZITTER: Goed, dan blijft deze motie ingediend door VVD en ChristenUnie aan de orde en dan gaan we daar nu over stemmen. Wie steunt de motie zoals ingediend op stuk m5? Dat zijn de Partij voor de Dieren, het CDA, de VVD, de Stadspartij en de ChristenUnie. De motie is verworpen.

Dan gaan we naar de voorstellen zoals onder I en II voorgelegd. Wie steunt de voorstellen zoals voorgelegd onder I en II? Dat zijn de PvdA, GroenLinks, de SP en D66 en Student en Stad. De voorstellen zijn aanvaard.

8. Discussiestukken

8.a: Voorbereiding treffen gemeenschappelijke regeling RegioTram. Raadsvoorstel - Voorbereiding oprichting gemeenschappelijke regeling Regiotram

De VOORZITTER: Wie wil bij dit agendapunt het woord? Dat is de heer De Rooij, PvdA.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Ja, voorzitter, het is gezien de publicitaire commotie misschien wat mal, maar wij vinden wel dat dit even door moet gaan. Stel je voor dat die tram doorgaat, dan heb je toch in onze ogen een gemeenschappelijke regeling nodig om de handel een beetje netjes af te hechten. En als die tram niet doorgaat, nou ja, dan ligt er ergens een lege gemeenschappelijke regeling op een plank en dan zien we dat ook wel weer verder. Andersom kun je er wel last van hebben.

Er zijn een paar vragen gesteld die de onze niet waren. Ik wil herhalen wat ik ook in de commissie heb gezegd, dat wij het een goed idee vinden om de gemeenschappelijke regeling te laten functioneren met bestuurders en niet met volksvertegenwoordigers. Ik vind de antwoorden op de vragen die het college ons per mail heeft doen toekomen afdoende. Dank u wel.

De VOORZITTER: Wie wil verder hier over het woord voeren? Dat is de heer Evenhuis, VVD-fractie.

De heer EVENHUIS (VVD): Voorzitter, dank u wel. Een gemeenschappelijke regeling zoals voorgesteld is een vorm van getrapte verkiezingen. Eerst krijg je een gemeenteraad, of een Provinciale Staten, dan kies je een GS daaruit, of een B en W en daaruit wordt weer de gemeenschappelijke regeling gekozen, met, zeg maar, algemeenbestuursleden en daar weer uit een dagelijks bestuur. Dat staat dus per definitie verder van de bevolking af dan andere openbare bestuurslichamen.

Voorzitter, het algemeen bestuur bestaat uit vier leden van Provinciale Staten en vier van de gemeenteraad, vier uit B en W en vier uit GS. Maar de risico's zitten niet in een 50:50-verhouding. Die zitten tweederde bij de gemeenteraad en eenderde bij de Provinciale Staten, of de provincie zo je wilt. Hoe verhoudt zich dat?

En dan nog even de punten apart. Daar heb ik vragen over gesteld, ik heb daar geen antwoord op gelezen. Als er een conflict is tussen het algemeen bestuur van de provincie en het algemeen bestuur van de gemeente, dan komt er een bindende adviseur, één persoon. Daar hebben wij in het verleden buitengewoon negatieve ervaringen mee gehad. Er was ooit een bindende adviseur bij het afstoten van de bezittingen van de stad in de provincie, een groot conflict tussen de gemeente Groningen en gemeenten in de provincie. Toen kreeg die bindende adviseur dus het mandaat om het conflict met een conclusie op te lossen en dat kostte de stad meer dan 5 miljoen gulden. Die adviseur was trouwens de heer Vonhoff, dat ging toen over het afstoten van de stadsbezittingen. Voorzitter, we vinden het risicovol. Is het niet beter om een commissie te benoemen, bestaande uit een aantal personen, bijvoorbeeld drie?

En tot slot, voorzitter, hoe u ook antwoordt, wij blijven tegen de RegioTram.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen, GroenLinks.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, ik houd het heel kort. Ik sluit mij graag aan bij de PvdA.

De VOORZITTER: Dan de heer Luhoff, D66.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Het is inderdaad een beetje raar om hier nu over te spreken, in het licht van de actualiteit van deze dag, maar voorzitter, als je het hebt over een gemeenschappelijke regeling dan zijn daar heel veel op- en aanmerkingen op te maken. Daar zijn heel mooie discussies over te voeren. Wij hebben het hier dan, als het project doorgaat, over een project dat redelijk dicht zit, waarbij de bandbreedtes wel duidelijk zijn waarbinnen zo'n gemeenschappelijke regeling zou kunnen opereren. Dan lijkt ons de regeling die is gekozen daar wel bij passen.

Ik heb een vraag gesteld in de commissie over de invulling van de financiën en de risicoverdeling. Daar hebben we natuurlijk ook al wat meer informatie over gekregen, maar ik ga ervan uit dat als wij een besluit gaan nemen over de tram, dan die gemeenschappelijke regeling pas daadwerkelijk wordt gevuld met middelen en dat we dat niet doen met dit besluit. Nogmaals, formeel bestaat de tram nog en zolang dat formeel zo is, kunnen wij wel instemmen met deze manier van het oprichten van een gemeenschappelijke regeling. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, wanneer de stad 70% van het risico van een mogelijke tram moet gaan betalen en de provincie 30%, is het vreemd dat de provincie en de stad in een dergelijk lichaam evenveel stemmen zullen krijgen. De democratische legitimatie komt ook wat verder van de burger af te liggen. In het voorstel van het college wordt de tram niet bestuurd door gekozen volksvertegenwoordigers.

En dan is er nog een probleem. Ja, dat ding komt er waarschijnlijk helemaal niet. Dus laten we dit voorstel maar vergeten.

De VOORZITTER: De heer Seton, CDA-fractie.

De heer SETON (CDA): Ja voorzitter, dank u wel. Voor het geval dat de tram er komt is het nu wel nuttig om hierover te spreken. Ik heb er op dit moment wel vragen bij. De eerste gaat over de democratische legitimatie, want, zoals de heer Prummel ook al zei, die komt wel wat verder van ons als raad af te staan.

De vraag is even of dat passend is bij een gemeenschappelijke regeling die een zo groot project als dit omvat. Ik ben wel benieuwd wat de overwegingen daarover zijn geweest. De tweede gaat over de financiële afspraken. Er is een bijlage bij, die is nu nog leeg, die wordt later ingevuld. Mijn vraag gaat erover dat ik zo'n paragraaf helemaal niet had verwacht bij een voorstel over een gemeenschappelijke regeling, want die financiële afspraken hebben toch niet direct betrekking op de gemeenschappelijke regeling an sich, maar veel meer op het tramproject en de risico's voor zover die niet door de business case kunnen worden gedekt. Wellicht kan de wethouder daar ook nog even op ingaan. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Ook ik wil er niet heel veel woorden aan vuil maken. Ik sluit me dan gemakshalve maar bij de woorden van de heer Seton aan.

De VOORZITTER: Anderen nog? Dat is niet het geval. Dan is het woord aan wethouder De Vries.

Wethouder DE VRIES: Voorzitter, dank u wel. De opmerkingen die gemaakt zijn over de discussie nu over deze gemeenschappelijke regeling laat ik maar even voor wat ze zijn. Ik denk dat we op dit moment gewoon werken aan die RegioTram en als er te zijner tijd een mogelijk ander besluit is, en dat zult u dan toch echt moeten nemen, dan is het logisch dat de voorbereidingen hiervoor uiteraard zullen worden gestaakt. We besluiten hier eigenlijk om ons toestemming te geven om dat voor te bereiden en de maatregelen daarvoor te treffen. Dat zullen we, denk ik, zien.

Voorzitter, er is een aantal vragen gesteld die onder andere gaan over die verhouding in het perspectief van de nieuwe risicoverdeling. Het is denk ik goed op te merken dat die risicoverdeling anders is dan zij was. Dat is een resultante van nader overleg met de provincie, waarvan u meer zult zien, wellicht, in de begroting die u krijgt. Het was zo dat de generieke risico's gedeeld werden tussen provincie en gemeente en de specifieke risico's 100% voor ons waren. We hebben daar een andere regeling voor gemaakt, zo heeft u kunnen zien, die meer gebaseerd is op samenwerking dan op verschillen en we hebben inderdaad wel een soort percentage afgesproken, maar het is precies dit drijvende element, namelijk het samen doen, het samenwerken in zo'n project, dat deze nieuwe risicoverdeling bepaalt en dat is waarom we hebben gezegd: dat doen we dus ook als het gaat om de hoeveelheid leden van het dagelijks en algemeen bestuur. Vier dus. Waarom niet voor een ab met gemeenteraadsleden gekozen? Dat had inderdaad het vraagstuk dat de heer Evenhuis schetst, dat inderdaad aan de orde is met gemeenschappelijke regelingen, wellicht nog iets minder klemmend gemaakt. Dat heeft vooral te maken met het toch wat uitvoeringstechnische karakter van deze gemeenschappelijke regeling. U heeft, als u te zijner tijd mogelijk een positief besluit neemt hierover, de condities bepaald, en dan komt het op uitvoering aan. Dat verklaart waarom wij daarvoor hebben gekozen.

Eerlijk gezegd, ook tot de heer Evenhuis zeg ik: ik zou niet zo goed weten, we hebben natuurlijk ook alternatieven beetgepakt voor die aansturing, je kunt iets van een overheids-nv maken om dit aan te sturen, maar de legitimatie daarvan lijkt mij, eerlijk gezegd, nog minder groot en de controle van u daarop eveneens. Dus wij zijn met deze gemeenschappelijke regeling goed in staat om u te laten zien wat wij doen via de normale collegeverantwoordingslijn. Het is wat ingewikkelder en wat complexer met publieke rechtspersonen dan met een overheids-nv.

Voorzitter, de heer Seton zei: waarom zit die nieuwe risicoverdeling er nou in? Nou, het leek ons goed om u dat te melden, dat is één, en daarnaast is het natuurlijk ook de basis waarop je een gemeenschappelijke regeling zelf inricht. Vandaar dat we dit thema ook zo hebben meegenomen. Dan stelde de heer Evenhuis nog de vraag aan de orde, kijkend naar artikel 34c, als je nou een conflict hebt, moet je dan niet drie adviseurs hebben? Eerlijk gezegd, dat is ook een kwestie van een beetje taxatie en inschatting, denken wij dat het met die ene zou kunnen. Ik begrijp ook niet helemaal goed wat het bezwaar was van de advisering van de heer Vonhoff, toch een gerespecteerd persoon. Ja, het kan, je kunt met drie of meer zijn, maar ik geloof dat de regeling sowieso bedoeld is om terughoudend toegepast te worden. Wij denken dat met een zo'n persoon dat prima kan. Als u daar andere gedachten over heeft, dat heeft u kennelijk, dan laat ik die voor uw rekening.

De VOORZITTER: De heer Evenhuis.

De heer EVENHUIS (VVD): Wij hebben de heer Vonhoff ook heel goed gekend en wij hadden ook een goede relatie, mag ik wel zeggen. Maar daarom kun je wel behoorlijk van mening verschillen. De gemeente verschilde toen zeer van mening met de bindende adviseur, de heer Vonhoff. Ik denk zelf dat

als je een commissie hebt van drie, die een bindende uitspraak doet, je een interne discussie hebt gehad binnen die club, wat met één persoon gewoon fysiek al moeilijker is. Je krijgt misschien wat meer afgevlakte meningen en minder risico voor de een of de andere partij.

Wethouder DE VRIES: Dat zou kunnen. De andere kant van de medaille is dat je met meer mensen aan boord van zo'n bindend advies ook precies het tegendeel kan bewerkstelligen, namelijk minder helderheid en meer kans op verdeeldheid en dat lijkt mij eerlijk gezegd ook niet wenselijk. Dat is een kwestie van smaak. Ik laat het oordeel maar aan u over, ik denk dat wij onze argumenten daarvoor hebben gegeven. Voorzitter, ik dacht dat ik alle vragen heb beantwoord.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan kijk ik of wij tot besluitvorming kunnen overgaan. Dat is volgens mij het geval. Dan ga ik na of de raad toestemming, als bedoeld in artikel 51 van de Wet gemeenschappelijke regelingen kan geven aan het college van B en W om de gemeenschappelijke regeling RegioTram op te heffen en op grond daarvan een openbaar lichaam RegioTram op te richten. Wie van u kan die toestemming geven? Zou u uw hand op willen steken als u meent dat die toestemming kan worden gegeven? Dat is de raad min de VVD, min de Stadspartij, alle anderen wel, waarmee die toestemming is gegeven.

8.b: Herziene exploitatiebegroting revitalisering bedrijventerreinen Winschoterdiep/Eemskanaal en uitvoeringsplan Bornholmstraat-zuid.

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? Mevrouw Riemersma, Stadspartij.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Het voorstel gaat erover dat een aanvullend uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld moet worden voor de revitalisering van de bedrijventerreinen Winschoterdiep en Eemskanaal Zuidoost, waar het project herinrichting Bornholmstraat-zuidzijde deel van uitmaakt. Dat krediet is bijna 6 miljoen euro groot. Dat geld is onder andere bestemd voor het aanleggen van een autoweg langs het Winschoterdiep, een extra weg, waarvan uit het voorstel niet blijkt dat hij noodzakelijk is. Het masterplan voor het hele terrein, het hele bedrijventerrein Zuidoost, is in 2005 vastgesteld, zeven jaar geleden. Het waren toen andere tijden. Nu zitten we in een economische crisis en de vraag naar grond is gekelderd. Dat bleek ook uit de vorige raadsvergadering: de gemeente had in 2011 slechts 0,7 ha bedrijfsgrond uitgegeven. De vraag moet gesteld worden of je dit gebied dan ook niet anders zou moeten inrichten en niet als bedrijventerrein. Waarom zou je niet een andere ontwikkeling in gang zetten, bijvoorbeeld een mooie wandel- en fietsroute aan het Winschoterdiep. Voor onze fractie is het onaanvaardbaar om alleen vanwege de mogelijkheid van subsidie, want daar gaat het allemaal om, een autoweg aan te leggen waar niemand eigenlijk om vraagt. Bovendien is er, zoals geschetst, meer dan voldoende aanbod van grond op de bestaande locaties. Die zou u eerst moeten proberen te verkopen. Er wordt bovendien een veel te rooskleurig beeld geschapen van de verwachte verkoopopbrengst van kavels. De grondprijs is immers gekelderd. Waar baseert het college dat op? Dat is een retorische vraag, hoor. We vragen het college het voorstel in te trekken en met een beter en goedkoper voorstel te komen. Ik dien een motie daarover in. Dank u wel.

Motie (6): Herstructurering Bornholmstraat-Zuid (Stadspartij)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 26 september 2012, besprekende het raadsvoorstel ‘Herziene exploitatiebegroting revitalisering bedrijventerreinen Winschoterdiep/Eemskanaal en uitvoeringsplan Bornholmstraat-Zuid’,

Constaterende dat:

- het college in het voorstel beoogt de herstructurering ondanks de sterk verminderde vraag naar bedrijventerreinen door te zetten;
- er op diverse plekken in de stad nog bedrijfsgrond in de aanbidding is.

Overwegende dat:

- het deelplan Bornholmstraat niet apart ter inzage heeft gelegen, zodat er niet vastgesteld kan worden of er draagvlak voor is;
- het plan, waarvan uitvoering tegen de 8 miljoen euro, kost, gemotiveerd wordt door diverse subsidiemogelijkheden en niet door een door het college aangetoonde noodzaak.

Spreekt uit dat:

- uitvoering van het deelplan Bornholmstraat gezien de huidige economische omstandigheden niet verantwoord is.

Verzoekt het college de raad een minder kostbaar en realistischer plan voor te leggen.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Dan is het woord aan mevrouw Bloemhoff, PvdA-fractie.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Dank u, voorzitter. Ja, mijn fractie wilde dit nog graag als discussiestuk in de raadsvergadering behandelen omdat wij nog wat nadere informatie willen over dit plan. Het gaat om de revitalisering van een bedrijventerrein. Hoe verhoudt zich dit nu tot de recessie? We horen dat we ontzettend veel moeten afboeken op bedrijventerreinen en we kavels aan de straatstenen niet kwijtraken. Moeten we dan onze ambities niet bijstellen? Tijdens de commissievergadering zei de wethouder kort: ja, dat is een plan uit 2005, een masterplan. Maar moeten we dat dan niet bijstellen? Het gaat om een bedrag van 6 miljoen euro dat we aan kredieten moeten verstrekken. Wij hebben daar gewoon nog twijfels bij. We willen graag nadere informatie van het college over de volgende drie punten: wat is de tijds-klem, waarom is er zo'n haast bij om het nu te behandelen? Wat is de samenhang in dit voorstel? Wat is er precies extra ten opzichte van hetgeen we eerder hebben vastgesteld en wat is nou die verhouding met die co-financiers? En het derde punt is: wat is nou het effect voor de bedrijventerreinendiscussie in het algemeen? Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Wie verder nog? De heer Kelder, PvdD.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Voor zover ik kan lezen wordt het er in dit gebied na uitvoering van de plannen ecologisch gezien veel beter op en dat klinkt ons als muziek in de oren. Er is echter een aantal vragen gesteld door PvdA en Stadspartij en wij zien het nut van deze vragen in. Ik wil graag het antwoord afwachten voordat ik een definitief besluit neem over het al dan niet instemmen met het voorstel. Dank u wel.

De VOORZITTER: Het woord is aan mevrouw Postma, GroenLinks.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Wij zijn altijd een groot voorstander geweest van de revitalisering van bedrijventerreinen. Dat is ook bij dit bedrijventerrein, het grootste van Noord-Nederland geloof ik, het geval. Wij zijn er al heel lang mee bezig. Er is een masterplan uit 2005 dacht ik. Dit maakt daar deel van uit. Inhoudelijk zien wij ook geen reden om dit voorstel tegen te houden of om de weg tegen te houden. Wij zien daar de voordelen wel van in en als het gaat om een recessie en bedrijventerreinen, dan blijven wij van mening dat we beter kunnen investeren in bestaande bedrijventerreinen, dan nieuwe bedrijventerreinen proberen vol te krijgen. Dat vinden wij in een recessie, maar ook buiten de recessie. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen, VVD.

De heer VAN KEULEN (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ik kan mij volledig aansluiten bij de woordvoering van mevrouw Postma. En dat wou ik dan ook maar doen, bij dezen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Kuik, CDA.

Mevrouw KUIK (CDA): Dank, voorzitter. Dat doe ik ook.

De VOORZITTER: De heer Verhoef, ChristenUnie.

De heer VERHOEF (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. De fractie van de ChristenUnie sluit zich kort aan bij de fractie van de PvdA. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij, Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Student en Stad sluit zich aan bij de woordvoering van GroenLinks.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Luhoff, D66.

De heer LUHOFF (D66): Ook D66 sluit zich aan bij de woordvoering van GroenLinks.

De VOORZITTER: Anderen nog? Niet het geval? Dan is het woord aan wethouder Schroor.

Wethouder SCHROOR: Ja, voorzitter, bedankt. Dit betreft het afmaken van een revitaliseringsproject ter grootte van om en nabij de 30 miljoen euro, we hebben er toen een puzzel over uitgedeeld, dat destijds mede door verschillende partijen in 2005 is gestart en ook gedurende de afgelopen jaren steeds weer nieuwe kredieten heeft aangevraagd en heeft geleid tot een groot draagvlak. Maar ik kan mij de vraag voorstellen, want in deze tijd is het natuurlijk noodzakelijk om naar elke euro te kijken: wordt die verantwoord uitgegeven en is het een aanvaardbare uitgave, gelet op de economische crisis? Ik zal proberen daar een aantal opmerkingen bij te maken waaruit zal moeten blijken dat het college hier ook over heeft gediscussieerd. We hebben namelijk dit stuk eerder op de collegeagenda gehad. Toen hebben wij het aangehouden met exact dezelfde vraag: is dit noodzakelijk en wat zou het opleveren als wij dit zouden stoppen? Laat ik met het laatste beginnen, nee met het eerste beginnen. Inhoudelijk is er geen reden om het project uit te stellen. Een van de onderdelen in dit project is het ophogen van de kades op 2 m NAP. Dit is een eis van het waterschap. Nu is het zo dat we tot 1 oktober 2012 gebruik kunnen maken van een voordelig raamcontract van Rijkswaterstaat en bij vertraging op dit project, dus bij het eventueel stoppen daarvan, zullen we dus, indien het daarna weer verder gaat, opnieuw moeten aanbesteden, waarbij we dus geen gebruik meer kunnen maken van dat raamcontract. Dat was een raamcontract van tientallen miljoenen euro's, dus dat gaat ons substantieel geld kosten. Wij schatten in: enkele tonnen. De afgenomen vraag naar bedrijventerreinen, wij hebben inderdaad de financiële consequenties daarvan allemaal kunnen zien, die is terecht. Maar dit betreft inderdaad andere soorten kavels dan die wij bijvoorbeeld op Westpoort of op Roodehaan hebben. Dit betreft heel kleine kavels, kavels van 100 m², 200 m², 150 m², dus het zijn heel kleine kavels die voldoen aan een vraag die wij op die bedrijventerreinen niet kunnen faciliteren. Daar begin je al gauw met 2000 m² of meer en dan heb ik het over een kleine kavels op de nieuwe terreinen. Dus dit is echt wel een vraag waarvan wij verwachten dat er behoefte aan is op een bestaand bedrijventerrein en het geeft ons natuurlijk de unieke kans om een achtergebleven locatie nieuw leven in te blazen.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Ik hoorde de wethouder zeggen dat u een 'verwachte' vraag heeft voor dit bedrijventerrein. Dus er staat eigenlijk nog niks vast. Op dit moment zitten er maar vijftien ondernemers. Er is ook al een heel stel weggegaan, dus het is een leeglopend bedrijf. Ik begrijp niet dat u vasthoudt aan het ontwikkelen van een gebied dat gewoon niet meer aantrekkelijk is. Het wordt er niet aantrekkelijker door een weg aan te leggen. Er is al een ontsluitingsweg en nu wilt u een extra weg aanleggen, alleen omdat er subsidie voor vrijkomt.

De VOORZITTER: Wethouder Schroor.

Wethouder SCHROOR: Ja voorzitter, dit is echt niet waar, dat bestrijd ik ook. Dit betreft een weg die een stukje gebied ontsluit, ook met ecologische voorzieningen, dat nu niet ontsloten is en waar je dus opnieuw bedrijfsmatige activiteiten kunt gaan ontwikkelen en waarbij achterkantsituaties vaak heel rommelig en verloederd zijn, waardoor bedrijven wegtrekken. Die kun je juist een nieuwe kwaliteitsimpuls geven en wij zijn er nog steeds van overtuigd dat investeren in bestaande bedrijventerreinen, we zullen het in de toekomst niet meer zoveel kunnen doen want de middelen zijn heel erg beperkt, echt de moeite waard is. We hebben gezien hoeveel resultaat dat oplevert als het gaat om de revitaliseringsprojecten. Voorzitter, ik zal afronden in verband met de tijd. Wij verwachten dus dat dit wel een vraag is die een heel klein segment zou kunnen bedienen. Het stoppen, hebben we als college destijds uitgerekend, in maart, april, zou netto ongeveer 300.000 euro opleveren. Het verlies daar tegenover is de subsidie van 2,5 miljoen euro EFRO, dat waterschapscontract waar we geen gebruik van kunnen maken en het waterschap en de ondernemers investeren zelf ook. Het waterschap investeert in de oeverbeschoeiingen en de ondernemers in het eigen vastgoed om dat op te knappen op die plek. En je verliest natuurlijk een stukje draagvlak op zuidoost. Dus in die zin, voorzitter, ik laat het uiteraard over aan de raad, maar ik

hoop dat ik u met deze argumenten heb kunnen overtuigen van het nuttig besteden van deze middelen met respect voor de vraag in deze economisch moeilijke tijd.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Bloemhoff nog kort dan.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Ja, ik heb nog even een aanvullende vraag. Ik denk dat de wethouder ons er wel overtuigd van heeft van dat dit nuttig is. Maar de vragen zijn er natuurlijk niet voor niets en u zei ook al dat het in het college ook was gebeurd. Misschien is het verstandig om eens een keer in de raad breder te discussiëren over het fenomeen bedrijventerreinen. Waar is wel een bedrijventerrein voor en welke kavels, waar is nou vraag naar, omdat er juist zoveel speelt en zoveel afgeboekt wordt. Kunt u dat toezeggen, dat u een keer met de notitie komt over bedrijventerreinen?

De VOORZITTER: Wethouder Schroor.

Wethouder SCHROOR: Ja, voorzitter, dat ga ik zeker toezeggen. Wij gaan namelijk aan het eind van het jaar alle grexen herzien op basis van de nieuwe prognoses en dus ook kijken waar we van kleur moeten verschieten, bestemmingsplannen moeten wijzigen. We zullen dan kijken of het hele spectrum bedrijventerreinen, nieuw en gerevitaliseerd een plekje kan krijgen.

De VOORZITTER: Nog een laatste vraag van mevrouw Riemersma, dan gaan we naar de besluitvorming.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Dank u wel. Ik ben niet helemaal overtuigd door het verhaal van de wethouder. Ik ben van mening dat de oevers van het Winschoterdiep ook zonder dat er een autoweg wordt aangelegd opgeknapt kunnen worden met de waterschapssubsidie. Wij kunnen gewoon niet instemmen met het voorstel. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan wij nu stemmen, allereerst over de motie, zoals die is ingediend door de Stadspartij. Mogen wij die zien alstublieft? Wie steunt de motie zoals ingediend op stuk m6? Dat is de Stadspartij, verder niet, de motie is verworpen. Dan gaan we naar de voorstellen, zoals voorgelegd onder I tot en met V. Wie steunt de voorstellen zoals onder I tot en met V voorgelegd? Dat is de raad min de Stadspartij, waarmee de voorstellen zijn aanvaard.

Dan schors ik nu de vergadering tot 20.00 uur. Ik verzoek u ook om hier weer om 20.00 uur te zijn. Ik verzoek u ook om dan meteen in de bankjes te zitten, zodat ook het begin van de vergadering ordentelijk kan verlopen.

(Schorsing 18.50 – 20.00 uur)

8.c: Debat n.a.v. de actuele politieke ontwikkelingen

De VOORZITTER (mevrouw POSTMA): Dames en heren, wilt u uw plaatsen innemen en het volume dempen? Nou, dat lukt al snel. Ik heropen de vergadering. Wij gaan door met het agendapunt: debat naar aanleiding van de politieke situatie zoals vanmiddag in het presidium is besloten dat we dat gaan houden. Ik geef het woord aan burgemeester Rehwinkel, voor een verklaring namens het college. Ga uw gang.

Burgemeester REHWINKEL: Dank u wel, mevrouw de voorzitter.

Mevrouw de voorzitter, als voorzitter van het college van burgemeester en wethouders wil ik na overleg met mijn mede-collegeleden vandaag over de actuele politieke situatie kort een verklaring afleggen, dat mede in reactie op de eerder ingediende interpellatievragen.

Over de beweegredenen van de wethouders Visscher en Schroor om vanochtend een verklaring af te leggen wil ik het volgende zeggen: u heeft inmiddels kennis kunnen nemen van de verklaringen van beiden. In die verklaringen kunt u de beweegredenen lezen. Die verklaringen, die niet namens het college zijn afgelegd, zijn inmiddels ook schriftelijk verspreid en bekend.

Wat betreft de verdere procedure om te komen tot vaststelling van de begroting merk ik het volgende op: de afspraken met uw raad zijn duidelijk. Om op 15 november 2012 een door uw raad vastgestelde begroting aan de provincie te kunnen sturen, zal het college de raad op 5 oktober 2012 een begroting voorleggen. Na de raadsvergadering van vandaag zal het college zich buigen over de nadere

voorbereiding van die begroting. Hiermee is ook duidelijk wat de positie van uw raad is. U bent vanavond vooral aan het woord. Op basis daarvan zal het college zich nader beraden.

Mevrouw de voorzitter, daar kan ik nog het volgende aan toevoegen: zojuist hebben de wethouders De Vries, Dekker en Pastoor mij laten weten dat zij voornemens zijn om hun ontslag aan te bieden. Zij zijn bereid de lopende zaken af te handelen tot een nieuw college is gevormd. Ik neem aan dat een schriftelijke mededeling aan de raad, zoals voorgeschreven in de gemeentewet, nog zal volgen. Tot zover, mevrouw de voorzitter, mijn verklaring.

De VOORZITTER: Dank u wel. En dan draag ik het voorzitterschap aan u over.

De heer EIKENAAR (SP): Voorzitter, ik zou graag een schorsing willen aanvragen naar aanleiding van dit bericht.

De VOORZITTER: Hoe lang denkt u nodig te hebben?

De heer EIKENAAR (SP): Ik durf het niet te zeggen.

De VOORZITTER: Kunt u daar toch enige indicatie van geven?

De heer EIKENAAR (SP): Tien minuten?

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering voor tien minuten.

(Schorsing 20.08 uur – 20.43 uur)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Mag ik weer stilte in de zaal?
Het woord is aan de heer Eikenaar, SP-fractie.

De heer EIKENAAR (SP): Ik vraag de overgebleven wethouders en de burgemeester te komen tot een conceptbegroting die kan rekenen op een zo breed mogelijk draagvlak in de raad.
(Hier ontbreekt een stukje geluidsfragment. De heer Eikenaar dient een motie in.)

Motie (7): Opdracht (D66, SP, CDA, VVD, Stadspartij, Student en Stad)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 26 september 2012, besprekende de ontstane politieke situatie,

Constaterende dat:

- de wethouders Dekker, Pastoor en De Vries hun ontslag hebben aangeboden;
- er op zeer korte termijn een conceptbegroting aan de raad moet worden voorgelegd.

Verzoekt:

- de overgebleven wethouders en de burgemeester te komen tot een conceptbegroting 2013 die kan rekenen op een zo breed mogelijk draagvlak in de raad.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Dank u wel. De motie maakt deel uit van de beraadslagingen.
Het woord is aan de heer Luhoff, D66.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Net als u waren wij ook verrast door de verklaring van het college en het ontslag van de wethouders Pastoor, De Vries en Dekker. Zoals vanochtend ook in onze verklaring gezegd, waren wij vandaag niet uit op de val van een college, maar op het realiseren van een solide en gedragen begroting voor het jaar 2013.

Gehoord hebbende de verklaring, laat de keuze van de PvdA- en GroenLinks-wethouders om het debat niet af te wachten, ons geen andere keuze dan het indienen van de motie, zoals dat zojuist door de heer Eikenaar is gedaan. Deze motie wordt mede ondertekend door SP, de VVD, de Stadspartij, het CDA en Student en Stad. D66 heeft er vertrouwen in dat met deze motie invulling zal worden gegeven aan de motie zoals die in juni is aangenomen in deze raad en wij hopen dat een brede meerderheid in deze raad

bereid is om met ons mee te denken en mee te werken aan een solide en gedragen begroting voor 2013. Dank u wel.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer De Rooij, fractie van de PvdA.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Een tijdje geleden heeft de heer De Vries een interview gegeven in het Dagblad van het Noorden, dat nogal veel stof heeft doen opwaaien. Mijn fractie heeft toen verteld dat wij niet van dergelijke zaken gediend zijn. Als wij samen moeten werken met partners, dan moet je dat zo niet doen. Het college heeft dan ook afstand genomen van die uitspraken. Wie schetst onze verbazing toen wij vanmorgen te horen kregen, via een persconferentie, dat twee wethouders van deze coalitie zonder overleg met onze partners in de regio, zonder rekening te houden met ondernemers die bezig zijn met een aanbestedingsvoorstel voor de tram, zonder dit kennelijk goed gecommuniceerd te hebben met collega's in het college ...

De heer EIKENAAR (SP): Voorzitter?

De heer DE ROOIJ (PvdA): Ik wou even de zin afmaken. Ik begrijp dat het nu al heel spannend is, maar toch.

... via een persconferentie meedelen dat zij niet mee wilden werken aan een begroting waarvan de tram deel uitmaakt. Voorzitter, volgens mijn fractie is dit niet de manier waarop de stad bestuurd moet worden. Op het moment dat het college als geheel niet uit een begrotingsvoorstel kan komen, zal het college daar ook de gevolgen aan moeten koppelen en niet de onderhandelingen via de media moeten voeren.

Voorzitter, het is net alsof dit allemaal over de tram gaat, maar het verhaal gaat over die begroting. Die begroting, die kent de raad niet. Natuurlijk, de collegepartijen hebben meegepraat over wat er eventueel in zou moeten staan, dualisme is er wel, maar het moet ook een beetje werkbaar blijven. Die begroting kennen wij niet en er zijn twee wethouders, de heer Schroor en mevrouw Visscher, die op basis van die nog niet openbare begroting allerlei uitspraken hebben gedaan in de media.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Is het de heer De Rooij bekend dat er gewoon een dubbele aantekening is genomen door beide wethouders? U zei net dat de collega's daarvan niet op de hoogte waren, maar ik neem aan dat ze daarvan wel op de hoogte waren. Dat is gewoon een openbaar geheel, dat je in het openbaar zegt dat je niet zult instemmen met deze begroting.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Er is een dubbele aantekening gemaakt op een voorgenomen besluit. Nou dat mag, maar laten we het zo zeggen: ik vond het als coalitiegenoot niet zo aardig dat ik om negen uur van de heer Luhoff een sms'je kreeg en daar moest ik het mee doen. Maar goed, ik wil toch nog even doorgaan op die begroting. Die spitst zich toe op de tram, maar dat is jammer, want die begroting zou moeten gaan over sociaal beleid, die zou moeten gaan over duurzaamheid, over economische groei, over bereikbaarheid. Nu stellen twee wethouders dat dat allemaal niet kan met de tram en dat doen ze op basis van cijfers die men nog niet kent. Die verklaringen van de wethouders zijn op zich interessant. In een verklaring worden nogal stevige uitspraken gedaan: de lasten zouden verhoogd worden, de reserves zouden niet aangevuld worden, er zouden bezuinigingen moeten plaatsvinden op voorzieningen, maar wethouder Schroor zegt: ik wil wel geld reserveren voor bereikbaarheid.

De andere verklaring, van wethouder Visscher, stelt dat zij zich grote zorgen maakt over de toekomst van de stad, zich grote zorgen maakt over de financiën en dat ze voor zichzelf wenst dat ze met opgeheven hoofd door de stad kan lopen. Daarbij wordt verklaard dat de bereikbaarheid voor de SP niet noodzakelijk is. We hebben dus twee wethouders die een verklaring afleggen, alle twee zijn ze duidelijk over wat ze niet willen, maar wat ze wel willen, daarover verschillen de meningen.

De heer EIKENAAR (SP): Voorzitter, volgens mij heeft ook mevrouw Visscher gezegd dat zij wel degelijk geld wil besteden aan de bereikbaarheid. Tegelijkertijd is het wel zo, inderdaad, op het moment dat je beperkte middelen hebt, dat je keuzes moet maken. De vraag is of je dan dat hele bedrag kunt besteden aan bereikbaarheid. Dat was de vraag en daarop heeft zij gezegd dat dat niet het geval was. Maar het is niet zo dat zij heeft gezegd dat er helemaal geen geld naar bereikbaarheid moet gaan. Dat weet u volgens mij ook wel.

De VOORZITTER: De heer De Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Wellicht heb ik de persberichten wat door elkaar gehaald. Het was uw fractie die heeft gezegd: je komt op een punt dat je moet kiezen voor voorzieningen en bereikbaarheid en dan kiezen wij voor voorzieningen.

De cijfers waarvan u een deel hebt gezien, laten we nou even eerlijk wezen, die stellen in ieder geval de beweringen van wethouder Schroot in een nogal schril daglicht. Zo gauw de cijfers er zijn, als die openbaar worden, moeten we daar maar eens een keer naar kijken. Nu zijn cijfers zelden eenduidig en een groot deel van de politiek is gebaseerd op het feit dat je dezelfde cijfers verschillend kunt interpreteren en dus verschillende keuzes kunt maken. Iedereen is natuurlijk voor een goede bereikbaarheid, voor sociale zekerheid, maar de vraag is dan hoe. Volgens mijn fractie moet Groningen sterker en socialer worden dan het op dit moment is en dat kan door het bewerkstelligen of het mogelijk maken van economische groei. Daarvoor heb je een rechtvaardig sociaal stelsel nodig, een goed sociaal beleid, maar je moet ook zorgen dat de duurzame samenleving dichterbij komt en je moet zorgen dat de werkgelegenheid gewaarborgd wordt. Dat moet met een goede bereikbaarheid. Iedereen van FNV tot VNO-NCW is van mening dat dit moet en bereikbaarheid, daar hebben we in dit huis regelmatig over gedebatteerd en daar is de tram een deel van. Is die tram de enige oplossing? Nee, maar alle debatten die we met elkaar hebben gevoerd, alle modellen die we met elkaar besproken hebben, laten wel zien dat het de betrouwbaarste oplossing is. Natuurlijk, voorzitter, we beleven barre tijden en het is aan het college om in deze barre tijden middels een solide begroting de problemen het hoofd te bieden. De raad zal dan moeten beoordelen of dat gelukt is. De analyses en de plannen van het college worden dan onderschreven, geamendeerd of verworpen, maar zo hoort dat te gaan in een democratie. En dat doen wij in deze raadzaal en niet in een zaal waar de pers vragen kan stellen zonder dat daar een debat over plaats heeft gevonden.

De VOORZITTER: Zou u willen afronden? Ik hoor dat iemand ook een interruptie wil plaatsen. Dat is dan de laatste, stel ik voor, in deze termijn. De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, de heer De Rooij heeft het over een democratisch proces en welke stappen je doorloopt. Hoe beoordeelt u dan op dit moment dat uw beide wethouders hun ontslag hebben aangeboden?

De heer DE ROOIJ (PvdA): Daar wou ik in de laatste alinea maar op komen, want op het moment dat, we hebben het vanavond al een aantal keren gehoord, het college met één mond hoort te spreken en twee wethouders zich daar niet aan houden, die gaan in de media middels een persconferentie dingen noemen die niet gedeeld worden door de anderen, dan spreekt het college de facto niet meer met een mond. Het zou mij een lief ding waard geweest zijn als de wethouders van D66 en SP-huize het logische gevolg hadden getrokken en zelf ontslag hadden genomen. De stad is op dit moment de facto onbestuurbaar geworden, omdat we geen college hebben dat één en ongedeeld is en dan is het terecht dat de meerderheid van het college, de meerderheid van de wethouders afgetreden is. Dat is nodig, omdat de stad bestuurd moet worden en dat gaat niet als het college niet spreekt met een mond. Het is jammer, wij betreuren dat, maar wij vinden dat wethouders van PvdA- en GroenLinks-huize het verstandigste besluit hebben genomen.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Van Keulen, VVD.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, ik houd het kort want we moeten aan het werk. Het heeft mijn fractie bevreemd dat de wethouders van PvdA en GroenLinks het debat niet hebben afgewacht. Dat vinden we erg jammer. We waren het debat graag aangegaan en de nu ontstane situatie vinden wij zeer onwenselijk. Wat we wel gaan doen is met partijen die daartoe bereid zijn, morgen aan de slag om die begroting rond te breien, zodat deze stad, die dat verdient, aanstaande dinsdag een begroting heeft. Daar wou ik het voor nu bij laten.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, een vraag. Wat voor begroting wordt dat? Want ik kan me voorstellen dat wij kiezen voor een beleidsarme begroting, dat u kiest voor een beleidsarme begroting, omdat een aantal keuzes nu niet gemaakt kan worden met een demissionair college. Want, laten we wel wezen, dat is het, en er moet een begroting ingediend worden. Of kiest u voor een gedetailleerde begroting, waarin allerlei beleidsonderdelen zoals wij gewend zijn tot in detail geregeld gaan worden?

De heer VAN KEULEN (VVD): Ik moet hier gewoon heel kort op antwoorden: ik ga daar niet op vooruitlopen.

De VOORZITTER: De heer De Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, dat is dan wel een beetje jammer, want de heer Van Keulen dient een motie in waarin hij zegt: deze wethouders moeten dat gaan doen. Dat is zijn goed recht. De heer Van Keulen zegt zelf dat hij daaraan mee wil werken. Dan zou het toch wel aardig zijn dat hij op deze vraag, die helemaal niet zo inhoudelijk is, ingaat.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, dat zou inderdaad wel aardig zijn. Zo zou het ook heel aardig zijn als wij regelmatig een update krijgen over wat er tussen onze beide partijen in Den Haag gebeurt. Dat doen ze ook niet. Ik wil het proces niet van tevoren besmetten met uitspraken op dit gebied. Die stad moet dinsdag een begroting hebben, daar gaat het om. Daar gaan we nu aan werken en wat de uitkomsten daarvan zijn, dat zullen we zien. Maar ik heb er alle vertrouwen in, en dat wil ik er nog wel even aan toevoegen, dat de partijen die die motie hebben ondertekend eruit gaan komen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Gijsbertsen, GroenLinks.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, het is me het dagje wel. Het begon inderdaad, zoals de heer De Rooij aangaf, om negen uur vanochtend, eerlijk gezegd niet door een sms'jes van de heer Luhoff maar van een fractiegenoot die RTV Noord goed had gevolgd, dat er een persconferentie was van twee coalitiegenoten van mijn partij en waarin twee wethouders aangaven dat zij niet konden instemmen met de kant die het opging in het college, aangaande de begroting. Voorzitter, door tussentijds weg te lopen van de colleegetafel, voordat een besluit is genomen en actief de pers en de raad te zoeken, wordt een bestuurlijk onhoudbare situatie gecreëerd door deze twee wethouders.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer Luhoff (D66): Voorzitter, ik heb de collegenotulen gelezen en zeker het openbare gedeelte. Daarin is toch duidelijk dat er wel degelijk een voorgenomen besluit lag, waar een dubbele aantekening bij is genomen, omdat er met dat de voorgenomen besluit geen zicht meer was om te komen tot een begroting zonder de tram.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, dat is allemaal leuk en aardig, maar er is geen besluit genomen door het college over de begroting, anders hadden we die hier wel gehad en dan hadden we die ook kunnen bespreken. In plaats daarvan, wat er is gebeurd, is dat uw wethouders een heel verhaal hebben verteld over wat er in die begroting zou staan, overigens wat mij betreft met onjuistheden daarin en nu wordt de raad om een mening gevraagd die hij niet kan vormen, omdat hij de informatie niet heeft. Deze fracties en deze wethouders hebben het proces in het college doorkruist. Ik vind dat bestuurlijk niet verantwoord, ik vind dat schofferend richting collega's en richting de coalitiepartners en ook richting onze partners in de regio en richting de werkgevers in deze stad. We moeten deze stad bestuurbaar houden met elkaar, we moeten verantwoordelijkheid nemen met elkaar en dat gebeurde vanochtend niet. Dat heeft niets met degelijk bestuur te maken.

Voorzitter, dan over de inhoud van de persverklaring van de wethouders: Ik heb geen enkele onderbouwing gezien van de stelling die zij innemen. Dat kan ook niet, want er is geen begroting, zoals ik al aangaf. Dus er worden wat gratuite opmerkingen gemaakt over wat de consequenties zouden zijn van met name het aanleggen van die tram en dat zijn consequenties die, wat mij betreft, niet juist zijn. Dat is ook niet hoe er in mijn beleving de afgelopen tijd in het college is gesproken. Naar de stellige overtuiging van mijn fractie is het wel degelijk mogelijk om precies te doen wat de raad gevraagd heeft, namelijk reserves aanvullen, lasten niet verzwaren, niet de wens van mijn fractie maar wel een wens van deze raad, en financiële ruimte voor de toekomst creëren.

Ik ben het eens met de Socialistische Partij die vanochtend aangaf dat er moeilijke tijden op ons afkomen en de zorgen die zij daarover hebben geuit, die deel ik. Maar ik ben ervan overtuigd dat dit college een begroting had kunnen presenteren die die tijden aankan en sterker nog: die situatie wordt slechter door het schrappen van de tram en daarom vind ik het ook kortzichtige politiek om alle aandacht op die tram te richten. We kunnen het hebben over de afboeking van 30 miljoen euro of over het wegvallen van 250 miljoen euro aan extern geld, en we kunnen het hebben over het extra geld dat je nodig hebt voor het

openbaar vervoer. Daar hebben we het blijkbaar allemaal niet over, maar dat is wel de realiteit waarin wij leven en daarmee is een keuze tegen de tram ook een keuze tegen werkgelegenheid in de toekomst en tegen een gezonde financiële huishouding. Daar is mijn fractie van overtuigd. Dat mag u met mij oneens zijn, dat is uw goed recht. Ik zou heel graag met deze raad een discussie aangaan op basis van feiten, op basis van een begroting, waarin ik zal proberen om u te overtuigen dat dat inderdaad het geval is. Dat kan nu niet. In plaats daarvan hebben twee wethouders zelf hun weg gezocht. Ik vind dat niet goed. Mijn stelling is dat hier twee wethouders zonder onderbouwing, zonder overleg met de regionale partners, zonder begrotingscijfers, zonder contact ook met de consortia, naar buiten komen met een verhaal met alle consequenties en bestuurlijke chaos van dien. Beelden dreigen hier te winnen van feiten.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer Eikenaar (SP): Voorzitter, ja, ik moet ook concluderen dat dit college afstevende op een begroting waar een tram in zat met een ongewijzigde financiële situatie, en zelfs een volgens mij verslechterde financiële situatie, maar daar kunnen we misschien later eens een keer over debatteren, en dat er een motie lag bij het voorjaarsdebat, van een meerderheid van deze raad, dat dan de aanleg van de tram niet mogelijk was. Dus dit college stevende af op een begroting die niet de steun van de raad kon dragen en dat had het college kunnen weten.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, nou gaat het echt even over bestuurlijke procedures en bestuurlijke kwaliteit. We hebben hier een college zitten dat met een mond spreekt. Daar zijn de SP-wethouder en de D66-wethouder onderdeel van. Zij kunnen deel uitmaken van die begrotingsbesprekingen en uiteindelijk moet daar een resultaat uitkomen. Het resultaat kan zijn dat het college er niet uitkomt. Dan is het misschien einde verhaal, dan zeggen mensen: ik stel mijn portefeuille ter beschikking. Maar wat niet kan is: voordat het besluit is genomen, pers en raad opzoeken en dan maar proberen om via die kant nog iets van je zin te krijgen. Dat is niet hoe het werkt. Dat is niet bestuurlijk zuiver.

De VOORZITTER: Ik hoor iets, maar ik zie ook iets en ik hoor dat de heer Gijsbertsen nog niet was uitgesproken.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Het was mijn laatste zin, maar ik kan best een interruptie hebben.

De VOORZITTER: U mag uw laatste zin nog uitspreken.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Misschien zijn het er twee, je weet het nooit. Voorzitter, als je als coalitiepartij de begroting niet steunt, als je het coalitie programma ook niet steunt, want daar gaat het hier ook over, dan moet dat volgens mij consequenties hebben. Het heeft mij verbaasd dat de wethouders van D66- en SP-huize die consequenties niet hebben getrokken. Dan vind ik het volstrekt logisch, en daar ben ik eerlijk gezegd trots op, want dat is bestuurlijke kwaliteit, dat dan de wethouders, onder andere de wethouder van mijn fractie, hebben gezegd: in deze constellatie kan ik niet meer geloofwaardig functioneren, dit is geen betrouwbaar stadsbestuur meer en ik wil daar geen deel meer van uitmaken.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Ik heb een vraag voor de heer Gijsbertsen. Ik hoor hem steeds spreken over de wethouders en het college. Ik zie hem ook steeds kijken naar dat college. Maar gaat het uiteindelijk niet om de wil van de raad, de gekozen volksvertegenwoordiging, die door dit college aan de laars werd gelapt? Ze zouden komen met een regeling die niet voldeed aan een duidelijke wens van deze raad.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, dat weet de heer Prummel helemaal niet, want er ligt geen begroting. Ik was heel graag met u de discussie aangegaan en ik vind eigenlijk zelfs, het wordt haast een beetje gevaarlijk om uit de school te klappen, maar misschien denk ik wel eens dat het CDA misschien wel meer tevreden geweest was met de begroting die hier lag dan mijn fractie. Dus ik ben ervan overtuigd dat we op inhoud de discussie hadden kunnen ingaan, maar u blokkeert dat pad. Tenminste, u niet, ik zal u niet alles in de schoenen schuiven, D66 en SP doen dat. Eerlijk is eerlijk. U hebt natuurlijk gelijk dat de raad uiteindelijk een besluit neemt, maar dat is toch ook niet in het geding?

We hebben hier een procedure waarin het college een voorgesteld besluit doet en dat vervolgens de raad een definitieve beslissing neemt. Dat is zo en dat blijft zo.

De VOORZITTER: Oké, uw spreektijd is nu om. Ik zie nog de heer Luhoff, dat is de laatste interruptie. De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, los nog van het feit dat er wel degelijk een besluit voorlag, en wellicht was dat dan een besluit dat nog definitief moest worden gemaakt, konden de wethouders niet anders. Wat ik niet snap is waar u de afgelopen twee jaar bent geweest. U heeft het over het proces, u heeft het over onverwachts, maar we hebben al twee jaar, in ieder geval sinds het voorjaarsdebat van 2011 als fractie samen met de SP en anderen, erop gehamerd dat er iets aan die investeringsagenda moest worden gedaan. Wij hebben het college opgeroepen om samen met de provincie te komen tot een andere agenda waar minder middelen van de gemeente mee gemoeid zijn. Daar is niets mee gedaan, daar is niet naar geluisterd en uiteindelijk konden onze wethouders daar geen verantwoordelijkheid meer voor dragen. Dat kwam niet als een donderslag bij heldere hemel. Dank u wel.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, ik moet zeggen, ik vind het ontluisterend, het spijt me wel. Het kan zo zijn dat u als wethouder in een college tot de conclusie moet komen dat er een besluit wordt genomen waar u niet mee kunt leven, omdat u misschien, zoals u zegt, al jarenlang een andere koers vaart en uw zin niet krijgt. Dat kan. Dan neem je daar de consequentie van en dan neem je ontslag. Maar wat hier gebeurt, is voor het einde van de rit de pers opzoeken en de raad opzoeken en dat is niet wat een coalitie zijn is en het verschil tussen die twee dingen zou u toch echt moeten weten zo langzamerhand.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, dat vraagt nog om een weerwoord. Die pers is niet opgezocht om die discussie te ontlopen, die pers is opgezocht omdat er een besluit werd genomen in het college. **Dat was wellicht een rol voorgenomen besluit**, maar daar werd een dubbele aantekening op genomen. Dat betekent dat je naar buiten gaat. Dat is in het college gebeurd, dus dat was gewoon het proces zoals dat loopt.

De VOORZITTER: Oké, de heer Gijsbertsen nog, de laatste keer.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Mag ik u een tegenvraag stellen? Waar is dan die begroting? Want we kunnen het er hier niet over hebben.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Prummel van de Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, wat wij vandaag beleven is het einde van een tijdperk. Ik ga niet weg, nee, er gaan in elk geval drie wethouders weg, maar het zal niet 'uit het oog uit het hart' zijn. Voorzitter, het gaat correct en waardig, zoals het in een democratie hoort, in het openbaar, voor het oog van de camera's en ja, er komt geen tram. De Stadspartij is altijd een tegenstander geweest van het aanleggen van een tram door de middeleeuwse binnenstad van Groningen en wie zijn oor in de stad te luisteren legt zal weten dat een groot deel van de Groningse bevolking, ik denk een meerderheid van die Groningse bevolking, daar ook niet voor voelt. Maar nu, voorzitter, een begroting zonder tram, dat is een begroting met ademruimte. Wij konden alleen tram en Forum aanleggen wanneer alles mee zou zitten. Die plannen zijn gemaakt in een tijd van hoogconjunctuur en er kwamen opeens onverwachte fondsen voor Groningen beschikbaar en zo konden die plannen worden gemaakt. Maar, het lijkt een beetje op het verhaal van het mannetje dat een huis bouwde op het ijs. Toen begon het te dooien en niet te vriezen en toen moest het mannetje het huisje verliezen. Ja, Groningen heeft zich een tijdje in die kou gekoesterd en nu is de zon van de crisis gaan schijnen.

We zullen nu aan de slag. We zullen rekening moeten gaan houden met de ondernemers in de binnenstad. Die mensen hebben het verschrikkelijk moeilijk en die zagen als een berg op tegen de aanleg van een tram, die ze weer meer klanten zou gaan kosten. Ga eens praten met hen. Dat is wat de stad nodig heeft, dat is waar de winkeliers in de stad om vragen: lagere belastingen en meer studentenwoningen. Inderdaad, die zullen we ook moeten bouwen. Er komt heel veel werk op ons af. Maar we zullen laten zien met elkaar als raad dat we dat aankunnen, ook na deze crisis.

En dan wou ik verder nog even mijn hart laten spreken. Ik wou al die mensen bedanken die in onze opdracht als raad, een democratische opdracht, jarenlang hebben gewerkt aan het realiseren van een tram.

Die ambtenaren hebben hard gewerkt. Het is sneu dat het niet kan worden uitgevoerd. Dat is niet hun schuld, dat is de schuld van een college dat geen prioriteiten heeft gesteld, waardoor de mogelijkheid om die tram nog aan te leggen ontbrak. Allemaal dank u wel voor uw vele werk.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Seton, CDA-fractie.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, dank u wel. Dit debat nam nog voordat het goed en wel begonnen was een verrassende wending. Op zich vinden wij het jammer dat de PvdA- en GroenLinks-wethouders het inhoudelijke debat niet hebben afgewacht. Nu is er zonder dat de raad enige uitspraak heeft gedaan een nieuwe politieke situatie ontstaan. Maar we accepteren het en verwachten dat er ook een schriftelijke ontslagaanvraag binnenkomt, zoals is toegezegd.

Wij hebben in het voorjaarsdebat, waar het ging over de begroting, al aangegeven dat de tram wat ons betreft niet kon. Daar was op dat moment nog geen meerderheid voor. Waar wel een meerderheid voor was, was een motie die de trammotie is gaan heten, waarin vrij vertaald stond dat als de financiële situatie bij de begroting hetzelfde was als bij het voorjaarsdebat, die tram niet zou kunnen. Wij hadden het idee dat de situatie die toen al aan het ontstaan was, nu zijn vervolg krijgt en nu dus ook leidt tot in dit geval de eerste conferentie van vanochtend en het besluit van de drie wethouders van vanavond.

Wij hopen ook dat het debat van het voorjaarsdebat dat leidde tot die uitspraak van een meerderheid van de raad over de verhouding tram-begroting, een vervolg gaat krijgen met de resterende leden van het college, alles gericht op een solide en toekomstbestendig begroting 2013.

De VOORZITTER: De heer De Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, ik heb de motie hier voor me en daar staat: 'spreekt zijn mening uit', het gaat nog even over weerstandsvermogen op peil brengen, borgen van sociale voorzieningen, ontzien van de gemeentelijke woonlasten, dat staat er allemaal in, maar: 'spreekt dan als zijn mening uit dat bij de huidige stand van de gemeentelijke financiën de RegioTram niet door kan gaan'.

Aan welke begroting heeft de heer Seton deze motie getoetst? Hij komt kennelijk tot de conclusie dat de normen niet gehaald zijn. Op basis van welke cijfers heeft hij dat bepaald?

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, er worden nou weer allemaal woorden toegevoegd, ik geloof dat mevrouw Dekker niet aan het woord is. Dat staat in de handelingen, ja dat staat in de handelingen. Ook in de handelingen staat dat ik toen al afscheid heb genomen van de tram. Ik heb daar de woorden aan toegevoegd, dat het 'met moeite' was en dat was ook zo. U weet, ik was inhoudelijk een voorstander van de tram. Maar ik trok toen al de conclusie dat die tram niet kon. Ik heb vervolgens een wat subtielere motie ingediend, omdat ik wist dat daar een meerderheid voor zou kunnen komen, maar dat laat mijn standpunt van toen onverlet. Ik was toen al tegen de tram en nu dus nog steeds.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, dan toch even mijn vraag. De heer Seton is een standvastig man, zo kennen wij hem ook. Hij dient een motie in, daar hij refereerde net zelf in zijn woordvoering aan, en ik vraag hem nu, gewoon op de man af, rechtdoorzee, zoals ik hem ken: op basis van welke cijfers is de heer Seton van mening dat aan deze normen niet voldaan is?

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, de heer De Vries (De Rooij, not) vraagt in ongeveer vergelijkbare woorden hetzelfde als wat hij net vroeg. Sorry? Ik versta u niet. Sorry, mijnheer De Rooij. U zegt ongeveer in dezelfde bewoordingen hetzelfde. Dat leidt ertoe dat ik bijna in dezelfde bewoordingen hetzelfde antwoord ga geven. U verwijst naar de motiebehandeling in het voorjaarsdebat. Ik verwijs naar mijn standpunt van toen. Ik heb dat dus niet nodig om nu te zeggen: ja, die begroting, nee. Ik heb toen al gezegd, met moeite: de tram kan niet, en dat zeg ik vanavond weer.

De VOORZITTER: De heer De Rooij, laatste keer.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Daar heeft de heer Seton gelijk in en als hij niet zelf aan zijn motie had gerefereerd, had ik haar ook niet aangehaald. Maar hij komt zelf met die motie, dus ik stel de vraag voor

de derde keer: op basis van welke cijfers is de heer Seton van mening dat dit niet kan? Is het mogelijk, laat ik het anders formuleren, dat uit de conceptbegroting zou blijken dat aan alle voorwaarden die in deze motie staan voldaan is? Zou het dan kunnen zijn, u heeft ooit eens een debatje gehad met mijn partijgenoot Moes over het zijn van een onheilsprofeet, een wat onaangenaam debatje herinner ik me nog, maar zou het dan kunnen zijn dat u wél akkoord was gegaan, omdat uw aannames toen niet klopten? Is dat in theorie mogelijk?

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Nee, dat is in theorie niet mogelijk. Ik heb toen al met u debatjes gehad over de Titanic, voor ons is de Titanic in het voorjaarsdebat gezonken.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is het woord nu aan mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, een politiek verbazingwekkende en politiek spannende start van de dag. Ook wel een spannend tussenstuk. Ik weet niet wat het eindstuk op gaat leveren, maar we kunnen niet anders dan het op deze manier benoemen. Om tien uur melden twee wethouders dat ze niet achter de conceptbegroting kunnen staan, omdat het project RegioTram alle verdere ontwikkelingen blokkeert en schorten hun oordeel op in afwachting van het oordeel van de raad. Hieraan zitten wat mij betreft twee bijzonderheden. A: De conceptbegroting is mij als raadslid geheel onbekend. Hoe kan ik dan nu een oordeel vellen op basis van een stuk dat ik niet bezit? B, een ander onderdeel ervan: Wethouders worden door de gemeenteraad benoemd en zijn niet het verlengstuk van een politieke partij. Wethouders vormen samen met de burgemeester een orgaan dat geacht wordt met één mond te spreken. Het college moet voor een bepaalde datum een begroting indienen en aan de raad aanbieden. Ik kom daar zo verder nog op terug, maar ik wil eerst met u terug naar 8 maart 2010. Toen heb ik bij de verkenning van de coalitie uitgesproken dat er een politiek klimaat van vertrouwen moet zijn. Dat vertrouwen is door het merendeel van de raad aan u als college gegeven. Wat zijn de gevolgen voor dat vertrouwen als sommige wethouders handelen zoals zij vandaag hebben gedaan? Naar mijn oordeel wordt nu de omgekeerde route gevolgd. Er had een begroting aan de raad aangeboden moeten worden, want dit hoort bij uw taak als college en u bent aangesteld om, hoe lastig ook, ik snap het ook in zekere zin wel, maar u bent aangesteld om als college knopen door te hakken. U had als collectief eerst de begroting aan de raad moeten aanbieden en vervolgens is aan de raad de beurt om een oordeel te vellen. Maar deze manier van handelen maakt dat het college, of sommige wethouders daarin, dat is nu niet duidelijk, voor zijn verantwoordelijkheid wegloopt en de sores bij de raad als het ware over de schutting gooit. Dat betreuren wij en wij vragen het college om een reactie.

De VOORZITTER: De heer Luhoff, D66.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, dit gaat even om het principe dat je als wethouders en college altijd met een mond moet spreken en ook als wethouders besluiten moet nemen. Maar wij kennen een fenomeen van een dubbele aantekening en dat is niet voor niets, dat geeft wethouders de mogelijkheid om hun verantwoordelijkheid te nemen als ze dat nodig achten en duidelijk te maken, ook naar buiten toe, dat ze het ergens niet mee eens zijn. Ik hoor nu dat dat volgens u niet zou moeten. Zou u dat fenomeen ook willen afschaffen dan?

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Nou vraagt u mij wat. Dan moet ik heel diep in het staatsrecht duiken, want dat kun je niet zomaar afschaffen. Het was een chiquere werkwijze geweest om het op een andere manier te doen. Ik snap wat hier gaande was, maar het was chiquer geweest om het eerst aan de raad te laten. Ik weet, bij eerdere gelegenheden heeft het college ook wel met de dubbele aantekening gewerkt. Toen is het stuk verder gewoon aan de raad aangeboden, waarbij de wethouder ook gezegd heeft: ik heb een dubbele aantekening, ik ben het er niet mee eens, maar ik laat het oordeel aan de raad.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman mag even uitspreken.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): De gevolgen van die dubbele aantekening, daar kon de raad een oordeel over vellen. Als de meerderheid van de raad had gezegd: dat ben ik met u eens ...

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, dat is precies wat er is gebeurd. Al in vorige debatten hebben drie wethouders gezegd dat ze dat niet mee kunnen maken. Het is precies wat er is gebeurd. Er zijn twee collegeleden geweest die hebben gezegd: wij kunnen dit niet voor onze verantwoording nemen. Die hebben gisteren een dubbele aantekening genomen, net als de vorige keer. Dat hebben ze naar buiten gebracht en daarna hadden we het feit dat dit debat werd georganiseerd. Daar was helemaal niets mis mee.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): De vraag is welke volgorde. Ik zeg dat het de omgekeerde weg is. U wilt de weg van de andere kant benaderen. Wij benaderen het op de weg zoals u net geschetst hebt. Het had eerst aan de raad moeten worden aangeboden, dan hadden we met zijn allen conclusies kunnen trekken. Maar ik snap wel hoe het komt: motie 16. Nee, volgens mij komen wij er niet uit, mijnheer Luhoff, want u begint hier en ik begin daar. We komen elkaar hopelijk in het midden altijd tegen. Maar ik bouw mijn betoog verder op, want anders heb ik de minuten niet meer tot mijn beschikking. Motie 16 schijnt namelijk nogal bepalend te zijn, vooral de mening dat bij de huidige stand van de gemeentelijke financiën de RegioTram niet door kan gaan. In juni jl. hebben wij aangegeven deze motie niet te steunen, want wij hebben gezegd: wij gaan beslissen op het moment dat de begroting 2013 zich voordoet en allerlei zaken aan de orde komen als de aanbesteding, ook heel erg belangrijk, en nemen een besluit als daar meer duidelijkheid over is met de voorwaarden, zoals wij in het verleden ook altijd gesteld hebben voor het project RegioTram. Op dat moment kunnen wij een totale overweging maken en op dit moment, dat was het moment van het voorjaarsdebat, was die duidelijkheid er nog niet.

Voorzitter, wat is er in de tussentijd veranderd dat wij nu anders zouden moeten handelen? Ik heb de begroting nog niet gezien, ik weet niet wat er geschrap is qua projecten, en wat de begroting betekent voor de Stadgers, want met heel veel Stadgers ben ik daar ook heel erg nieuwsgierig naar. Natuurlijk houden wij voor ogen dat we de economische ontwikkelingen in ogenschouw moeten nemen. Daarbij gaat het om vragen als: kunnen wij het betalen, is het verantwoord om een besluit te nemen, maar dat kunnen wij niet eerder dan dat wij de begroting 2013 hebben gezien, de uitkomst van de aanbesteding weten, en een afweging hebben kunnen maken.

En er is nog iets bijzonders aan de hand, namelijk politieke geloofwaardigheid richting de partners in het verband van de regiovisie Groningen-Assen. Citaat van mijn collega Marco Metscher uit Hoogezand-Sappemeer: los van de vraag, zegt hij, of het project financieel haalbaar is, vind ik het niet chic dat de stad Groningen nu eenzijdig lijkt te besluiten de stekker uit de tram te trekken. Groningen heeft ook rekening te houden met andere partners.

De heer EIKENAAR (SP): Voorzitter, mag ik daar een vraag over stellen?

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Wat u eigenlijk betoogt is dat deze raad maar één beslissing zou kunnen nemen, dat is namelijk de tram aanleggen. Behalve als we daarover overeenstemming hebben met alle partners in de regio dat we dat niet gaan doen. Dat is eigenlijk wat u zegt. Want we kunnen ze nooit meedelen dat we dat niet gaan doen.

DE VOORZITTER: Mevrouw Jongman en wilt u dan ook gaan afronden?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik zeg: we hebben geen stuk, we hebben geen begroting, we hebben geen uitkomst van een aanbesteding, ik kan pas op basis van die beide stukken, kan het in 2013 en hebben wij een uitkomst van een aanbesteding, zeggen over ik voor of tegen ben.

Ik zeg nu niet dat ik voor ben, ik zeg ook niet dat ik tegen ben, ik zeg dat ik pas kan oordelen op het moment dat ik een stuk heb. En ik ga door, want ...

De heer EIKENAAR (SP): Voorzitter?

De VOORZITTER: Nee, nee, de spreektijd is voorbij, mevrouw Jongman mag nu afronden en moet ook nu afronden en dan is het woord aan de volgende spreker.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Nou ja, de partners staan een beetje in de kou. En, voorzitter, kort en bondig: op dit moment kunnen we nog geen finaal oordeel geven over die tram, wat ik net zei en wat ik net betoogd heb. We houden vast aan wat wij steeds hebben gezegd: mits betaalbaar is de ChristenUnie voor de RegioTram en die knoop kunnen wij vandaag nog niet doorhakken. We hebben ook eerder betoogd: we hebben de tramcommissie ingesteld en wij hebben al in 2007 een motie ingediend, bouw nu voldoende go/no-go-momenten in, kijk iedere keer: kun je verder, kun je niet verder? Ik wacht nog met smart op dit moment, want heel graag had ik met u die overweging willen maken.

De VOORZITTER: Nu moet u echt afronden.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Nog een laatste zin. Ja, de vraag is eigenlijk: hoe zien de wethouders Schroor en Visscher de toekomstige samenwerking met het college voor zich? En de vraag aan de wethouders De Vries, Pastoor en Dekker: wat is de reden dat u bent opgestapt?

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Van Rooij, Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, dank u wel. Ik ben verrast, Student en Stad is verrast over deze gang van zaken. We waren graag het debat aangegaan over hoe deze crisis opgelost moet worden, maar de kaarten liggen nu anders. Dit is onverwacht en onwenselijk, want de stad moet hoe dan ook bestuurd worden. We moeten nu verder en we moeten snel verder. Samenwerking is daarbij vereist en Student en Stad is bereid om die samenwerking aan te gaan voor deze stad. Dat is alles wat ik op dit moment kan zeggen.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Kelder voor de Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Inderdaad een vreemde en toch wel redelijk onverwachte situatie die we hier nu hebben. We hebben als raad ooit afgesproken dat we aangenomen moties te allen tijden moeten uitvoeren. Als twee wethouders in de loop van het afgelopen halfjaar door krijgen dat het ernaar uit gaat zien dat de aangenomen motie waarin wordt gesteld dat als de financiële situatie niet wijzigt, we met de tram moeten stoppen, niet uitgevoerd kan worden, getuigt dat van lef om aan te geven niet door te willen met de begroting. Men voorziet financiële problemen. Ook de Partij voor de Dieren wil graag een RegioTram, maar niet koste wat het kost. Wij kunnen ons daarom vinden in het besluit van D66 en SP en denken dat zij er goed aan hebben gedaan om zo snel mogelijk naar buiten te treden.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter?

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Nee, die was aan het woord. Ik wou graag even.

De VOORZITTER: De Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Dank u wel. Op basis van welke cijfers komt de heer Kelder tot deze conclusie?

De heer KELDER (PvdD): Ik kom niet op basis van cijfers tot deze conclusie. Ik kom op basis van de stukken die voor mij liggen tot deze conclusie en ik ga ervan uit dat beide wethouders heel goed hebben nagedacht over hun besluit.

De VOORZITTER: De heer De Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Zou het kunnen zijn dat de meerderheid van het college dat ook gedaan heeft? En dat de kijk die wethouder Visscher en de wethouder Schroor op de cijfers hebben misschien niet zo juist is als die van andere wethouders? Is dat ook mogelijk?

De heer KELDER (PvdD): Dat zou een mogelijkheid kunnen zijn. Alleen, als ik op mijn gevoel afga ... Dat kan toch?

De VOORZITTER: De heer De Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Ja, over het algemeen vind ik het plezieriger om een begroting vast te stellen op basis van cijfers in plaats van op basis van gevoel, maar het kan wel.

De heer KELDER (PvdD): Ik had ook graag de discussie willen voeren, maar er is nu een andere situatie, dus ik heb mijn verhaal daarop aangepast.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, kan het de zijn dat de heer Kelder zijn gevoel mede baseert op hetgeen de afgelopen driekwart jaar allemaal gebeurd is in deze gemeenteraad als het gaat om de begroting, als het gaat om de tekorten in februari, als het gaat om het voorjaarsdebat?

De heer KELDER (PvdD): Dat kan heel goed. Dat klopt inderdaad. U legt mij de woorden min of meer in de mond.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, het is misschien een tip dat de heer Kelder zijn tweede termijn door de VVD laat doen.

De heer KELDER (PvdD): Misschien heb ik wel geen tweede termijn.

Bereikbaarheid is ook een heel belangrijk iets en er zijn natuurlijk knelpunten die eraan zitten te komen, zoals de heer De Rooij al zei daarnet, overvolle bussen en dergelijke, het Zernike, UMCG, maar wij denken dat we zo spoedig mogelijk moeten kijken hoe we dit zo economisch en duurzaam mogelijk kunnen oplossen met de gelden die daarvoor vrijkomen en ik heb er vertrouwen in dat we deze discussie zo spoedig mogelijk kunnen voeren. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan heeft nu vanuit alle fracties de woordvoering plaatsgevonden. Ik schors de vergadering voor tien minuten. De vergadering is geschorst.

(Schorsing 21.27 uur – 21.55 uur)

VOORZITTER (Mevrouw POSTMA): Ik heropen de vergadering en geef het woord aan burgemeester Rehwinkel.

Burgemeester REHWINKEL: Mevrouw de voorzitter, dank u wel.

Mevrouw de voorzitter, er is voor de schorsing een aantal vragen gesteld. Ik zal deze vragen nu proberen te beantwoorden. En er is een motie ingediend en ook daarop zal ik reageren.

Mevrouw de voorzitter, er is gevraagd aan de wethouders Visscher en Schroor hoe zij de toekomstige relatie met het college zien. Beraad binnen het college, tijdens de schorsing, heeft opgeleverd dat ik kan mededelen dat deze wethouders het als hun taak zien om met een begroting te komen die op een meerderheid in de raad kan rekenen.

Dan, mevrouw de voorzitter, is gevraagd aan de wethouders De Vries, Dekker en Pastoor, wat de reden is dat zij zijn opgestapt. Beraad binnen het college heeft eveneens opgeleverd, mevrouw de voorzitter, dat deze drie wethouders menen dat de basis aan dit college is ontvallen, dat zij menen dat er nieuwe coalitiesamenwerking moet plaatsvinden en dat aspecten van hun geloofwaardigheid in het geding zijn. Dan, voorzitter is gevraagd hoe het overgebleven college, ik zal daar dadelijk nog iets over zeggen, aankijkt tegen het feit dat de zaak nu op deze wijze bij de raad aanhangig is. Voorzitter, ik meen ten aanzien van deze vraag te kunnen verwijzen naar de verklaring die ik eerder heb afgelegd en waar ik ook iets over de positie van de raad op dit moment heb gezegd.

Dan is een motie ingediend met het verzoek, ik zal het nog een keer precies voorlezen, aan de overgebleven wethouders en de burgemeester, om te komen tot een conceptbegroting 2013, die kan rekenen op een zo breed mogelijk draagvlak in de raad. Voorzitter, ten aanzien van deze motie leg ik het volgende bij u neer. In de gemeentewet staat het volgende in artikel 43: Een wethouder kan te allen tijden ontslag nemen. Hij doet daarvan schriftelijk mededeling aan de raad. Die schriftelijke mededeling is door de drie wethouders toegezegd, ik heb daar ook eerder melding van gemaakt. Dan gaat artikel 43 verder

met een lid 2: Het ontslag gaat in met ingang van de dag, gelegen een maand na de dag waarop hij zijn ontslag heeft genomen, of zoveel eerder als zijn opvolger de benoeming heeft aangenomen. Voorzitter, dat lid 2 leidt tot de volgende opmerking van mijn kant, ten aanzien van de motie. Als de motie spreekt over de overgebleven twee wethouders en de burgemeester, heeft de motie naar mijn mening onvoldoende aandacht, maar het uiteindelijke oordeel daarover is aan u, voor dat lid 2, namelijk dat de drie wethouders die nog schriftelijk, maar wel spoedig schriftelijk dat ontslag zullen indienen, normaal gesproken nog een maand in functie zijn en dat zij daar ook toe bereid zijn, tenzij, zoals net geformuleerd, eerder in hen opvolging is voorzien.

Dus ik leg even bij u terug, en ik zou graag willen dat u zich daar ook even goed over buigt, dat wanneer u spreekt over de overgebleven wethouders, wij volgens mij aan lopen tegen het genoemde artikel in de gemeentewet, op basis waarvan de drie wethouders die nog schriftelijk hun ontslag zullen aanbieden voorlopig nog in functie zullen zijn.

Voorzitter, ik kan mij voorstellen dat u zich daar ook even goed op wilt oriënteren.

VOORZITTER (Mevrouw POSTMA): De heer Van Keulen, VVD.

Burgemeester REHWINKEL: Mag ik nog eens een even uitspreken, voorzitter? Ik zou ook graag tijdens een nieuwe schorsing met de fractievoorzitters naar deze problematiek willen kijken.

VOORZITTER (Mevrouw POSTMA): De heer Van Keulen, VVD.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, even een verduidelijkende vraag van mijn kant.

Burgemeester, dank voor uw antwoord. Fijn dat u ons op deze juridische kwestie wijst. U valt over het woord 'overgebleven' wethouders. Als wij deze motie aanpassen en in plaats van 'overgebleven' wethouders de namen van de wethouders noteren, is het probleem dan opgelost?

Burgemeester REHWINKEL: Dat denk ik niet, want nogmaals: ook dan is sprake van een drietal wethouders dat hun ontslag schriftelijk, binnenkort dan, heeft aangeboden en voorlopig nog in functie is, dus ook die rol heeft bij het opstellen van de begroting. Zij hebben ook die bereidheid getoond om die rol te vervullen. Dus zou u het goed vinden, voorzitter, dat wij de vergadering even schorsen en vanzelfsprekend straks ook een debat voeren, maar even deze problematiek goed tot ons nemen?

VOORZITTER (Mevrouw POSTMA): Ik stel voor het op die manier te doen. Bent u het daarmee eens? Zijn de fractievoorzitters het daarmee eens? Ik geloof het wel, ja er wordt geknikt hier en daar. Dan schors ik de vergadering. Hoe lang denkt u nodig te hebben?

Burgemeester REHWINKEL: Ik denk dat dat in tien minuten, vijftien minuten zou moeten kunnen.

VOORZITTER (Mevrouw POSTMA): Tien minuten, goed, om kwart over tien gaan weer verder.

(Schorsing 22.03 – 23.40 uur)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Deze schorsing heeft lang geduurd. Dat is niet plezierig als je een debat volgt. U hebt lang moeten wachten. Excuus voor de mensen die het debat volgen. Ik heb begrepen, ik hoop dat dat nog steeds de situatie is, dat inmiddels het debat ook weer via het internet is te volgen. Inmiddels weer niet? Dan is het debat even via internet te volgen geweest.

Ik heb de schorsing aangevraagd en ik zou u willen voorstellen om nu een nieuwe termijn van de raad te hebben en dan hanteer ik dezelfde sprekersvolgorde. Dat betekent dat als eerste het woord is aan de heer Eikenaar van de SP-fractie.

De heer EIKENAAR (SP): Dank u, voorzitter. Ik heb de vorige termijn eens aangehoord en enige verbazing was toch wel mijn deel. Verbazing over de uitspraken van de PvdA en GroenLinks, dat zij niet hebben zien aankomen dat dit gebeurde. Verbazing omdat er bij de voorjaarsnota een motie is ingediend, waarin werd gezegd dat als de financiële situatie niet verandert, er geen tram kan komen. Dat is een lijn die wij als partij al heel lang volgen. Iedereen die de Groninger politiek volgt weet dat op het moment dat de financiële situatie niet zou verbeteren, de tram voor ons niet meer haalbaar zou zijn. Die consequentie is vandaag getrokken. En iedereen die daarover zegt dat dat als een verrassing komt, die heeft de

afgelopen maanden, het afgelopen jaar, misschien wel anderhalf jaar, misschien vanaf de verkiezingen zitten slapen.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, dat was een punt.

De VOORZITTER: Ik hoorde als eerste de heer De Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Ja, dat kun je wel aan mij overlaten. Voorzitter, ik heb die motie nog eens goed bekeken en daar staat inderdaad wat de heer Eikenaar zegt: als de financiële situatie niet aanzienlijk verbetert, dan kan de tram niet doorgaan. Wij hebben toentertijd niet voor die motie gestemd, want wij hebben ook al gezegd: we kunnen die tram alleen maar doen als we hem kunnen betalen en dat zag er op dat moment niet goed uit.

Mijn stelling is, op basis van de gegevens die ik als coalitie lid gezien heb, en een voorlopige begroting, dat die financiële situatie wel degelijk aanzienlijk verbeterd is. Dus in zoverre verbaast mij dat. Het verbaast mij niet dat de SP-fractie problemen had met die tram, en grote problemen had, en dat die problemen niet weggenomen werden. Dat verbaast mij omdat ik die begroting anders duid. Wat ik betreur, is dat we het hier niet over die cijfers kunnen hebben. Nogmaals: het is geld. Wat is uw reactie daarop?

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Voorzitter, misschien kunt u zich mijn uitspraak 'geen schip, geen tram' herinneren. Kunt u zich die herinneren? Ja? Is er een schip aangekomen?

De heer DE ROOIJ (PvdA): Nee, maar u heeft een motie gesteund, waarbij gezegd is dat bij de huidige stand van de gemeentelijke financiën de RegioTram niet door kan gaan, en gaat over tot de orde van de dag. Mijn stelling is dat het geld waarschijnlijk niet per schip is aangekomen, maar dat er wel degelijk een bak met geld aangekomen is. Daar kunt u van mening over verschillen, maar u en ik hebben die cijfers gezien en de rest van de raad, op twee partijen na, niet.

De heer EIKENAAR (SP): Wij verschillen daar zeker over van mening. Dat schip is niet aangekomen, dat gaat ook niet aankomen. Dat heeft u zien aankomen, dus nou moet u niet doen alsof u verrast bent door onze reactie op deze conceptbegroting, die met een dubbele aantekening door de wethouder van de SP en de wethouder van D66, niet is aangenomen.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, op het gevaar af dat we in rondjes cirkelen, maar toch even voor de helderheid: de verbazing van mijn fractie is niet zozeer dat de SP aarzeling heeft bij de RegioTram of die RegioTram niet wil, hoewel ik inhoudelijk dat oordeel niet deel, dus in die zin ben ik er wel over verbaasd, maar mijn verbazing betreft het feit dat u voordat het collegegesprek is afgerond naar buiten treedt en niet ordentelijk een bestuurlijk proces weet af te ronden. Daar gaat mijn verbazing over.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): U weet volgens mij, net zoals ik, dat er geen enkel zicht was op een begroting die op de steun van de onze fractie, dan wel onze wethouder kon rekenen. Dat weet u net zoals ik. Dat kan u niet ontgaan zijn.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, als dat het geval is, waarom heeft uw SP-fractie dan niet de conclusie getrokken om deze coalitie expliciet te verlaten, zodat de wethouder haar portefeuille ter beschikking zou stellen? Dat is toch het logische gevolg?

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Omdat wij hopen op nieuwe inzicht.

Goed, ik ga verder. Ik zal de motie nog indienen, zij is enigszins veranderd vanwege het gedoe over de motie. Zij beoogt in principe hetzelfde: tot een conceptbegroting te komen in 2013 die beleidsarm van

karakter is, geen tram bevat, en alle fractievoorzitters voorafgaand aan het vaststellen van de conceptbegroting te consulteren. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel.

De heer EIKENAAR (SP): Voorzitter, ik wil de andere motie nog wel even intrekken, dat was ik even vergeten. Klein detail.

De VOORZITTER: De motie op stuk 7 wordt ingetrokken. En deze motie, 7a, maakt deel uit van de beraadslagingen. Dan is het woord aan de heer Luhoff, D66.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Sinds het voorjaarsdebat van 2011 heeft mijn fractie aangegeven dat we zullen moeten inleveren op onze ambities als we de financiën op orde willen houden. Sinds die tijd is ons beeld van de gemeentelijke financiën er niet positiever op geworden. Sterker nog, we hebben te maken gehad met vele, vele tegenvallers in de afgelopen anderhalf, twee jaar. Meer nog dan we van tevoren hadden gedacht. We hebben ook vorig jaar, begin dit jaar kan ik beter zeggen, voor de zomer, al duidelijk gemerkt met een extra afboeking aan Meerstad, hoe ernstig die situatie is. We hebben daar ook extra vergaderingen over gehad, we zijn er ook extra over geïnformeerd, overigens heel goed en we zijn ook bij het voorjaarsdebat tot de conclusie gekomen dat, als het zo doorgaat, we straks problemen krijgen om de dienstverlening aan onze burgers en bedrijven te garanderen, om tegenvallers te kunnen opvangen in de toekomst. Dat dat lastig gaat worden en als we willen zorgen dat we burgers en bedrijven in deze stad niet extra gaan belasten, dat we echt moeten ingrijpen in onze investeringsagenda. Wellicht was het mogelijk geweest dat er nog een schip met geld aan zou komen, zoals de heer Eikenaar dat zei, maar wij hebben in ieder geval voor de zomer wel heel duidelijk de opdracht gegeven om in ieder geval met de provincie en met andere partners te kijken naar een andere investeringsagenda hier in Noord-Nederland. En wij hebben geconstateerd dat dat niet is gelukt en dat er op de oude voet moest worden doorgegaan met het project. Ik kan daarom ook zeggen, dan herhaal ik even wat ik vanochtend ook heb gezegd, dat ik 100% achter het besluit sta van wethouder Schroor om te zeggen: met deze begroting kan ik geen verantwoordelijkheid dragen voor het besluit dat voorlag, afgelopen dinsdag, gisteren, en ik ga dat naar buiten brengen middels een dubbele aantekening.

De VOORZITTER: De heer De Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, ik luister naar de heer Luhoff en hij zegt dat hij op basis van de cijfers tot de conclusie kwam dat hij zijn wethouder kan volgen en dat de zorgen die de D66-fractie inderdaad bij het voorjaarsdebat heeft geuit niet weg zijn genomen. Dat doet hij op basis van cijfers die niet bekend zijn. Ik kan mij voorstellen, D66 is een partij van openheid, dat voor de kwaliteit van het debat, maar ook voor de burgers in deze stad, het van belang is om te weten of de afweging die D66 gemaakt heeft, ook de hunne is. Het moet te verifiëren zijn. Ik kom zo meteen met een motie waarin ik die openheid vraag. Bent u bereid om de Stadgers de mogelijkheid te geven om uw uitspraken hier te controleren?

De heer LUHOFF (D66): Ik heb de tekst van de motie nog niet gezien. Ik ben daar erg geïnteresseerd in. Ik kan er wel dit over zeggen, namelijk dat wat er vandaag is gebeurd, is dat een wethouder van D66, en ook een wethouder van de SP natuurlijk, hebben gezegd: wij kunnen die verantwoordelijkheid niet dragen en we gaan daarmee naar buiten. Wat wij als fractie hebben gedaan is steun geven aan dat besluit en een debat aanvragen om dat besluit ook hier toe te lichten, zodat het ook hier deel is van de beraadslagingen. Maar natuurlijk zullen wij in de komende dagen, wellicht, als die motie wordt aangenomen, of weken of maanden, nog uitvoerig praten over deze cijfers. Wat ons nu te doen staat hier in deze raad is ervoor te zorgen dat we straks een goed robuust financieel verhaal naar de provincie opsturen en dat er snel een nieuw college komt dat kan rekenen op een meerderheid van de raad. Dat niet alleen, maar dat ook gedegen beleid kan gaan voeren in de komende jaren. En daar moeten we met z'n allen heel hard aan werken en laten we daar allemaal ons best voor doen. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel, dan is het woord aan de heer De Rooij van de fractie van de PvdA.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, ik kan mij een debat herinneren onder leiding van uw voorganger, de heer Wallage, die zei: als de economische tijden barder worden en het geld wordt minder,

dan duren de schorsingen altijd veel langer. En hij had een profetische blik, want we hebben stevig geschorst kan ik zeggen. Dat heeft van ons nogal wat gevraagd, maar ook zeker van de tribune en gezien de hoeveelheid mensen nog op de tribune vinden die het wel de moeite waard.

Voorzitter, we hebben hier een debat gevoerd dat volgens mij op twee niveaus plaatsvindt. We praten over de politieke handelswijze van twee, dan wel drie wethouders, waarbij verschillende kwalificaties noodzakelijk zijn. Mijn stelling was en blijft dat het niet aangaat om via de pers een voorgenomen besluit van een dubbele aantekening te communiceren. Afijn, daar wordt door de raad anders over gedacht. Dat is verder prima, daar kunnen we het nog wel over hebben.

De inhoudelijkheid van het verhaal kunnen we niet volgen. Want, voorzitter, de cijfers zijn bij de coalitiepartijen bekend. Ook niet allemaal trouwens, want voornamelijk bij het college. Er verandert nogal eens een keer wat en ik denk dat het debat aan inhoudelijkheid kan winnen als we de cijfers kennen. De eerste termijn van mevrouw Jongman was mij dan ook uit het hart gegrepen. Op basis van wat besluiten wij dit nu? Ik kom zo meteen met een motie waarin ik die openheid vraag en ik ga ervan uit dat, gezien de hang naar openheid in deze raad, die motie het wel zal halen.

Voorzitter, het lijkt mij raadzaam om de warme woorden van de heer Luhoff over een robuust bestuur en een stevige begroting ter harte te nemen, want ongeacht of er nou een tram komt of niet, er moet wel verder bestuurd worden en we zullen wel die stad verder moeten helpen. Hoewel ik een hartstochtelijk voorstander ben van de tram, moet je ook de politieke realiteit onder ogen zien. Ik zie wel dat het lastig wordt en ik ben dan ook blij dat het college verklaard heeft om in ieder geval te helpen met de begroting en de lopende werkzaamheden. Wij hopen dan ook om dat te doen met enige realiteitszin.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, ik begrijp dat u met een motie komt die zegt dat er stukken openbaar gemaakt moeten worden over de begroting. Nou, daar kan ik in essentie volledig achter staan. Maar welke stukken bedoelt u dan precies?

De VOORZITTER: De heer De Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Wij verzoeken het college het voorlopig collegebesluit van 25 september over de begroting van 2013 en de onderliggende stukken openbaar te maken.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, en de onderliggende stukken, dat zijn ook vertrouwelijke stukken, ambtelijke adviezen, de hele santenkraam. Alles in de openbaarheid dan?

De heer DE ROOIJ (PvdA): Ik neem aan dat dat 84 ordners is, dat is wat veel. Wat mij betreft mag het openbaar worden, maar ik kan me ook voorstellen dat men zegt: het is uitgekristalliseerd, dit is het voorstel dat we besproken hebben, en in de leeskamer ligt nog meer. Ik denk dat het debat aan kwaliteit wint als we weten waar we over praten.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen, laatste keer.

De heer VAN KEULEN (VVD): Dat denk ik ook. Als u zegt: ik doe het in de breedste zin van het woord en ik geef inzicht in alle ambtelijke adviezen, alle vertrouwelijke stukken, dan gaan wij daarin mee, maar ik heb geen behoefte aan alleen het stuk dat in de collegevergadering van afgelopen dinsdag is besproken.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Ik kan niet overzien hoeveel vertrouwelijkheid er is, ik weet wel dat er afgelopen dinsdag in die collegevergadering gepraat is. Wat mij betreft komen die stukken die daar ter tafel zijn geweest in de openbaarheid. Mocht het juridisch niet mogelijk zijn omdat er gewoon juridische klemmen zitten, dan moet je daar rekening mee houden, maar ik ga ervan uit dat het college ook een mening geeft over deze motie en dat het daarover dan wel zijn licht laat schijnen.

Voorzitter, de motie van de heer Eikenaar, dacht ik, of de heer Luhoff, ze staan er alle twee onder, om te komen tot een beleidsarme begroting lijkt mij zinvol. De huidige politieke constellatie laat zien dat er op een of andere manier er toch een nieuwe coalitie moet komen en je kunt niet verwachten dat er nu een uitgebreide begroting komt, met allerlei gedetailleerde plannen, omdat er een nieuwe coalitie moet komen en je gaat die mensen niet in de wielen rijden. Het lijkt mij ook gewoon politiek zuiver om te zeggen: we gaan de lopende zaken doen en de rest, de politieke keuzes, komt later. Ik het jammer dat het uitgangspunt daarbij is: geen tram. Ik zou zeggen dat dit huis volwassen genoeg is en er blijkt een

meerderheid te zijn die zegt: we halen die tram er sowieso uit, laat eerst maar eens even zien wat die tram ons kan opleveren en kan gaan kosten. Ik vind dat jammer, maar ik zal haar verder lezen. Voorzitter, ik betreur het zeer dat de situatie is zoals hij is, maar ik vind wel dat een stad als Groningen het verdient om op een ordentelijke manier bestuurd te worden en als dat niet gaat met een college dat blijft zitten, dan zal er een ander college moet komen. Dat betreur ik, maar onze politieke verantwoordelijkheid is te zorgen voor een goed stadsbestuur en dat zullen we na vanavond moeten gaan regelen met elkaar. Ik dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, een vraag aan de heer De Rooij. Dank voor uw woorden. Over de motie: u zegt, goed dat er in staat 'beleidsarm', jammer dat er in staat 'geen tram'. Overweegt u desondanks om de motie te steunen?

De heer DE ROOIJ (PvdA): Nou, wat ik eigenlijk vind is dat een gemeenteraad in zijn geheel in staat moet zijn om te zeggen: ik sloop uit een begroting onderdelen die mij niet aanstaan. Ik begrijp best dat je zegt: het moet beleidsarm zijn, wat ik niet begrijp, kijk, die tram, dat is een politiek besluit, als je zegt dat dat politiek gevoelig is, dat hij niet past binnen het beleidsarme, dan kan ik mij dat voorstellen. Wat ik jammer vind is dat er niet een vergelijking gaat komen tussen: dit gebeurt er met de gemeentelijke financiën als we wel een tram doen en dit gebeurt er als we geen tram doen. Ik zou zeggen: laat de mensen dan kiezen, dan kunnen mensen in de gemeenteraad kiezen, dan kunnen mensen in de stad zien waar ze aan toe zijn, dan kunnen de mensen in de provincie, onze partners, zien waarmee we bezig zijn. Ik zou die openheid wel kunnen waarderen, maar ik kan mij voorstellen dat binnen de beleidsarmheid van die motie het schrappen van die tram logisch is. Ook daar hoor ik de reactie van het college graag.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, ik heb geen 'ja' of 'nee' gehoord. Zegt u nu in feite: ik wacht af wat het college mij adviseert?

De heer DE ROOIJ (PvdA): Ja, nou kan ik hetzelfde doen als u en die vraag drie keer laten stellen. Nee, ik wacht niet af wat het college mij adviseert. Wij maken zo meteen onze eigen afweging als fractie, maar de mening van het college hoort daarbij.

De VOORZITTER: De heer Seton, laatste keer.

De heer SETON (CDA): Maar het is niet uitgesloten, laat ik het zo zeggen, dat u de motie steunt?

De heer DE ROOIJ (PvdA): Het is niet uitgesloten dat ik de motie steun, maar het is ook niet uitgesloten dat ik toch wel zeg: hoor eens even, ik vind dat de raad volwassen genoeg moet zijn om een variant met en een variant tegen te kiezen. En het valt mij een beetje tegen dat u dat niet wilt. Tenminste, dat denk ik, maar dat zie ik zo meteen in uw termijn wel. Ik loop voor de muziek uit, neemt u mij niet kwalijk.

Motie (8): Openbaarmaking (PvdA, ChristenUnie, GroenLinks)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 26 september 2012, besprekende de ontstane politieke situatie,

Overwegende dat:

- de ontstane politieke situatie met betrekking tot de begroting leidt tot een politiek debat;
- dit politieke debat tot nu toe niet plaatsvindt op basis van cijfers.

Stelt vast dat:

- het debat gebaat is bij een cijfermatige onderbouwing.

Verzoekt het college:

- het voorlopig collegebesluit van 25 september over de begroting 2013 en de onderliggende stukken openbaar te maken.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Dank u wel. Het woord is aan de heer Van Keulen van de VVD.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, opnieuw kort. Ook een woord van excuus naar iedereen op de publieke tribune die nog is blijven zitten. U plakt heel erg vanavond.

In het kader van de bestuurbaarheid van de stad, waar wij veel waarde aan hechten, vinden wij het belangrijk om dit proces zorgvuldig af te handelen. Dat betekent dus dat wij een andere motie zullen steunen dan die wij net hebben ingediend, waarin expliciet staat opgenomen dat we het college vertellen om met een beleidsarme begroting zonder tram te komen. In essentie verandert daardoor helemaal niets aan de situatie. Het college is gevallen, wij gaan de handschoenen oppakken en zo snel mogelijk tot een stabiel stadsbestuur komen met een stabiele begroting. In die zin was ik blij met de opening van de heer De Rooij.

Ik vind het jammer dat er nu al heel veel gezwartepiet wordt, terwijl er volgens mij een stevig probleem is dat we moeten oplossen met z'n allen.

De VOORZITTER: De heer De Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, ik vind het jammer dat de heer Van Keulen mijn analyse van de ontstane situatie 'zwartepieten' noemt, maar dat laat ik aan hem. U komt met een motie: beleidsarm zonder tram. Bent u geïnteresseerd in een vergelijking van een begroting met tram/zonder tram? Wilt u die mogelijkheid überhaupt bekijken of zegt u: nou nee?

De heer VAN KEULEN (VVD): U weet dat wij tegen de tram zijn. U weet dat wij ook financiële redenen hebben om tegen de tram te zijn. Ik wil het volledige inzicht in alle financiële stukken en ik wil geen tram. Dus ik wil geen motie steunen waar een tram in voorkomt.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Dat begrijp ik en ik vind dat dat uw goed recht is. Het is niet mijn politieke keuze, ik zou dat graag op basis van cijfers willen, maar u heeft het recht om dat te doen. Maar wilt u die cijfers kennen? Dat was mijn specifieke vraag

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Natuurlijk wil ik die cijfers kennen. En ik wil ze allemaal kennen. Ik wacht dan ook het antwoord van het college af in hoeverre we alles wat de afgelopen maanden gewisseld is, maar dan ook alles, op de een of andere manier inzichtelijk kunnen maken voor deze gemeenteraad. En dat geldt eigenlijk, mijnheer De Rooij, vanaf het moment dat die motie is aangenomen waarin wij stellen: als de huidige financiële situatie niet verbetert.

De VOORZITTER: De heer De Rooij, laatste keer.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Ja, nog even een bestuurlijk trucje. Dat kent u ook, u loopt ook al een tijdje mee. Je kunt de gemeenteraad ook verzuipen in informatie. Dus ik zou het wel erg op prijs stellen dat er een beetje een ingedikte vorm is en alle achterliggende stukken gewoon ter inzage, want anders zitten er vijftien ordners.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Doet u mij die vijftien orders maar. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Gijsbertsen, fractie van GroenLinks.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Door eerdere sprekers is de publieke tribune al even genoemd. Ik kan me moeilijk voorstellen, nou, misschien ook wel, hoe onwezenlijk het debat moet zijn om te volgen. Er zijn beelden over en weer over hoe de begroting in elkaar zou zitten en wat wel en niet goed zou zijn voor de stad en hoe het financieel wel en niet in elkaar zit en er is niemand die dat zelf kan beoordelen, want er liggen geen cijfers op tafel. Dat is wel een heel ingewikkelde formule. En toch worden en conclusies getrokken, terwijl er rustig geen cijfers zijn.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, de heer Gijsbertsen weet toch waar het college over vergaderd heeft dinsdag? Dus u kent de cijfers toch?

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ik had het ook niet zozeer over mezelf als wel over al die mensen die hiernaar kijken en de oppositie, die die cijfers niet kent.

Dan constateer ik, ook in de motie die nu is ingediend door SP en andere partijen, dat daar ook al wordt gezegd dat die tram er sowieso niet mag komen. Nou, dat kan je vinden, maar daar is geen enkele onderbouwing voor, dus ik vind het heel erg bijzonder dat er belangrijke besluiten in dit huis blijkbaar worden genomen zonder dat die worden onderbouwd, zonder dat publiek en de pers kunnen controleren of de feiten die hier worden gewisseld ook juist zijn. En dat is wel erg jammer. Daarom steun ik ook, of heb ik mede ondertekend, de motie van de PvdA voor openbaarmaking van informatie, zodat we het in elk geval weer eindelijk kunnen hebben over de daadwerkelijke inhoud. Dan kunnen we van mening verschillen, maar dan liggen in elk geval de feiten op tafel. Ik hoop dat dat zal lukken.

Ook in die motie van de SP staat de term 'beleidsarm'. Dat lijkt mij een goede keuze. Er is ook maar heel weinig tijd tot aan de begroting.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): In navolging van de vraag die de heer Van Keulen stelde aan de heer De Rooij over deze motie: betekent dat ook dat u vindt dat alle stukken openbaar moeten zijn, ook de achterliggende adviezen, ambtelijke adviezen en dat soort zaken?

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, het doel staat even centraal. Ik ben daar niet tegen. Het gaat erom dat de raad breed inzicht krijgt in alle feiten die er zijn om een goede afweging te kunnen maken. Ik wil dat die inhoud gewoon meer centraal komt te staan.

De heer EIKENAAR (SP): Alle feiten, gewoon ook adviezen?

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ja. U moet kunnen oordelen in deze zaal over hoe de werkelijkheid is en dan kunt u zelf uw afweging maken. Ik hoop dat we dat debat met elkaar toch nog kunnen voeren, ook al lijkt de motie daar wat weinig ruimte toe te bieden.

Dan het beleidsarme element. Dat lijkt mij een goede keuze. Er is maar weinig tijd. De stad moet bestuurd worden, dus ik hoop inderdaad dat we de zorgvuldigheid, het woord is geloof ik al eerder gevallen, blijven betrachten, want we zitten hier ook niet op een eiland. Er zijn ook bestuurlijke partners waarmee we te maken hebben, er zijn ook mensen op wie deze stad rekent, dus daar moeten wij ook goed rekening mee houden. Dank u wel.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, de heer De Rooij, onze collega, is historicus. En een historicus is erg geïnteresseerd in dingen die eigenlijk voor de rest van de wereld al lang dood en begraven zijn, morsdood zijn of in stoffige laden liggen. Dat lot zal de tram nu ook treffen. Het is misschien nog het verstandigst om een commissie van geschiedkundigen naar de tram te laten kijken. Dat ding heeft geen realiteitswaarde meer. Dus waarom zouden wij een post mortem toestaan op onvoldragen stukken uit een college waarover uiteindelijk zelfs binnen het college geen overeenstemming kon worden bereikt?

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, is de heer Prummel geïnteresseerd in de feiten? Of zegt u: nou, ik heb mijn besluit sowieso genomen, dus eigenlijk kan het me niet zoveel schelen wat er verder op tafel ligt?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): De Stadspartij is altijd een onverzoenlijk tegenstander van deze tram geweest. De tram deugde niet vanwege de uitgangspunten van deze tram. De tram deugde niet omdat hij niet aan het doel voldeed, en dat de tram de begroting van de gemeente Groningen grondig heeft verstoord, dat zal ik u zo meteen nog uitleggen.

De VOORZITTER: De heer De Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Het klopt inderdaad, ik ben een historicus. En ik ken de heer Prummel als iemand die te allen tijden zegt dat er in de stad zoveel mogelijk openheid moet zijn. De Stadje heeft recht op informatie. U staat daar pal voor, te allen tijden. Wat wij vragen met deze motie is: maak de informatie, op basis waarvan de hele consternatie ontstaan is, openbaar. Wilt u dat de Stadjeers onthouden? Want dat wordt dan voor een toekomstige historicus heel interessant.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadsparij): Ik zal me daarop beraden.

Voorzitter, wie gelooft dat de financiële situatie van deze stad als enige grote stad in Nederland de afgelopen jaren is verbeterd, die mag zijn hand eens opsteken. Zijn die er? Nee, ik zie geen handen. Voorzitter, steeds meer fracties zijn de afgelopen tijd tegen de begroting van de stad Groningen gaan stemmen. Vroeger was dat ongekend. Er zaten misschien wel eens wat schoonheidsfoutjes in, maar de partijen stemden loyaal voor die begroting uiteindelijk. Maar de ene partij na de andere besloot om niet voor die begroting te stemmen. Dan ging het niet om partijen die een beetje rellerig waren of die dachten, kom, ik gooi mijn kont eens tegen de krib, nee, dat ging dan om echte regenteske, keurige partijen met veel bestuurservaring. Dat moet een teken aan de wand zijn geweest voor het college. Uiteindelijk blijkt een meerderheid van de raad niet meer te geloven in de begroting die door wethouder Dekker wordt voorgelegd. Het is onverantwoordelijk geweest om op dit moment zo lang door te gaan met het plannen van een tram. Er is geen bak met geld gekomen. Allerlei terugbetalingen uitstellen, dingen hoger waarderen, te hoog waarderen, eerder geld innen, dat, voorzitter, is de politiek van een bankrotier. Dat zijn de laatste redmiddelen geweest om de begroting nog enigszins geloofwaardig aan de buitenwereld te presenteren. Maar nu heeft de wal het schip gekeerd.

De VOORZITTER: De heer De Rooij en dan moet de heer Prummel zijn betoog afronden.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Deze laatste uitspraak van de heer Prummel maakt het absoluut noodzakelijk dat die stukken openbaar worden. U doet hier ferme uitspraken, zoals wij dat van u gewend zijn. Ik heb mij kunnen inhouden toen u het had over rellerige partijen. Ik denk: ik stel de voor de hand liggende vraag niet. Maar nu u deze uitspraak doet, kan het haast niet anders, als de Stadsparij zichzelf serieus neemt, dat ze voor motie m8 stemt. Ik reken echt op u.

De VOORZITTER: De heer Prummel en dan nogmaals, rondt u uw betoog af.

De heer PRUMMEL (Stadsparij): Ik zal het in beraad houden. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Seton, CDA-fractie.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, dank u wel. Ik ben blij met deze termijn, want in deze termijn viel de term realiteitszin. Ja, het was bij de heer De Rooij en ik kon hem goed volgen op dat punt. Die realiteitszin hebben we hard nodig en die realiteitszin is ook een van de redenen dat de motie, de tweede motie, is opgesteld zoals zij is opgesteld. Ik merk ook in de woordvoering van de heer Gijsbertsen dat hij beleidsarm een logische keuze vindt. Even logisch is het, in mijn redentatie, dat ik niet wegloop achter de uitspraak die ik zelf heb ondertekend, dat ik die tram daar niet in wilde. Dus als de heer De Rooij daarnaar vraagt: nee, daar ga ik niet aan tornen. **Tenslotte, realiteitszin, daar horen de feiten ook bij.** Dus ik zal de motie, voordat hij het vraagt, de motie m8 van harte ondersteunen.

De VOORZITTER: De heer De Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Je kunt tegen een tram zijn. Mijnheer Prummel, de Stadsparij, is altijd tegen een tram geweest, met verschillende argumenten die ik bijna nooit deelde, maar hij was consequent. U heeft een draai gemaakt. Dat is uw goed recht. Voor zover ik mij kan herinneren heeft u dat gedaan op basis van financiële gronden en dat is ook uw goed recht. Als nou uit de onderliggende stukken blijkt dat die financiële gronden minder somber zijn dan u denkt en u door uw afwijzing van de tram, stel dat dat gebeurt, stelt dat dat blijkt uit de cijfers, de stad tekortdoet, dan maakt u weer een draai, want u was altijd financieel zo degelijk. Wat gaat u dan zeggen?

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Ik herinner me dat u in het voorjaarsdebat een vergelijkbare vraag hebt gesteld. U bent ook consistent. Toen heb ik gezegd: als, als, als, daar ga ik nu niet op in. En daar ga ik nu ook niet op in.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, laatste vraag. Dat de heer Seton daar toen niet op inging, dat weet ik. En dat hij er nu niet op ingaat, dat weet ik ook. Maar is hij bereid om als de situatie ter zake doet, op tafel ligt, is hij dan bereid om er dan wel op in te gaan of hoef ik mij niet te verheugen?

De heer SETON (CDA): Ik ben niet bereid om nu al uitspraken te doen voor een situatie die zich misschien gaat voordoen maar misschien ook niet. Daar ga ik gewoon geen uitspraken over doen.

De VOORZITTER: Het woord is aan mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. De crux zit hem wat ons betreft in het debat over het feit of de RegioTram wel of niet haalbaar is en over het dragen van politieke verantwoordelijkheid. Over die haalbaarheid: we kunnen constateren dat er verschillend wordt gedacht in deze raad en wij hechten aan het nemen van een goed besluit op basis van inhoud. Daarom staan wij ook op de motie Openbaarmaking. Laat al die stukken maar zien, al die zaken waarover we het gehad hebben, die wil onze fractie heel graag zien. Eigenlijk willen we nog wel meer inhoud want we zouden graag een begroting willen met twee varianten op het thema. We dienen daarvoor een motie in om te komen met een ontwerpbegroting voor 2013 met twee varianten: een waarin uitgegaan wordt van het project RegioTram en een waarin het project RegioTram is geschrapt, zodat we ook dat goed met elkaar kunnen afwegen. Het woord 'beleidsarm' staat daar niet in, maar het lijkt mij niet meer dan logisch dat dat een uitkomst is van welke begroting dan ook die wordt aangedragen. Voorzitter, ik dien de motie in.

Motie (9): (ChristenUnie)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 26 september 2012, besprekende de ontstane politieke situatie,

- nodigt het college uit te komen met een ontwerpbegroting voor 2013 met twee varianten, te weten een waarin uitgegaan wordt van het project RegioTram en een waarin het project RegioTram is geschrapt.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Het woord is aan de heer Van Rooij van Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. In de eerste termijn had ik heel graag het debat willen voeren over de financiële situatie van deze stad. In het voorjaarsdebat heb ik aangegeven onder welke voorwaarden Student en Stad steun wil blijven verlenen aan de tram. Dit standpunt is nog onveranderd. De criteria zijn nog hetzelfde, dat is op dit moment nog steeds zo. Maar wij beschikken nog niet over informatie waarmee wij kunnen beoordelen of die financiële situatie dusdanig is dat wij die tram kunnen blijven steunen, of de tramsteun intrekken.

De oproep tot een beleidsarme begroting steun ik, want ik denk dat deze oproep bijdraagt aan de bestuurbaarheid van deze stad en dat is iets waar elke fractie op dit moment achter zou moeten staan. Maar het vraagstuk van de tram, daarmee zit ik in mijn maag, daar kan ik dus nog niet over oordelen. Daarom steun ik de motie van de heer De Rooij van de PvdA ook om alle informatie in te kunnen zien en dan interpreteer ik haar zo, zoals zij door u is aangegeven door interrupties van de heer Van Keulen en de heer Eikenaar. Op basis van alle informatie die voorhanden is wil ik mijn steun handhaven of intrekken. Ik zal daarbij dezelfde criteria blijven hanteren als die ik eerder heb gehanteerd. Toen ik die criteria uitsprak heb ik aangegeven dat ik de situatie dat ik die tram kan blijven steunen heel onwaarschijnlijk vind, maar daarvoor wil ik dus die kans nog hebben.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, een vraag voor de heer Van Rooij. Uw interpretatie van de heer De Rooij, wat bedoelt u daarmee? Bedoelt u daarmee die vijftien ordners?

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Daar bedoel ik mee dat alle informatie waar wij om verzoeken als raad, beschikbaar is. Daarnet zijn daar door de heer Eikenaar in zijn interruptie voorbeelden van gegeven, beleidsadviezen en dergelijke. Die informatie wil ik zien en als ik die niet zie, beschouw ik het ook niet als alle informatie. Ik bedoel het zoals de heer Eikenaar erom vroeg en zoals het ook door de heer De Rooij is bevestigd.

De VOORZITTER: Dan is als laatste van de kant van de raad het woord aan de heer Kelder van de PvdD.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Ik kan ook vrij kort zijn overigens. Er zijn drie moties ingediend en ik heb in mijn eerdere woordvoering aangegeven dat ik een gevoel had. Sommige fracties lachen daarom, anderen gaven mij daar complimenten om. Ik heb natuurlijk met een aantal fractievoorzitters gepraat van tevoren en op basis daarvan trek ik mijn conclusie, en op basis van stukken die voorliggen. Nou zijn er drie moties en eigenlijk zou ik het het mooist vinden als er een combinatie werd gemaakt van die drie moties. De opdracht die er gegeven wordt vind ik eigenlijk heel mooi klinken. De ChristenUnie zegt: Laat ons de beide kanten zien en de PvdA met de ChristenUnie en GroenLinks zeggen: wij willen openheid van zaken. Wat mij betreft stop je dat allemaal in een motie en dien je die in. Een beetje lastig. Ja, je kan ook drie keer stemmen natuurlijk. Dat is een ding waar we volgens mij wel uit moeten komen met elkaar. Volgens mij willen we allemaal openheid en ook al heb ik net gezegd dat ik reageer vanuit een gevoel, natuurlijk wil ik ook wel graag weten hoe het er echt voorstaat en kunnen we alsnog weer gaan kijken met elkaar hoe het eruit gaat zien. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan schors ik de vergadering nu een kwartier.

(Schorsing 0.19 uur – 0.50 uur)

De VOORZITTER (mevrouw POSTMA): Dames en heren, wilt u uw plaatsen innemen? Ik heropen de vergadering en ik geef het woord aan burgemeester Rehwinkel namens het college.

Burgemeester REHWINKEL: Dank u wel, mevrouw de voorzitter.

Mevrouw de voorzitter, het college heeft de drie ingediende moties in samenhang besproken en zich een oordeel daarover gevormd. Ik kan er denk ik ook redelijk kort over zijn. Het college laat het oordeel over alle drie de moties aan de raad en is bereid om voor de uitvoering van aanvaarde moties zorg te dragen. Het lijkt verstandig, voorzitter, dat in een zo vroeg mogelijk stadium uw raad en ik denk dan met name aan de fractievoorzitters, zijn betrokken bij de vraag: wat is nou precies een beleidsarme begroting? Het lijkt ook verstandig dat in hetzelfde vroegtijdige stadium de fractievoorzitters betrokken zijn bij de precieze bepaling van welke stukken moeten worden toegezonden. Daar moet niet aan het eind van het traject opeens veel onduidelijkheid over zijn. Vanzelfsprekend ook kort voorafgaand aan de vaststelling van de stukken in het college, zal de door de raad gevraagde consultatie plaatsvinden.

Voorzitter, dan heb ik nog een opmerking te maken. Ik heb als burgemeester zojuist gesproken met de voorzitter van de grootste fractie in deze raad en de voorzitter van de grootste oppositiefractie, ik heb ze zojuist ook uitgenodigd voor morgenvroeg, om te spreken over de gang van zaken bij de collegevorming die nu moet gaan plaatsvinden. Dat was het, voorzitter. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw POSTMA): Dank u wel.

DE VOORZITTER: Dan zou ik u willen voorstellen om nu over de ingediende moties te gaan stemmen. Dan is allereerst aan de orde de motie op stuk 7a.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter?

DE VOORZITTER: Een stemverklaring vooraf, ten aanzien van die motie, begrijp ik. Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN: Nou, een punt van de orde. Ik heb het idee dat motie 9 verstrekkender is dan 7, dus ik zou willen vragen of motie 9 eerst in stemming kan worden gebracht en dan motie 7.

De heer EIKENAAR (SP): Voorzitter, volgens mij is het net andersom. De ene motie houdt een tram mogelijk overeind, en de andere niet. Dus als de motie aangenomen wordt waar geen tram meer in voorkomt, de tram weg is, dan heeft het geen zin meer om de andere in stemming te brengen.

De VOORZITTER: Zijn er anderen die hierover nog het woord willen voeren?

De heer SETON (CDA): Ik steun de analyse van de heer Eikenaar.

De VOORZITTER: Anderen nog? Ik zie dat dat ook geldt voor de heer Van Keulen, ook voor de heer Prummel. De heer De Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Het hangt nogal af van hoe je het begrip 'beleidsarm' definieert, is mijn analyse, maar het maakt mij niet zoveel uit in welke volgorde het behandeld wordt.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Omdat de motie van de ChristenUnie meer opties openlaat dan de andere motie, ben ik het eens met de analyse van de heer Eikenaar.

De VOORZITTER: Mag ik u dan voorstellen om allereerst te gaan stemmen over de motie op stuk 7a, dan de motie op stuk 8 en dan de motie op stuk 9?

Dan gaan we eerst stemmen over motie 7a. Wie heeft er behoefte aan om ten aanzien van die motie een stemverklaring af te leggen? Dat is de heer De Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, ik zei net ook al: het hangt er een beetje vanaf hoe je 'beleidsarm' definieert. Het college zal in elk geval zorg moeten dragen dat de lopende zaken, het gewone dagelijkse werk doorgaat, paspoorten moeten worden uitgegeven, het vuilnis moet worden opgehaald, dat soort zaken regel je in een begroting, dus dat zal in ieder geval geregeld moeten worden. Het aanleggen van een tram is in zoverre nieuw beleid dat dat in mijn ogen niet direct onder 'beleidsarm' valt. Wij kunnen deze motie dan ook steunen. Volgens ons vraagt dat nieuwe beleid en een nieuw college, ook een eigen afweging en als dat besluit tot het aanleggen van een tram, dan kan dat en als dat besluit om het niet te doen, dan kan dat ook. Daarom kunnen wij deze motie steunen.

De VOORZITTER: Anderen die nog behoefte hebben om een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval. Dan breng ik de motie in stemming.

Wie steunt de motie die op stuk 7a is verspreid? Dat is de raad minus GroenLinks, PvdD, Student en Stad. Alle anderen wel, de motie is aanvaard.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Een stemverklaring achteraf nog even, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij, een stemverklaring achteraf. Hiervoor is gelegenheid.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Ik heb de motie niet gesteund. Ik heb in mijn woordvoering al aangegeven dat ik de gedachte van de motie wel kon steunen, maar ik vind een uitleg van de motie die de tram buiten beschouwing laat niet mogelijk, omdat de tram er wel degelijk in staat. Om die reden stem ik niet met deze motie mee. Dank u.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Nog een stemverklaring achteraf?

De VOORZITTER: Een stemverklaring achteraf voor de heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, het wordt inderdaad een kwestie van interpretaties. Wij hebben uiteindelijk tegengestemd. De redenering van 'beleidsarm' kan ik wel volgen.

De VOORZITTER: Goed. Mevrouw Jongman nog.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, wij hebben wel voorgestemd omdat er wel iets moet komen, maar we hadden liever eerst de uitgebreide versie gehad en dan de mindere versie, maar goed, er moet iets komen, want er moet wel gestuurd worden.

De VOORZITTER: Ja, dank u wel.

Dan gaan wij zo dadelijk stemmen over de motie op stuk m8. Heeft er nog iemand behoefte aan het afleggen van een stemverklaring over die motie? De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja voorzitter, ik heb het in het debat ook al aangegeven: Als het gaat over onderliggende stukken, dan gaat het wat ons betreft over alle ambtelijke adviezen en ook alle controladviezen die eronder liggen en het gaat ook over een langere periode in de tijd. Ik ga ervan uit dat de wethouder eraan meewerkt om die stukken ter beschikking te stellen en in die context kan ik dus deze motie steunen.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Onder exact diezelfde voorwaarden kan ook ik deze motie steunen.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ja, met diezelfde kanttekening zal ook de Stadspartij deze motie steunen.

De VOORZITTER: Anderen nog?

De heer EIKENAAR (SP): Voorzitter, dat geldt ook voor mij.

De VOORZITTER: Dat was de heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Ja, zeker, dat was de heer Eikenaar.

De VOORZITTER: Anderen nog? Niet het geval? Dan gaan wij stemmen over de motie op stuk m8. Wie steunt de motie op stuk m8? Dat is de volledige raad, waarmee de motie is aangenomen. Dan gaan we naar de motie op stuk m9. Behoeft er nog stemverklaringen vooraf?
De heer De Rooij.

De heer VAN ROOIJ (PvdA): Voorzitter, het aannemen van deze motie leidt ertoe dat de raad en de stad een keuze kunnen maken, of in ieder geval, betrokken kunnen worden bij de keuze die er is. Mensen die sowieso tegen de tram zijn kunnen sowieso tegen de tram stemmen, mensen die sowieso voor de tram zijn, kunnen sowieso voor de tram stemmen en ik denk de meerderheid van de raad, die zegt: het hangt van een aantal elementen af, waarbij de betaalbaarheid zeker een argument is, kan naar aanleiding van deze twee begrotingen een besluit nemen. Wij zullen deze motie dus enthousiast steunen.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Eikenaar?

De heer EIKENAAR (SP): Wij zullen deze motie niet steunen. Wat mij betreft had zij niet eens meer in stemming gebracht hoeven worden, want de tram is inmiddels in de vorige motie geschrapt. Dus dit is een overbodige motie, volgens mij.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, voorzitter, hoezeer ik het radicale midden van mevrouw Jongman ook waardeer, wij hebben besloten in motie 7a dat er een begroting komt zonder tram. Ik snap niet waar de interpretatieverschillen vandaan komen, maar dat is exact wat er gebeurd is. Dan is deze motie dus gewoon overbodig. Wij zullen deze niet steunen.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, de voor- en nadelen van een tram zijn inmiddels genoegzaam bekend in de stad en ook in deze raad. Twee begrotingen naast elkaar, erg veel werk, erg veel onduidelijkheid, daar heeft de Stadspartij geen behoefte aan.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, deze motie draagt bij aan het inzicht en de inzichtelijkheid van de begroting zoals wij die graag wensen, dus daarom zullen wij voorstemmen.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. In mijn ogen heeft de raad bij het aannemen van motie 7a uitgesproken dat er een conceptbegroting komt zonder tram en daarom vind ik motie 9 overbodig.

De VOORZITTER: De heer Kelder zag ik, dacht ik?

De heer KELDER (PvdD): Ja, in mijn woordvoering gaf ik eigenlijk al aan dat ik een soort combinatie zou willen zien en motie 7a zegt 'beleidsarm', dat zegt motie 9 niet, maar in de woordvoering van mevrouw Jongman noemde zij dat wel, dus wat mij betreft wil ik deze motie wel steunen.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, het aannemen van motie 7a heeft ervoor gezorgd dat deze motie overbodig is, dus wij zullen haar niet steunen.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Ik sluit mij aan bij de woordmeldingen van de heer Van Keulen en ook de heer Luhoff.

De VOORZITTER: Heb ik dan iedereen gehad? Dat is het geval. Dan gaan wij nu stemmen over de motie op stuk m9. Wie steunt de motie op stuk m9?

Dat is jeugdig enthousiasme, zullen we maar denken.

Dat is GroenLinks, PvdA, ChristenUnie, PvdD, waarmee de motie is verworpen.

9. Sluiting

De VOORZITTER: Dan sluit ik nu de vergadering. De vergadering is gesloten.

(01.02 uur)